

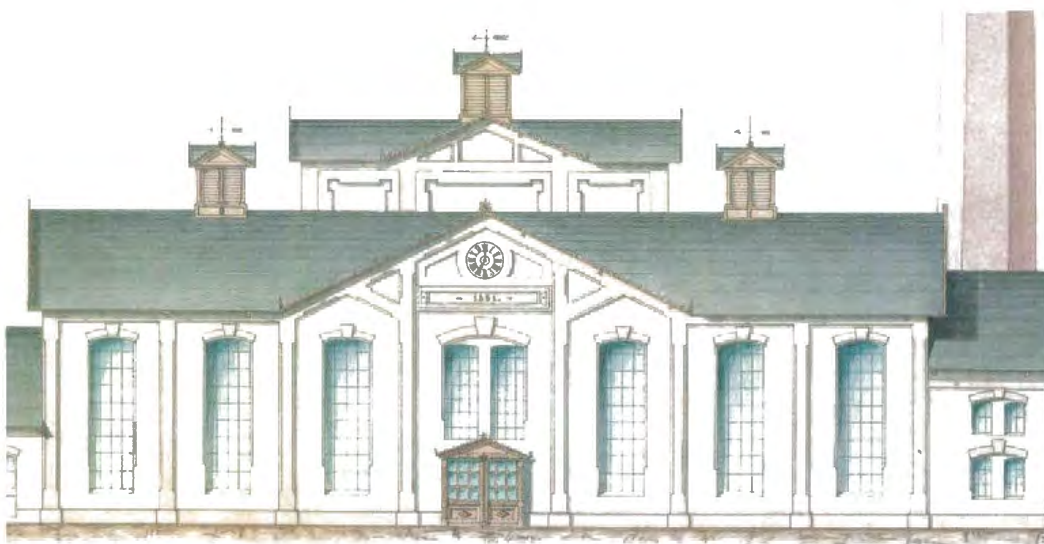
DVĚ STOLETÍ INŽENÝRSKÉ PRÁCE V NÁRODNÍM TECHNICKÉM MUZEU V PRAZE

Návrh stánku firmy Marschner v pavilonu
poživatin na výstavě OŽK.
Autor: Bohumil Hübschmann, 1908.

Úprava zakončení ostrova Štvanice v Praze.
Autor: František Sander 1909.

Krásá průmyslové architektury, cukrovar –
školní práce Pražské polytechniky,
2. polovina 19. století.

ZPRÁVY

ČKAIT

+informace

ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

51²⁰
01

OBSAH

Z NAŠEHO POHLEDU

PODMÍNKY ČINNOSTI A PRIORITY KOMORY SE STÁLE MĚNÍ	1
INŽENÝRSKÝ DEN 2002:	
BUDOUCÍ PERSPEKTIVY INŽENÝRŮ A JEJICH VÝZNAM VE SPOLEČNOSTI	2
ROLE INŽENÝRSKÝCH ORGANIZACÍ VE SJEDNOCENÉ EVROPE	4

NÁZORY A STANOVISKA

INFORMACE O STAVEBNÍCH VÝROBCÍCH A OCHRANA SPOTŘEBITELE V EVROPSKÉ UNII	4
--	---

Z ČINNOSTI KOMORY

ROZŠÍŘENÍ EVROPSKÉ UNIE – TÉMA RAKOUSKÉ SPOLKOVÉ KOMORY ARCHITEKTŮ A KONZULTAČNÍCH INŽENÝRŮ	6
ROZŠÍŘENÍ EU: ŠANCE PRO SVOBODNÁ POVOLÁNÍ	8
ROZVOJOVÉ KONCEPCE A SPOLEČNÉ ZÁJMY MORAVSKÝCH KRAJŮ - SETKÁNÍ ZÁSTUPCŮ ČKAIT S HEJTMANY	9
INFORMACE STAVOVSKÉHO SOUDU	10
SETKÁNÍ ČKAIT S OÚ HODONÍN	11
DVĚ STOLETÍ INŽENÝRSKÉ PRÁCE V NÁRODNÍM TECHNICKÉM MUZEU V PRAZE	12
NOVÁ ADRESA KANCELÁŘE ČKAIT V PRAZE	13
TERMÍNY VALNÝCH HROMAD OBLASTÍ ČKAIT	13
ZÁŠTITA ČKAIT NAD OBCHODNÍMI AKTIVITAMI A JEJÍ ZNEUŽÍVÁNÍ	13
INFORMACE O UVEŘEJNĚNÍ ČASOPISU z + i ČKAIT NA INTERNETU	14

PRÁVO

RUBRIKA VĚNOVANÁ PRACOVNĚ-PRÁVNÍM VZTAHŮM	14
MEZINÁRODNÍ DISKUSE O PŘIPRAVOVANÝCH NOVÝCH ČESKÝCH ZÁKONECH TÝKAJÍCÍCH SE VÝSTAVBY A STAVEBNICTVÍ	15

ZE ZAHRANIČÍ

8. ZASEDÁNÍ PŘEDSTAVITELŮ INŽENÝRSKÝCH ORGANIZACÍ ZEMÍ VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY	16
JEDNÁNÍ PŘEDSTAVITELŮ INŽENÝRSKÝCH ORGANIZACÍ	17
10. VÝROČÍ ZALOŽENÍ INŽENÝRSKÉ KOMORY SASKA-ANHALTSKA	18
EVROPA JDE DÁL - SETKÁNÍ SOUSEDŮ	18
34. ZASEDÁNÍ ECCE V LUBLANI	18
DEKLARACE ZE SETKÁNÍ NEVLÁDNÍCH ORGANIZACÍ ZEMÍ V4	19
VYBRÁNO Z KONSTRUKTIVU:	
KDYŽ STAVEBNÍ KRIMINALISTÉ VYŠETŘUJÍ	20
SETKÁNÍ INŽENÝRŮ NA NEJVYŠŠÍ ÚROVNI	21
MRAKODRAPY NA MUŠCE	21
Z ČINNOSTI ZAHRANIČNÍCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR	22
PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ A SPOLUPRÁCE ZEMÍ EU	25

ODBORNÉ AKCE

STAVEBNÍ PORADENSKÉ CENTRUM NA VELETRHU FOR ARCH 2001	33
XIII. EVROPSKÁ KONFERENCE MECHANIKY ZEMIN A GEOTECHNICKÉHO INŽENÝRSTVÍ	33
ZÁVĚRY Z VI. KONFERENCE O JAKOSTI	34

ODBORNÉ PUBLIKACE

ZAHRANIČNÍ PUBLIKACE	35
ČESKÉ ODBORNÉ PUBLIKACE	36

SPOLEČENSKÉ AKCE

Fotografie na titulní straně obálky:
Obchodně administrativní komplex Zlatý Anděl,
Praha 5 - Smíchov
Autor fotografie:
Filip Šlapal

z + i 5/01

**PRO SVÉ ČLENY VYDÁVÁ ČESKÁ KOMORA
AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ
ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ**

WWW.ZPRAVY-CKAIT.CZ

Redakční rada:

Ing. Miroslav Loutocký, tajemník RS Brno,
člen představenstva ČKAIT
Ing. Jiří Kuchynka
Ing. Miroslav Najdekr, CSc.,
předseda Autorizační rady ČKAIT
Ing. Jiří Schandl, přednosta výboru
oblasti České Budějovice
Doc. Ing. Vojtěch Mencí, CSc.,
člen představenstva RS Brno
Doc. Ing. Otakar Gartner, CSc.
Ing. Ivana Švaňčková
Ing. Jan Bedrníček, tajemník ČKAIT
JUDr. Marie Urbancová, kancelář RS Brno
Marie Báčová, Informační centrum ČKAIT
Ing. František Bartoň, Hradec Králové
Ing. Svatopluk Zídek, přednosta oblasti Karlovy Vary,
člen představenstva ČKAIT

Adresa redakce:

ČKAIT - regionální sekce Brno
Vrchlického sad 2, 602 00 Brno
telefon/fax: 05/57 43 10, telefon: 05/45 21 21 23
e-mail: ckait@brno.anet.cz

Grafická úprava: EXPO DATA spol. s r.o.
Výstaviště 1, 648 03 Brno
tel.: 05/41 15 25 65, e-mail: mkuncak@expodata.cz

Tisk: Tiskárna DIDOT, Langrova 43, 627 00 Brno

Vycházíme nejméně čtyřikrát ročně
jako příloha Věstníku ČKAIT
Pro členy ČKAIT zdarma
Náklad 21 100 výtisků

Následující vydání **z + i** ČKAIT č. 1/2002
Termíny příspěvků: 15. 2. 2002 na adresu firmy
EXPO DATA spol. s r.o.
Termín vydání: březen 2002

PODMÍNKY ČINNOSTI A PRIORITY KOMORY SE STÁLE MĚNÍ

Končí devátý rok existence ČKAIT. Navenek se může zdát, že vše se pohybuje jistou setrvačností. Komora je zapojena do řady veřejných aktivit a je vnímána jako odborné zázemí ústředních orgánů ve věcech stavebního práva a výkonů členů ve vybraných činnostech stavebního a živnostenského práva. Většina našich činností se stabilizovala a funguje jakoby bez další péče. To všechno vyvolává pocit poklidné nálady. Pod tímto zdánlivým klidem však probíhá řada procesů, o kterých se veřejnosti dostává poměrně málo informací. Chtěl bych se o některých zmínit a případně vyvolat diskusi k jejich řešení.

Jedním z hlavních témat současnosti je vytvoření systému práce nových krajských orgánů. Tyto orgány budou v blízké budoucnosti rozhodující pro rozvoj celé infrastruktury, a tím i pro naše stavební aktivity. Proto jsme stále kladli důraz na navázání kontaktů mezi našimi oblastními orgány a orgány krajů. Cesty vytváření těchto vztahů mohou být různé. Od společného setkání představitelů ČKAIT s krajskými hejtmany nad globální problematikou, které proběhlo např. v Olomouci, až po účast našich členů jako odborníků při řešení jednotlivých konkrétních problémů. V této souvislosti mě zarazily dvě věci. První z nich byl požadavek jednoho z členů výboru oblasti, aby byl vypracován předpis pro způsob spolupráce s orgány místní samosprávy. Až do té doby jsem se domníval, a možná mylně, že období takovýchto příkazů již máme za sebou. Příklady této aktivity je možné najít například i ve zprávách z většiny oblastí. Druhým problémem jsou oblasti, které zatím nedokázaly najít žádný kontakt s místní správou. Ochuzují tak profesi o možnost ovlivnit vývoj oblasti, a tím i o stavební zakázky.

Velkým tématem našeho stavebnictví budou rekonstrukce panelových domů. Čím dříve se k této problematice přistoupí, tím jednodušší bude její vyřešení. Přesto je to činnost finančně náročná s perspektivou na desítky let. Vzhledem k tomu, že se jedná o velký objem stavebních činností, považovalo představenstvo za nutné do procesu rekonstrukcí vstoupit obdobně jako např. Svaz podnikatelů ve stavebnictví. Nabídlí jsme vysokou odbornost svých členů a především jejich nezávislost při odborných konzultacích a posudcích v Regionálních poradenských střediscích. Bohužel se ukazuje, že ne u všech státních orgánů, které se na této činnosti

podílejí, je skutečný zájem o vyřešení uvedené problematiky. Hlavně Státní fond rozvoje bydlení nesplnil předpoklady. Jsme v situaci, kdy komora především z finančních důvodů utlumila své aktivity a zvažujeme naši další účast. O podmínkách jednání možná nejlépe hovoří návrh na ocenění vysoce odborné práce poradenského střediska - 100 Kč za skutečně prokázanou hodinu činnosti. Umožnit našemu oboru „pozemní stavby“ projektovat v budoucnu v EU je z jiného okruhu problémů. Protože o této otázce informoval již několikrát Ing. Rusek v tisku komory, zmíním se o ní pouze krátce. První problém, tj. co se stávajícími absolventy v oboru, se zdá být po dlouhém jednání vyřešen. Všichni autorizovaní inženýři z oboru pozemní stavby by po našem vstupu do EU měli mít možnost zde projektovat. V současné době se opět velmi složitě řeší problém, jak by mělo vypadat vzdělání pro tento obor po vstupu do EU.

Vyřešení výše uvedené problematiky stojí mnoho času. Příprava na jednání i vlastní jednání ať se státní správou, se školami nebo s Českou komorou architektů jsou často velmi náročné. Výsledkem pro člena komory je pak „pouze“ krátká informace v Z + I. Domníváme se však, že především řešení obdobných problémů, které se týkají existence členů ČKAIT, je hlavní náplní komory.

Další obdobnou problematikou je novela zákona č. 360. Novela je vyvolána úpravami před vstupem do EU, především umožněním volného pohybu služeb. To znamená, že mimo obor projektování pozemních staveb by měly platit pro každého občana ze zemí EU stejné podmínky jako pro českého občana. Novela by dále měla lépe upravit oprávnění k projektování pro technika a podrobněji definovat „nezávislé - svobodné“ povolání, které je v Evropě naprosto běžné. O řadě změn probíhá diskuse s ČKA. Věřím, že na rozhodující problémy opět najdeme stejný názor.

Na základě dobrých vztahů s Ministerstvem průmyslu a obchodu jsme byli požádáni o přípravu reprezentační publikace 10 let českého stavebnictví. Vzhledem ke zkušenostem s podobnou publikací vydanou před pěti lety, byla tímto úkolem pověřena oblast Jihlava. Výběr vhodných staveb měly provést jednotlivé oblasti. Publikace v šestijazyčném provedení bude reklamním materiálem nejen pro ministerstvo, prezentované stavby, prezentované firmy, ale i pro komoru. Je proto až neskutečné, jak některé oblasti tuto činnost ignorovaly. Bude nutné do budoucna zvážit, zda pouhá existence oblasti je dostatečným důvodem pro její formální udržování.

Propagace komory a našeho povolání, po které řada našich členů volá, však znamená i něco pro to udělat. O řadě profesí již vyšly publikace. Do publikace „Kdo je kdo ve stavebnictví“ přispělo necelých 800 lidí.

Nejen členů ČKAIT. Vzhledem k tomu, že komora má 20 000 členů a každý o vydání této publikace věděl, považuji to za naše profesní selhání. Snad kdybychom řekli, že tam bude pouze omezený počet prezentací a každý za svou prezentaci zaplatí, byl by zájem větší. Jen pro informaci, architekti, jejichž publikace vyšla rok před naší, platili za uveřejnění údajů o své osobě skoro 1000 Kč. Problematickou, která se týká všech členů komory, je kvalita práce. Nekvalitní práci není možné omlouvat. Je však nezbytně nutné působit i na podmínky pro naši práci. Mám teď na mysli výši odměn za tuto práci, ať se týká projektů nebo provádění staveb. V řadě případů se ceny dostaly pod hodnotu, za kterou se požadovaná práce dá kvalitně provést. Pokud se dostává etika do střetu s bojem o holou existenci, etika bohužel většinou prohrává. Jednání s Úřadem pro hospodářskou soutěž o honorářovém řádu nebylo úspěšné. Proto připravujeme jinou verzi honorářového řádu. Komora zde uvedené ceny doporučí jako minimální. Není to ideální řešení, ale považujeme za nutné tento krok udělat.

Druhým krokem při řešení této problematiky je pokus o omezení minimálních cen při soutěžích o veřejnou zakázku. Návrh novely zákona, jehož přijetí jsme předpokládali již vloni, se bohužel opozdil. Stále tak platí předpis, který je v řadě bodů zcela nevyhovující, a o němž se domnívám, že podporuje i korupci.

Ne všechnu nekvalitní činnost našich členů je možno svést na nedostatek peněz. Při disciplinárním řízením se setkáváme i s případy, kdy doporučujeme klientovi, aby našeho člena přímo žaloval. Řadě těchto případů by se dalo přejít, pokud by o nich orgány komory věděly včas a ne až např. po několikáté stavbě. Pro udržení a zlepšení prestiže naší profese je v zájmu každého z nás upozornit na výrazně nekvalitní práci. To se ukazuje i jako jeden z častých bodů při jednání se stavebními úřady. Zde je však třeba vždy rozlišovat, jedná-li se skutečně o práci členů naší komory. Neméně důležité je však i chování zákazníka, zejména pokud odmítl odbornou pomoc jako je např. autorský dozor, nebo staví bez realizační dokumentace.

V článku je uvedeno pouze několik málo témat, kterými se ČKAIT zabývá. Možná, že pro řadu členů komory nejde ani o témata podstatná. Zabýváme se však celou řadou dalších problémů. Komora již většinou není v pozici, aby se doprošovala o připuštění k řešení určitého problému. Velmi často jsme k těmto řešením vyzýváni, ať se jedná o pražskou Mrázovku nebo o skleník botanické zahrady v Praze (abych uvedl alespoň příklad). Problémem se pro nás stává stanovení priority práce. Najednou všechno řešit nejde. Není to ani tak otázka peněz, jako především otázka lidí ochotných se do aktivit komory zapojit. Pravděpodobně neumíme

správně lidi přimět k aktivitě. A možná, že to je náš skutečně největší problém.

Znovu proběhnou valné hromady oblastí. V oficiální nebo neoficiální diskusi opět zazní řada připomínek a námětů. Byl bych rád, kdybych na těchto zasedáních uslyšel i náměty, týkající se způsobů, jak zvýšit aktivitu našich členů.

Ing. Václav Mach

předseda České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě

BUDOUČÍ PERSPEKTIVY INŽENÝRŮ A JEJICH VÝZNAM VE SPOLEČNOSTI ZASTOUPENÍ NA EVROPSKÉ ÚROVNI

Rámcové podmínky

„Panta rhei“ (vše plyne) řeckého filozofa Herakleita z Efesu, tedy že vše, skutečně vše je neustále v pohybu, v dnešní době nahrazuje globální změna (Global Change). Tato globální změna se odehrává na všech tematických úrovních a rozličným způsobem. Jako příklad lze uvést:

- změny v našem prostředí,
- převratné změny na politické mapě Evropy,
- a zřejmě nejpůsobivější změny posledních desetiletí, které prodělaly a způsobily technické disciplíny.

Je nutno zmínit i bouřlivý vývoj v přetváření úkolů, které zpracováváme. Některé hodnoty, kterých jsme si ještě včera cenili nejvíce, ztrácí dnes na významu a zítřka jsou již bezvýznamné. Tato globální přeměna vytváří nové trhy a představuje enormní výzvu pro společnost, a tím i pro soukromý a veřejný sektor. Koncentrace do velkých, svět objímajících koncernů změní mocenské poměry na zemi. Vznikají nové mocenské struktury, které jsou politice rovny, které se jí vyrovnají či mají nad ní dokonce převahu? Pojmy, které často používáme a které často nebyly brány příliš vážně, jako strategické plánování, konkurence, orientace na trh, uvedení na trh nebo evaluace čili zhodnocení najednou nabývají na významu!

Ohlédneme-li se o jedno či dvě desetiletí zpátky, pak si uvědomíme, že:

- **Technologie** byla enormně drahá, přístupná pouze privilegiovaným institucím a k dispozici pouze na některých místech

(odborné knihovny na univerzitách či akademických), a byla tím určena výhradně akademickým vzdělancům a střezena jako oko v hlavě. Dnes je inženýrským firmám obecně přístupná a stává se každým dnem levnější. Shromážděné vědomosti jsou všude, každému a kdykoli přímo dostupné. Údaje jsou obecně volně k dispozici.

- **Komunikace** na velké vzdálenosti byla časově velice náročná. Dnes nemá žádné hranice, vzdálenosti se staly bezvýznamné.
- **„Chráněné oblasti“** – logistická opatření a bariéra odborného slangu a výrazů sloužily jako ochranná zeď před nevzdělanými vetřelci do říše vlastní odborné oblasti. Velice přísně byly hájeny a střezeny nejen hranice politické, ale také hranice mezi jednotlivými vědními obory. Dnes tyto hranice mizí, jednáme otevřeně a v duchu hospodářské soutěže.
- **Kooperace** byla řazena do nebezpečné oblasti jí blízkého pojmu konkurence a zacházelo se s ní velice obezřetně. Dnes byly kooperace a synergie objeveny jako technologický elixír mládí.
- **Interdisciplinárnost** byla stavěna na roveř mimomanželskému poměru. Dnes se vytvářejí celé sítě, interdisciplinárnost je prohlášena za sine qua non.
- Na změny se pouze reagovalo, tedy pokud vůbec, a sebe prezentace nebo Public Relations byly ještě zdaleka neznámé pojmy. Dnes nastupuje místo reakce akce. Public Relations se stává samozřejmou součástí podniků poskytujících služby resp. inženýrských firem.

Tempora mutantur – časy se mění

Na prahu nového milénia by v dnešní informační společnosti měly úspěšné inženýrské kanceláře mít takové atributy jako otevřenost, orientace na výkon, schopnost spolupráce, schopnost pracovat v týmu, orientace na trh, uvědomování si konkurenčního prostředí, interdisciplinárnost a mezinárodnost. Jestliže tomu tak není, je záhodno situaci přehodnotit.

Výkonnost a schopnosti inženýrských firem budou v budoucnu formovat tyto znaky, stejně jako podnikatelské myšlení a konání: Pro vedení inženýrské firmy platí následující: Znalost struktury a ekonomických procesů ve firmě je považována za samozřejmost. Kalkulace nákladů a výkonů musí být prováděna na základě samostatného účetnictví a správné evidence provozních a projektových dat.

U inženýrů, kteří jsou na volné noze, bych rád upozornil na to, že často nemyslí na náklady a zisk a hledají s vynaložením vysokých nákladů a velkého úsilí inovační řešení, resp. vyvíjejí nové postupy či koncepty. Obecně by měl být zachován vyrovnaný poměr mezi snahou o dosažení nezbytného zisku a uspokojením z pracovní činnosti.

Zaměstnanci – neustále se zmiňuje nutnost

jejich motivace. Musí jim být také projevována dostatečná důvěra, aby se stali spojenci, jelikož všichni dohromady představují konec konců tržní potenciál.

Teze, že inženýrské firmy musejí svou obchodní politiku orientovat na trh, znamená:

- sledovat konkurenci,
- provádět analýzy potřeby, ptát se jaké šance existují a jakých možností se chceme chopit,
- registrovat posuny na trhu, například změna: Česká republika ↔ EU nebo státní investor ↔ privátní investoři.

V této souvislosti se odkazuje na modely provozování, tedy tržní segment, kterému se mnozí kolegové již intenzivně věnují. Podle mezinárodních trendů se budou ve financování infrastruktury prosazovat tzv. Public Private Partnerships.

Po komplexních řešeních je stále větší poptávka, inženýrské firmy musejí buď své spektrum rozšířit, nebo navázat mezioborové kooperace.

Je nutné seznamovat veřejnost s vlastními projekty, přičemž se nabízí celá paleta počínaje jednoduchým rozhovorem, přes cílovou reklamu až po profesionální činnost PR.

Je třeba u vybraných potenciálních zadavatelů vzbudit zájem o projektování, tzn. hledat zakázky a rozvíjet je.

Inovace v inženýrské kanceláři

Zbavme se starého myšlení, vytvořme ve své inženýrské firmě klima příznivé pro nové nápady!

Inženýrská firma zaměřená na budoucnost by si měla neustále klást otázky a přemýšlet v souvislostech. Příklad firmy Nokia s projektem „Co přijde po mobilním telefonu?“ ukázal, že již na samém vrcholu úspěchu musíme vše zpochybňovat, abychom si již předem mohli vymezit další vývoj a nezbytné strategie a připravit se na rozhodnutí.

Musíme podporovat a dovolit kritiku podniku, a tím nelitostně odhalit síly a slabiny. Vybudovat interní organizaci pro tvorbu nových nápadů. Nové nápady rychle a cíleně otestovat. Je třeba selektivně vnímat seismiku okolí, např. využít věcí cizích danému oboru tím, že realizujete výrok jednoho školitele pořádatelů seminářů na vývoj osobnosti, který říká: „Úspěch je výkon násobený komunikací na druhou“. Musíme se postarat o to, aby se svět o nás dozvěděl. Tento exponent je v komunikaci relativně nový, a to dokazuje jeho význam.

Nové partnerství – zadavatel a zhotovitel se považují za partnery a jako partnery také jednají. Do tohoto partnerství je nutné zahrnout celé okolí, zaměstnance v kanceláři, univerzity, ale také inovační podniky na trhu. Ve styku se zadavateli (zákazníky) a spolupracovníky platí jen jedna zásada: kompetence spojená s důvěrou, lidskostí,

férovostí a partnerstvím. V inženýrských firmách se stále více uvažuje o určité podobě modelu spolupodílnictví spolupracovníků ve smyslu zmiňovaného partnerství a tento model se také aplikuje.

Účast inženýrských firem

Inženýrské firmy aktivně spoluutvářejí a spoluzodpovídají:

- za společnost, její problémy a úkoly,
- za každodenní vývoj v technice a kultuře, zveřejňují jeho hodnoty a postoje; mají vyhledávat a navazovat s ostatními určité spojení hodnot,
- prostřednictvím osobní odpovědnosti za osud podniku,
- a prostřednictvím péče o zákazníky, i po ukončení zakázky; prostě zůstat v kontaktu.

Vedle technických poradců, kteří nabízejí celou škálu činností od poradenství, projektování, prověřování, vypracovávání studií, prověrek hospodárnosti, řízení a kontroly provedení atd., a to počínaje celkovým vyprojektováním komplexních velkých projektů přes individuální odborné projektování v oblasti inženýrství až po technicko-ekonomické poradenství, bude v budoucnu jistě větší poptávka po nových oblastech.

V geodézii se díky GPS a GIS (Geo-Infračinnosti-Systémy) otevírá nová, enormně široká oblast působení.

Budoucí spektrum nabídky firem bude zahrnovat hned na začátku projektu poradenské služby, studie proveditelnosti, finanční poradenství a samotný vývoj projektu, poté následuje řízení projektu a doprovodná kontrola a po ukončení projektu přesvědčující koncept pro tzv. Facility management.

Odkazem na koordinaci výstavby a ohodnocení (evaluace) pracovních míst jsou míněny nejnovější oblasti působnosti evropských inženýrských firem. Lze očekávat, že poradenství v oblasti životního prostředí a funkce řízení pro komuny, svazy v oblasti dopravy, vodohospodářství a odpadového hospodářství mají před sebou velkou budoucnost.

Shrnutí – perspektivy do budoucna

V naší vysoce technické době, ve které dynamické trhy uvádějí do pohybu kolotoč nepřetržitých inovací, je nutné duševní výkony inženýrů, tedy inteligentní špičkové produkty moderní firmy poskytující služby, každodenně nabízet a poskytovat v konkurenčním prostředí národního a mezinárodního trhu.

Inženýrské firmy stojí se svým know-how a zkušenostmi na prahu dalšího tisíciletí před rozsáhlými, již zmiňovanými požadavky, které na ně budou kladeny. Investice do dalšího vzdělávání, tržní chování, účast na výzkumu a vývoji a spolupráce s výrobními odvětvími

znamená vypracovávat inovační řešení a postarat se v mnoha běžných projektech o kvalitní životní úroveň.

Struktura komory

Jednotlivé komory inženýrů v Evropě se dnes musí postavit čelem výzvě zachovat tradici a pokračovat neustále vpřed. Při tomto rozporu platí, že pro práci nezávislých inženýrů, nesoucích vlastní odpovědnost, je nutno stanovit rámcové podmínky. Komora doprovází své členy při jejich každodenní práci, jako je realizace nejmodernější stavební techniky, plnění požadavků kladených na bezpečnou a k životnímu prostředí šetrnou výstavbu, ale i na hospodárnost a estetiku.

Jakožto sdružení veřejného práva je komorám vlastní autonomní samospráva na zákonné bázi. Jejich obecným cílem je šetřit státu náklady, dohlížet na dostupnost a výkon povolání a vystupovat ve vztahu ke svým členům a veřejnosti jako moderní, efektivní a transparentní poskytovatel služeb. Práci odborného zaměření a práci s veřejností považují za naprostou samozřejmost. Komora by měla být partnerem, který je vždy k dispozici, pro diskusi o všech relevantních a pro inženýrství specifických otázkách.

Já osobně nevidím žádnou alternativu k zákonem regulovaným zájmovým sdružením v inženýrských komorách. Blahopřeji českým inženýrům, že se před jedním desetiletím pro tento model zájmového sdružení rozhodli.

Budoucnost Evropa

Evropské zastoupení

Několik desetiletí po vizi Roberta Schuhmanna o „Evropské federaci“ je rozšíření na východ ekonomickou, politicko-bezpečnostní a kulturní nezbytností. Města jako Praha, Varšava, Budapešť a Bratislava jsou prázdkem Evropy a do Evropy patří stejně jako Brusel, Londýn nebo Vídeň.

Vstup východoevropských zemí do EU se uskuteční pod podmínkou naší připravenosti na vstup do EU, splněných dohod, schopnosti EU rozšířit se o nové členy. S tímto katalogem kritérií také souhlasili všichni přítomní zástupci inženýrů na 2. evropském inženýrském fóru v Budapešti.

Na rozdíl od jiných odvětví rakouského a německého hospodářství nevidím ani já, ani mými kolegy inženýry v Rakousku žádnou potřebu časově limitovaného omezení volného pohybu pracovních sil při vstupu našich zemí do EU. Neměly by se zachovávat žádné bariéry, resp. ještě nové vytvářet.

S úsilím vytvořit Evropu s regionální rozmanitostí je také spojeno akceptování rozdílů v daných zemích. V tomto smyslu

musíme pracovat a využít této velké šance, abychom se prosadili jako inženýři.

Důsledkem otevřených diskusí a spolupráce mezi rovnocennými partnery by měl být vznik evropského sdružení celého inženýrského spektra do „Evropského zastřešujícího svazu“. Či v každém případě alespoň ustavit evropské zastoupení komor a stejně smýšlejících sdružení, které se budou vyznačovat kolegiální, solidaritou a zároveň i rozmanitostí.

Podíváme-li se na současný stav v relevantních celoevropských zájmových sdruženích, najdeme četná sdružení jako např.:

- FEANI – European Federation of National Engineering Associations
- EUREL – Convention National Societies for Electrical Engineers in Europe
- FEACO – Federation of European Management Consultancy Associations
- ECCE – European Council of Civil Engineers
- EFCA – European Federation of Engineering Consultancy Associations

Rakouští inženýři konzultanti jsou členy EFCA již od jejího založení. Tato federace se sídlem v Bruselu sdružuje 27 evropských členských organizací, které jsou také členy FIDIC, jež má globální pole působnosti. Úkolem EFCA je hájit a podporovat profesní zájmy inženýrů konzultantů v Evropě. Jako skupina, která provádí aktivní lobbying u evropských institucí jako např. Evropská komise, Rada EU a Evropský parlament, se účastní rozhodovacího procesu a v neposlední řadě také hájí naše zájmy zakotvené ve směrnici a nařízeních.

Uvědomme si, že zásadní rozhodnutí se dělají v Bruselu!

EFCA slouží externě jako styčné místo pro kontakt se Světovou bankou, stejně jako s bankami evropskými, a nabízí základnu pro projednávání požadavků z běžného pracovního života inženýrů konzultantů. Počet pracovních skupin a jejich výsledky se za poslední roky mohou chlubit úspěšnou bilancí.

Například byla projednávána taková důležitá témata jako:

- Environment – životní prostředí,
- Professional Liability – odborná odpovědnost,
- Development Co-operation – vývoj spolupráce,
- Quality Management – řízení kvality,
- Project Financing – financování projektů,
- Public Procurement – získávání veřejných zakázek.

V těchto pracovních skupinách se diskutuje o postojích a názorech jednotlivých zemí, které se nakonec zformulují do společného stanoviska. Na závěr se vypracuje písemné stanovisko, směrnice nebo závěrečná zpráva a v případě potřeby se zveřejní.

Rakouští inženýři pracovali ve všech uvedených pracovních skupinách a ukázali,

že jestliže se angažujete, tak i „malý“ stát má možnost podílet se na spoluutváření Evropy. Také já jsem se jako člen pracovní skupiny Public Procurement (získávání veřejných zakázek) pokoušel s ohledem na přicházející konsolidační směrnici o zadávání veřejných zakázek zohlednit zadávání služeb duševního charakteru, tedy našich inženýrských služeb, a směřovat konkurenční boj především na kvalitu. Celkem vzato lze říci, že rakouští inženýři konzultanti jsou s EFCA jakožto evropskou platformou spokojeni.

Podíváme-li se na počet samostatných inženýrských firem v EU, dospějeme k přibližnému počtu více jak 135 000. Jako další ukazatele mohou uvést 40 000 členů německé inženýrské komory a 4 800 aktivně činných inženýrských firem v Rakousku. Naproti tomu EFCA reprezentuje podle vlastních údajů pouze 9 000 inženýrských firem s více jak 200 000 zaměstnanci. Tato divergence je zapříčiněna tím, že většina spolků a sdružení s malým počtem členů jsou členy EFCA, a inženýrské komory se staly přímými členy pouze ve výjimečných případech, jako např. Lucembursko nebo Rakousko. Vycházejí z těchto údajů se nabízejí otázky, jakou formu evropského zastoupení zvolí v budoucnu evropské inženýrské komory. Dokonce i německé kolegy toto rozhodnutí ještě čeká. V podstatě připadají v úvahu dvě možnosti: založení evropské inženýrské komory nebo integrace komor do stávajících členství jednotlivých zemí v EFCA, jak tomu bylo např. v případě Rakouska. Vzhledem k tomu, že v západoevropské oblasti lze pro první variantu (evropská inženýrská komora) očekávat pouze omezenou podporu, zdá se mi být smysluplnější využít stávajících struktur EFCA, než budovat s vynaložením značného množství času a peněz paralelní organizaci. V předběžných rozhovorech by příslušné inženýrské komory jako v Německu, Maďarsku nebo Česku měly u svých členů EFCA sondovat ohledně členství. Souběžně s tím by bylo dobré kontaktovat EFCA a západoevropské kolegy. Zároveň nám do 3. evropského inženýrského fóra v Dubrovniku v říjnu příštího roku zbývá ještě čas si tuto problematiku vyjasnit, abychom se poté mohli dohodnout na společném postupu.

Na závěr mi dovolu, abych vám srdečně poděkoval za možnost zveřejnit tento příspěvek. Českým kolegům přeji i nadále do budoucna mnoho úspěchů a sílu zvládat problémy, které nás očekávají v souvislosti s globalizací. „Nezůstaneme dobří, když nebudeme usilovat o to, být každý den lepší!“

Dipl.-Ing. Josef Robl

Text vystoupení viceprezidenta Rakouské spolkové komory architektů a konzultačních inženýrů na Inženýrském dnu 2001 v Praze

ROLE INŽENÝRSKÝCH ORGANIZACÍ VE SJEDNOCENÉ EVROPĚ

Jedním ze tří hlavních řečníků Inženýrského dne 2001 byl nedávno zvolený viceprezident Britského svazu stavebních inženýrů ICE pan Colin John Clinton. Kolega Clinton byl vybrán svazem ICE na náš Inženýrský den proto, že díky řadě zastávaných funkcí jak v ICE, tak i ve své domovské firmě Ove Arup má možnost pohledu z mnoha různých stran. V současné době zastává následující funkce: je členem rady ICE, členem komise pro mezinárodní vztahy, členem subkomise pro střední a východní Evropu a členem subkomise pro spolupráci s maďarskou pobočkou ICE; ve firmě Ove Arup je zástupcem ředitele, managerem pro rozvoj obchodu a členem Evropské kontinentální obchodní sítě se zaměřením na střední a východní Evropu. Řečník vzpomenu založení Evropské rady stavebních inženýrů ECCE, vytvořené v r. 1985 společným úsilím několika národních stavebních inženýrských organizací s cílem zlepšit vzájemnou spolupráci a přispět tak v rámci svého oboru ke zlepšení životního prostředí i k dosažení co nejmenšího dopadu na přírodu. Totéž je vlastně jedním z cílů EU, i když její struktura není, jak víme, shodná s ECCE. Nicméně vytváření co nejvyšší kvality evropských norem, jejich implementace a harmonizace, rozšiřující se i na další postupně přistupující země, je bezpochyby správnou cestou. Hovoří se o tom, že stavební inženýři údajně ovlivňují životní prostředí natolik výrazně, že jejich vliv na prodloužení lidského věku má být srovnatelný s rozvojem medicíny. Budují infrastrukturu včetně jejího pozitivního (ale i negativního) dopadu, budují díla zajišťující výrobu energie (ať již hydroelektrárny, elektrárny tepelné, atomové či větrné), zajišťují pitnou vodu i odpadové hospodářství. A zajišťují stavby pro bydlení se zvyšující se technickou úrovní. Dále se C. Clinton věnoval činnosti ICE a její prezentaci, což bylo tématem jednoho z příspěvků před několika měsíci a proto tuto část vystoupení neuvádíme.

*Ing. Jiří Plíčka, CSc.
člen představenstva ČKAIT*

INFORMACE O STAVEBNÍCH VÝROBCÍCH A OCHRANA SPOTŘEBITELE V EVROPSKÉ UNII

Na shromáždění delegátů ČKAIT v březnu 2001 zazněla kritika nedostatku informací o objektivních, ověřených vlastnostech stavebních výrobků na českém trhu. Prohlášení o shodě (stavebního výrobku s technickými předpisy a technickými specifikacemi, tj. technickými normami či stavebními technickými osvědčeními) ani certifikát stanoveného výrobku, vydaný autorizovanou osobou oprávněnou k výkonu příslušných činností podle zákona č. 22/1997 Sb., neobsahují žádné konkrétní údaje, pouze prohlašují, že je prokázána shoda. Příslušné protokoly, které jsou součástí certifikátu a které obsahují zjištěné hodnoty, jsou majetkem výrobce, který proces certifikace objednal a zaplatil, a v našem právním řádu žádný předpis nenutí výrobce, aby tyto údaje uveřejňoval. Obdobná kritika zazněla také na mezinárodní konferenci o dřevostavbách ve Volyni v květnu 2001. Nejedná se pouze o dostupnost informací o stavebních výrobcích. Otázkou je, jaké vlastnosti výrobků jsou v procesu certifikace ověřovány. Takové, které potřebuje znát stavebník, projektant a zhotovitel stavby, nebo takové, které si objedná výrobce.

Ve srovnání s právním řádem ČR řeší tento problém rozdílně Slovenská republika, která zavedla Směrnici Rady 89/106 EHS o stavebních výrobcích do právního řádu SR nikoliv nařízením vlády (praxe ČR), ale samostatným zákonem č. 90/1998 Zb., o stavebních výrobcích v platném znění. Tento zákon ukládá povinnost Ministerstvu výstavby a regionálního rozvoje SR vést registr stanovených stavebních výrobků a k nim vydaných certifikátů; výrobcům pak povinnost potřebné ověřené údaje poskytovat. Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoje pověřilo vedením registru Ústav vzdělávání a služeb Bratislava. Výrobky vedené v registru a základní údaje o vydaných certifikátech jsou 1x ročně publikovány ve Věstníku MVRR SR. Zájemci si mohou objednat výpis (rešerši) z registru k vybraným výrobkům (nebo výrobcům) s různým druhem podrobnosti o ověřených hodnotách vlastností výrobků.

Jedná se do jisté míry o obecný problém, související s deklarováním ochrany

spotřebitele v prostředí volného trhu, kterým se zabývají prakticky všechny vyspělé průmyslové státy a jehož řešení prosazují v rámci EU a v rámci Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO) nevládní spotřebitelské organizace. Následující informace jsou vybrány z publikovaných článků v časopise *Magazín ČSN*. Dokumentují současný stav diskusí a názorů na tento problém, vývoj a směřování v orgánech EU.

Ochrana spotřebitele v EU

Spolu s vytvářením jednotného trhu a odstraněním překážek volného pohybu zboží, služeb, kapitálu a pracovních sil patří ochrana spotřebitele k základním pilířům politiky Evropské unie. Prostředí volného trhu vytváří sice systém relativní volnosti pro konkurenční subjekty, posilování ochrany spotřebitele ovšem klade silný akcent na odpovědnostní prvky. Členské státy jsou mj. povinny vykonávat dozor nad trhem. (V ČR je jako orgán dozoru nad trhem stanovena zákonem č. 22/1997 Sb., v platném znění Česká obchodní inspekce.) V souladu se Smlouvou o ES mohou jednotlivé členské státy přijímat národní předpisy na ochranu zejména zaměstnanců, spotřebitelů a životního prostředí.

Článek 95, odst. 3 Smlouvy o Evropském společenství stanoví:

„Komise ve svých návrzích týkajících se zdraví, bezpečnosti, ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitele vezme za základ vysokou úroveň takové ochrany, přihlížejíc přitom zejména k novému vývoji založenému na vědeckých poznatcích. V rámci svých příslušných pravomocí usilují o tento cíl též Evropský parlament a Rada.“

V rámci evropských předpisů – tzv. směrnic nového přístupu – řeší ochranu veřejného zájmu včetně ochrany spotřebitele Směrnice č. 92/59/EHS o všeobecné bezpečnosti výrobků (zajišťuje, aby spotřební výrobky, které jsou uváděny na trh, nepředstavovaly riziko při použití za běžných nebo předvídatelných podmínek) a Směrnice č. 85/374/EHS o odpovědnosti za výrobek.

Do českého právního řádu byly tyto směrnice převzaty, vedle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky (novelizován zákonem č. 71/2000 Sb.) a jeho prováděcích nařízení vlády, zejména přijetím

- zákona č. 59/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku (novelizován zákonem č. 209/2000 Sb.);
- zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků;
- zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele (novelizován zákonem č. 145/2000 Sb.).

V České republice se však zatím významně neprosadily a nevyvíjejí veřejně známou činnost – na rozdíl od zemí EU – nevládní spotřebitelské organizace sledující a prosazující ochranu zájmů spotřebitelů.

Jejich ustavení a aktivní činnost předpokládají orgány EU v rámci předstupního období kandidátských zemí. V EU existují tyto nevládní organizace na národní i nadnárodní úrovni, včetně podpory činnosti mezinárodních organizací spotřebitelů.

Evropské organizace na ochranu spotřebitelů

Spotřebitelský výbor, který je poradním orgánem Evropské komise, byl znovu ustaven 7. 11. 2000 v Bruselu v rámci reformy politických orgánů EU. Evropská komise vidí tento výbor jako efektivní fórum na evropské úrovni, které je schopno podporovat a hájit zájmy spotřebitelů ve všech oblastech politiky. Spotřebitelský výbor se schází čtyřikrát ročně, k jeho pracovním prioritám patří: regulace, integrace do ostatní evropské politiky, obchodu a mezinárodních záležitostí, elektronického obchodu a univerzálních služeb. Spotřebitelský výbor chce ovlivňovat proces rozhodování v orgánech EU, k tomu zamýšlí ustavit těsnější vztah k Evropskému parlamentu a Radě. Předpokladem pro plodnou diskusi před tím, než učiní rozhodnutí, je kvalitní tok informací ze všech sektorů Evropské komise, získávaných prostřednictvím Generálního ředitelství pro ochranu zdraví a spotřebitele při EK.

Evropská spotřebitelská organizace (BEUC) a Evropské sdružení pro koordinaci zastoupení spotřebitelů v normalizaci (ANEC) iniciovaly vypracování Kodaňské listiny o chemikáliích. Pět základních požadavků nové evropské politiky pro chemikálie, vymezených v této listině, dosud schválilo 96 environmentálních a spotřebitelských nevládních organizací. Kodaňská listina mj. definuje právo spotřebitelů znát, jaké chemikálie jsou přítomné ve výrobcích včetně jejich obalů. Evropské spotřebitelské organizace rovněž kritizují stav, kdy pro nedostatek prostředků nejsou spotřebitelské organizace a organizace pro ochranu životního prostředí schopny účastnit se rozhodovacího procesu na stejných podmínkách jako průmysl. Na generálním zasedání ANEC v Antverpách v květnu 2000 bylo za člena tohoto sdružení přijato **Sdružení obrany spotřebitele ČR**.

Mezinárodní organizace spotřebitelů

V pořadí 16. světový kongres **Consumers International**, světové federace sdružující 266 spotřebitelských organizací ze 121 zemí, se uskutečnil 13. – 17. 11. 2000 v Durbanu v Jižní Africe. Hlavními tématy plenárního zasedání byly:

- spotřebitelé, sociální spravedlnost a světový trh,
- práva spotřebitelů, priority a světový trh,
- autorita, partnerství a odpovědnost ve spotřebitelských otázkách.

V průběhu zasedání se konaly také semináře a školení, zaměřené na specifické problémy (např. obchod, potraviny, normy, privatizace,

obhajitelná spotřeba, spotřebitelské zákony, ochrana zdraví a léčiva, spotřeba tabáku a její regulace).

Kongres zdůraznil osm základních práv spotřebitelů:

- právo na uspokojení základních potřeb,
- právo na bezpečnost,
- právo být informován,
- právo volby,
- právo být vyslyšen,
- právo na odškodnění,
- právo na vzdělávání spotřebitelů,
- právo na zdravé prostředí.

Výsledky srovnávací studie **Consumers International** ukazují, že existující opatření, zavedená různými vládami k ochraně soukromí osob, nejsou dostatečná. Mnohé evropské a americké internetové stránky zaměřené na spotřebitele nesplňují mezinárodní normy na ochranu dat.

Při Mezinárodní organizaci pro normalizaci (ISO) působí výbor pro ochranu spotřebitelů (**ISO COPOLCO**), jehož 23. zasedání se uskutečnilo v norském Oslu 15. a 16. 5. 2001; zasedání předcházelo seminář Zlepšování služeb pro spotřebitele – Jak mohou pomoci normy? (14. 5. 2001). Na 23. zasedání ISO COPOLCO byla navržena témata dalších seminářů: Druhořadé výrobky na trhu v rozvojových zemích; vzdělávání spotřebitelů; sociální zodpovědnost a spolehlivost.

V rámci OECD byla vypracována směrnice pro ochranu spotřebitele v souvislosti s elektronickým obchodem. V březnu 2001 byl v Berlíně uspořádán seminář k výměně zkušeností ze zavádění této směrnice.

Příklady činnosti národních organizací na ochranu spotřebitele

Komise pro bezpečnost spotřebitelských výrobků v USA poukázala ve své zprávě na ztrojnásobení počtu úrazů při používání trampolín. Komise rozhodla, že pro snížení rizika zranění na trampolínách na minimum je nutné specifikovat minimální konstrukční požadavky v normách a rovněž zahrnout minimální požadavky na informace pro uživatele.

Federace spotřebitelů Ameriky a více než 30 státních, místních a národních spotřebitelských, bezpečnostních a zdravotních organizací zaslalo petici Komisi pro bezpečnost spotřebitelských výrobků USA se žádostí, aby zakázala „smrtící“ vanové sedačky pro kojence. V petici se uvádí, že dochází k úmrtím a špatnému pochopení výrobku rodiči a opatrovníky dětí. Sedačka opatřená přísavkami vyvolává falešný dojem, že bezpečnost dětí je zajištěna mechanickou pomůckou držící klouzající dítě v kolmé poloze. Tento pocit bezpečnosti podporuje u rodičů myšlenku, že dítě může být ponecháno samo ve vaně „jenom na okamžik“.

Komise pro bezpečnost spotřebitelských výrobků v USA a společnost Gerber Products Co. uveřejnily národní studii, zabývající se úmrtím kojenců vlivem syndromu náhlého úmrtí a udušení. Studie ukázala, že ve většině rodin umísťují děti ke spánku způsobem, který zvyšuje rizika syndromu náhlého úmrtí kojenců.

V Norsku jsou zástupci spotřebitelů členy Technického výboru pro normalizaci a zapojují se do tvorby norem. Rada spotřebitelů Norska prosazuje požadavky spotřebitelů při tvorbě norem a právních předpisů, za základ spotřebitelské politiky považuje rovnováhu mezi požadavky spotřebitelů a dodavatelů, požaduje zvýšení pravomoci spotřebitelů. V Kanadě působí Kancelář pro spotřebitelské záležitosti při ministerstvu průmyslu prosazující zásadu, že normy pro spotřebitele mohou působit jako předzvěst zákonů. Příkladem je kanadský Kodex pro ochranu osobních informací.

Ve skandinávských zemích je obvyklé ustanovení ombudsmana pro spotřebitelské záležitosti. Karin Lindell, ombudsmanka Švédska pro spotřebitelské záležitosti a generální ředitelka Švédské spotřebitelské agentury, uvedla ve svém článku v Magazínu Evropského parlamentu, že „rámec předpisů potřebuje reformu“. V článku kritizuje skutečnost, že evropské výrobci jsou schopni mobilizovat své vlastní mluvčí, využít svých finančních prostředků a blokovat požadavky spotřebitelů. V Evropské unii se množí případy, kdy jsou zamítány spotřebitelské zájmy týkající se bezpečnosti výrobků. „Se vzrůstajícím zájmem sledujeme tendence, kdy projednávání bezpečnostních otázek je v procesu normalizace znevýhodňováno. Jedním z důvodů je, že spotřebitelské organizace ve většině zemí Evropského společenství trpí nedostatkem peněz i pracovníků. Dalším důvodem je, že tento systém samotný znevýhodňuje výrobce. Podle mého názoru je zřejmé, že rámec předpisů v Evropském společenství s ohledem na požadavky na bezpečnost výrobků musí být reformován,“ zdůraznila Karin Lindell.

V různých souvislostech se mluví o nedostatku demokracie v Evropském společenství. To platí zejména o normalizačním procesu. Zainteresovaným stranám s dostatečným finančním zázemím je umožněno účastnit se národního normalizačního procesu a hlasovat o bezpečnostních požadavcích v normách navazujících na směrnice ES. To znamená, že výrobní společnosti s dostatečným kapitálem jsou schopny mobilizovat jednotlivé výrobce nebo prodejce, aby získali v procesu hlasování většinu. Když spotřebitelské organizace navrhnou požadavky příliš přísné, jsou výrobci schopni přehlasovat spotřebitele tak, že jmenují více svých zástupců. A jestliže zástupci spotřebitelů jsou přehlasováni na národní úrovni, je jim následně zabráněno

předložit své návrhy v konečném hlasování na evropské úrovni. Pro výrobce a distributory jsou mnohdy v sázce velké sumy peněz. Účast v normalizačním procesu je často považována za „ziskovou investici“. Na normy, které vyžadují od výrobců velké změny, se hledí negativně. Tyto normy se považují za „překážky obchodu“.

Jako příklad uvádí autorka článků snahy švédských spotřebitelů o výrobu zapalovačů cigaret odolných vůči dětské manipulaci. Záměrem Švédska je, aby se výrobci a spotřebitelé setkali a projednali požadavky, které by měly být v tomto směru podporovány v Evropě. Záměrem výrobci zapalovačů se angažují tím způsobem, že platí poplatky za to, aby se „jejich lidé“ účastnili jednání ve švédské národní technické komisi a v technických komisích ostatních zemí. Tímto způsobem přehlasovávají požadavky, které nechtějí vidět v ES. V USA, kde je od r. 1994 stanovena povinnost, aby zapalovače měly vlastnosti bránící jejich použití dětmi, poklesl v období mezi roky 1994 a 1998 počet požárů o 45 % a počet úmrtí dětí způsobených hrou se zapalovači klesl ve stejném období o 43 %. Navzdory tomu se hlavní výrobci zapalovačů v Evropě snaží o blokování požadavků na výrobu bezpečnějších zapalovačů.

Druhým příkladem, který autorka uvádí, jsou dětská jízdní kola. Švédští spotřebitelé považují nožní brzdu za absolutní nutnost při výrobě dětských jízdních kol. Výrobci ve většině zemí ES pohlížejí na tento požadavek lhostejně, nebo jsou dokonce proti němu. Ruční brzda je pro děti nedostatečná a stává se smrtící pastí zejména pro malá děvčátka. Polovina ze všech čtyř a pětiletých děvčátek nemá dostatek síly v rukou k tomu, aby ruční brzdou ovládla.

Kapslové pistole jsou dalším případem, kdy výrobci ovlivňují obsah bezpečnostních ustanovení technických norem. Švédští lékaři, odborníci na akustiku a spotřebitelské organizace žádají ochranu proti zhoršení sluchu, a to stejnou, jakou mají zákonem zaručenou dospělí při práci. Komise ES dala tomuto požadavku jasnou podporu a požádala CEN, aby vypracoval normy na přijatelnou úroveň hluku při zacházení s kapslovými pistolemi. Avšak při rozhodujícím projednávání v CEN byli výrobci a dovozci hraček proti. Příslušná technická komise CEN již po léta úplně ignoruje pokyny Komise; obchodním zájmům výrobců je věnována větší pozornost než ochraně ohroženého sluchu dětí. Evropská komise zasáhla tak, že uveřejnila normu, aniž čekala na rozhodnutí CEN. Navzdory tomu výrobci dosud protestují.

Karin Lindell uzavírá, že systém schvalování technických norem je pro spotřebitele nepřijatelný. Nerovné pozice síly mezi společnostmi a spotřebiteli nemají místo v demokratickém Evropském společenství.

Je třeba dosáhnout rovnováhy ve všech normalizačních komisích. Nikdo nesmí mít možnost si „kupovat“ hlasy a rozhodnutí. Úřadující komisař EU David Byrne odpověděl nedávno na otázku švédského poslance v Evropském parlamentu, týkající se uvedených problémů. Navrhl zvýšit finanční podporu spotřebitelským organizacím. Je to však skutečné řešení problému?

Marie Báčová
Informační centrum ČKAIT

Rozšíření EVROPSKÉ UNIE – TÉMA RAKOUSKÉ SPOLKOVÉ KOMORY ARCHITEKTŮ A KONZULTAČNÍCH INŽENÝRŮ

Vídeňské rozhovory na toto téma se uskutečnily ve Vídni, Architekturzentrum, v pátek 12. října 2001. Protagonisty jednání byli: Dr. Erhard Busek, přednosta Institutu pro Dunajský prostor a střední Evropu, vládní zmocněnec pro rozšíření EU, Dkfm. Leopold Maurer, generální ředitel pracovní komise pro rozšíření EU při Evropské komisi v Bruselu a Dipl.-Ing. Rudolf Schicker, městský rada města Vídně, pověřený plánováním a dopravou. Jednání byli dále přítomni viceprezident Rakouské spolkové komory architektů a konzultačních inženýrů Dipl.-Ing. Josef Robl, vystoupení moderovala redaktorka Kurieru paní Margaretha Kopeinig. Z pověření České komory autorizovaných inženýrů a techniků zastupovali zájmy komory Ing. Jiří Plíčka, CSc., člen představenstva komory pro zahraniční styky, doc. Ing. Alois Materna, CSc., MBA, člen představenstva pro vzdělávání, a Ing. Miroslav Loutocký, člen představenstva, pověřený styky s Rakouskem. Vídeňské rozhovory svým neformálním prostředím poskytují možnost výměny názorů a stanovisek na podkladě nejnovějších informací k zadanému tématu. Bylo sděleno, že Evropská unie v reflexi na tragické události v USA přijala názor, že je nutno ukončit předvstupní jednání s prvou skupinou kandidátských zemí, a jako termín vstupu těchto zemí do EU udává rok 2004. Česká republika je sledována jako kandidát první skupiny, pro jejíž přijetí je nutno v Rakousku překonat populistické politické překážky související s jadernou elektrárnou Temelín.

Představitelé vídeňských rozhovorů „Rozšíření EU na východ“, zleva: Leopold Maurer, Erhard Busek, Margaretha Kopeinig, Rudolf Schicker

K případu se vyjádřil velmi srozumitelně zmocněnec rakouské vlády pro rozšíření EU Dr. Erhard Busek, který kritizoval přístup rakouských politických sil k sousedním zemím a jejich chystanému přijetí do EU. Vytknul jim neustálé opakování negativ a o Temelínu prohlásil: „Hrozby vetem pro vstup ČR do EU kvůli Temelínu jsou jen pokusem strany Svobodných (FPÖ) nahnat si nové voličské hlasy pro příští volby. V dalších

požadavky související s garantováním kvality výkonů našich členů při projektování a realizaci staveb. Byly vysloveny nám známé námitky o dočasném omezení volného pohybu osob.

Delegace naší komory navázala ve svém vystoupení na projednávané téma, zejména díky snaze oddělit profesionální zájmy rakouských a českých členů obou komor od demonizované kauzy jaderné elektrárny, se

Delegace ČKAIT s rakouskými kolegy - zleva: Dipl.-Ing. Peter Scheifinger, prezident Rakouské spolkové komory architektů a konzultačních inženýrů, Ing. Jiří Plíčka, CSc., doc. Ing. Alois Materna, CSc., MBA, Ing. Miroslav Loutocký, Dipl.-Ing. Josef Robl, viceprezident Rakouské komory architektů a konzultačních inženýrů

reformních zemích existují podstatně nebezpečnější elektrárny, než je Temelín“.

Naše území je vnímáno jako přilehlá součást geopolitického Centrálního středoevropského prostoru, v němž rakouská strana věnuje stěžejní pozornost prostoru Bratislava, Győr a Českou republiku vnímá jako součást tohoto prostoru. Podporuje stavbu dálničního spojení Vídeň – Brno a na naši komoru klade

záměrem poskytnout co nejvíce informací o poslání komory k vzájemnému poznání jako předpokladu pro spolupráci v otázkách splnění předvstupních podmínek EU v oblasti činnosti komory a hájení oprávněných zájmů našich členů.

Pro srovnání s komorou rakouskou, která má cca 6 000 členů, má ČKAIT 20 215 členů. Při tomto porovnání je nutno vzít v úvahu

částečně rozdílný legislativní rámec obou komor. Zatímco komora rakouská zastupuje podnikatele, svobodná povolání, architektky a konzultační inženýry, představitelé firem, komora česká zastupuje navíc i zaměstnance s autorizačním osvědčením, členy jsou i technici, kteří v komoře rakouské zastoupení nejsou. V rakouské komoře nejsou členy ti, kteří pracují při realizaci staveb; oprávnění pro provádění staveb se uděluje podle rakouského živnostenského zákona mimo působnost komory. Zástupci ČKAIT popsali profesní zastoupení v komoře včetně počtu členů v oborech a specializacích, informovali o vzájemném uznávání autorizace mezi Českou a Slovenskou republikou na základě smlouvy mezi oběma komorami a popsali výkony autorizovaných osob v souvislosti s územním a stavebním řízením.

Pro doplnění představy o našem stavebnictví byla uvedena statistická čísla o počtu zaměstnanců ve stavebnictví celkem, o výkonech stavebních firem, skladbě zakázek a bylo provedeno srovnání hrubého domácího produktu (HDP) České republiky a Rakouska. Naši zástupci poukázali na konstrukci zákona o veřejné zakázce v ČR, který není zcela v souladu s pravidly EU a vyžaduje příslušné úpravy v rámci předvstupního jednání do EU. Informace o celoživotním vzdělávání autorizovaných osob v ČR byla přijata s pozorností, protože nejen strana rakouská, ale i představitelé EU kladou důraz na garanci kvality výkonů.

Ze srovnání vzájemného působení kolegů rakouských na území České republiky a podnikatelů našich, kteří se budou ucházet o zakázky v německy mluvících zemích, vyplývá, že pro naše podnikatele, obzvláště při zakázce z veřejných prostředků, bude situace značně obtížnější nežli pro rakouské, kteří mohou doprovázet na naše území jednak zahraniční investory, jednak se mohou podílet na zakázkách financovaných z předvstupních fondů EU.

Čeští zástupci ocenili návrh na spolupráci v Centrálním středoevropském prostoru a sdělili, že při setkání hejtmanů moravských krajů s představiteli komory dne 21. září 2001 v Olomouci získal vysokou politickou podporu záměr prodloužení dálnice Vídeň - Brno směrem na Ostravu a do Polska.

Vystoupení české delegace bylo přijato velmi vstřícně a odměněno potleskem.

*Ing. Miroslav Loutocký
člen představenstva ČKAIT*

Rozšíření EU: ŠANCE PRO SVOBODNÁ POVOLÁNÍ

Rozšíření EU a jeho šance, rizika, ale i výzvy pro architekty a autorizované inženýry byly tématem „Viedeňských rozhovorů“ v nově otevřeném vídeňském středisku architektury. Malý pohled do budoucnosti od **Gisely Gary**.

Dne 12. října se konalo prozatím poslední jednání série akcí „Viedeňské rozhovory“ Rakouské spolkové komory architektů a konzultačních inženýrů. Skupina expertů diskutovala s publikem o otázkách „Co přinese rozšíření EU? Šance a výzvy pro svobodná povolání.“ Četnému publiku na dotazy odpovídali Erhard Busek jako pověřenec rakouské vlády pro rozšíření EU, Leopold Maurer z Evropské komise a Rudolf Schicker, městský radní pro rozvoj města a dopravu ve Vídni. Jednání se zúčastnili jako hosté tři zástupci České republiky z ČKAIT, mezi nimi také proděkan Fakulty stavební Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě, kteří zdůraznili svoji ochotu a zájem o spolupráci s rakouskými kolegy.

Zostřená konkurence

Jednomyslný názor všech diskutujících: zakázky leží na cestě k rozšíření EU doslova na silnici – žádá se vlastní iniciativa, aktivita a celoevropské síť, neboť konkurence bude tvrdá. Rudolf Schicker chce vytvořit mosty překračující hranice do budoucnosti, Erhard Busek vyzýval autorizované techniky k bdělosti, studiu jazyků a rozšiřování spolupráce. „Rozšiřování EU bude ukončeno do roku 2004 – řada expertů vychází z toho, že na základě teroristických útoků na Světové obchodní centrum budou jednání o přistoupení urychlena“, zahájila moderátorka diskusního večera Margaretha Kopeinig, expertka na EU a žurnalistka listu Kurier. Erhard Busek její výrok podtrhl: „Nyní je třeba se pokusit o spojení této Evropy. Svobodná povolání jsou důležitou součástí ekonomiky. Rozšiřování EU přinese ve střednědobém výhledu více konkurence, ale i masivní zvýšení kvality.“

Momentálně se vedou jednání s dvanácti zeměmi současně – Turecko jako kandidátská země již stojí na startovacích blocích. Podle Leopolda Maurera se obavy před rozšiřováním trhu vždy podobají. Pracuje v Bruselu od roku 1989, nejdříve pro Rakousko, spolupracoval také na rakouském vyjednávacím procesu: „Nyní jednáme na straně EU. Tehdy jsme měli strach z EU, nyní

jej máme z rozšiřování. Šance pro podnikatele zde jsou.“ Maurer však zdůraznil, že rozhodnutí, která země do EU vstoupí, padne ze strany 15 členských zemí. Přitom je rozhodující i souhlas Rakouska. Momentálně vede Rakousko s Českou republikou tvrdé diskuse (Temelín, dopravní situace). Evropská komise jedná se všemi 12 zeměmi o všech zákonných předpisech, které jsou právem EU, všech směrnících, které z právního hlediska platí primárně a sekundárně. „Ve srovnání s jednáními s Rakouskem zde máme co činit s velice rozsáhlým procesem, jednáme s 12 zeměmi současně. A k tomu přistupuje velmi mnoho nových ustanovení. Po třech a půl letech jsme nyní projednali dvě třetiny bodů“, vysvětlil Maurer a zdůraznil, že proces rozšíření je nevratný.

Sedm let přechodných lhůt

První členové budou přijati v roce 2004 – v tomto roce budou také volby nového Evropského parlamentu. Momentálně platí sedmileté přechodné období, v němž může každá členská země stejně liberalizovat, jak dělá například Holandsko. Totéž platí pro určité služby, ke kterým patří i stavební a vedlejší stavební řemesla apod., která také mohou sedmiletou přechodnou lhůtu využít pro reorganizaci. Při první vlně v roce 2004 budou nové země prověřovány, zda splnily všechny podmínky, zavedly reformy, musejí splnit všech 31 projednávaných kapitol s ekonomickými a politickými kritérii.

Maurer varuje před příliš velkým spontánním zvratem, protože doba po něm bude podle jeho názoru v každém případě těžká: „Rozhovory jsou něčím umělým, jednáme o pravidlech, která budou muset být v budoucnosti dodržována. Doba po tom bude těžká, to vidíme na nových německých spolkových zemích. Bylo investováno mnoho peněz, tvrdě se privatizovalo – avšak ráj za deset let nevznikl.“ Maurer jasně řekl, že přistoupením s určitostí nebude nalezeno řešení pro regiony, avšak bude dosažen velký politický cíl, totiž bezpečnost a stabilita.

Ekonomická struktura se bude jistě tvořit velmi pomalu, protože jsou velké rozdíly v úrovni vývoje. „Západní Maďarsko je ekonomicky již hodně daleko, východní Maďarsko je ještě silně orientováno na zemědělství. Velké ekonomické problémy existují především v Polsku. EU má velmi přesné konkurenční předpisy. Je třeba najít vyrovnání mezi tím, co je možno od států očekávat a co nikoliv. Nebudou to celé obory, které budou trpět, nýbrž dojde k selekci mezi dobrými a nedobrymi podniky.“

„Směrnice pro svobodná povolání pomáhají podnikům, aby levné pracovní síly nepracovaly pod cenou. Pracovníci z jiných zemí tak musejí dostávat stejný plat jako tuzemští – předpisuje to směrnice pro vysílání pracovních sil. U směrnice pro architekty nejsou žádné výjimky. Vzdělávání v oblasti

architektury je ve východních zemích velmi dobré, architekti mají vysoký standard, zjistili jsme úplnou srovnatelnost s naším standardem vzdělání.“

Rakouská arogance

Erhard Busek ohromil publikum svojí otevřeností, apeloval na všechny, aby se nechovali arrogantně a nemysleli si, že kandidátské země „ještě žijí jako v korunách stromů“. Busek nesdílí obavy o domácí trh práce: „Kandidátské země si chtějí své lidi udržet, učiní všechno pro to, aby lidé s know-how zůstali, a to i proto, že porodnost v těchto zemích je velmi nízká.“

Busek poukázal na to, že „tyto země se enormně vyvíjely. Především mladá generace se chce dostat kupředu. Makroekonomicky jsou některé sousední země určitě malé – avšak i tak tvoří tyto „trpaslíci“ čtvrtinu našeho vývozu. Pro architekty musím na příklad v oblasti infrastruktury říci, že je zde vysloveně mnoho práce! V monarchii jezdil vlak, který na cestu z Krakova do Vídně potřeboval čtyři hodiny, v době národního socialismu potřeboval dvanáct hodin, dnes potřebuje osm. Zde jsou Vaše šance a Vaše úkoly. Přes řeku Moravu bývalo 12 hraničních přechodů, dnes jsou dva a půl – že to pro ekonomické vztahy není příznivé, je jasné. Pomalu uzrává poznatek, že musíme podpořit rozvoj infrastruktury, pokud chceme oživit ekonomiku. Vnímejte Vaše profesní šance, protože takové záležitosti se musí řešit veřejnou soutěží. Za úvahu by stála kooperace mezi letišti ve Vídni a v Bratislavě. Obě města budou srůstat, tak tedy začneme. Lobujte v tomto směru.“

Busekův apel na všechny autorizované techniky uvedl mimo jiné heslo pro další konstatování, tentokrát od Rudolfa Schickera. Ten potvrdil vizi blízké budoucnosti, že Bratislava a Vídeň budou srůstat: „Již před léty jsem se snažil navazovat kontakty s Maďarskem na úrovni územního uspořádání. Ve věci stavu vzdělání a konkurenční situace mohou rakouští autorizovaní technici leccos očekávat. Východní země mají dobrou architekturu stejně jako vysokou úroveň technických znalostí v oblasti inženýrských staveb.“

Rakousko musí bezpodmínečně rozšířit jazykové znalosti: umíme zpravidla anglicky a německy. V Bratislavě lidé umí maďarsky, německy i anglicky!

Pro Schickera dostane Vídeň šanci, aby se včas sama připravila na rozšíření EU a aby vytvořila předpoklady k tomu, aby získané možnosti byly také využity. Na začátku 90. let byl první obrát. Přistoupení Rakouska k EU přineslo orientaci na větší trh. Jednotlivé oblasti budou podporovány. „Můžeme postavit mosty překračující hranice do budoucnosti. V příštích deseti letech zmizí všechna překážky. Navštěvují momentálně všechna města – vývoj jde kupředu.“

Absolutní nutností je spolupráce se střední Evropou. Pak budeme mít velké šance na vytvoření ekonomicky velmi dobré situace – pro všechny. Všechny profese komor architektů a inženýrů jsou přitom žádány.“

Schicker zdůraznil, že Vídeň musí učinit první krok. Zdůraznil také nutnost rozšíření infrastruktury, která spojení vytváří: „Budeme potřebovat dálnice, automobilová spojení. Není možné, aby se počet obyvatel na jednom území zvyšoval a počet silnic ne. Naším cílem jsou smlouvy o spolupráci, spolupracující kanceláře.“ Správa města Vídně již uzavřela smlouvu o spolupráci se správou města Bratislavy, v příštím týdnu je jednání Varšavě.

Mag. Gisela GARY
redaktorka časopisu KONSTRUKTIV

Úspěch jednání popřál ředitel vojenské nemocnice, v jejichž prostorách se setkání konalo, MUDr. Milan Veselý

ROZVOJOVÉ KONCEPCE A SPOLEČNÉ ZÁJMY MORAVSKÝCH KRAJŮ

SETKÁNÍ ZÁSTUPCŮ ČKAIT S HEJTMANY

Velmi vítané a z hlediska komory významné setkání se uskutečnilo v Olomouci v září 2001. Hejtmán Olomouckého kraje Ing. Jan Březina přijal záštitu tohoto jednání, organizačním garantem za komoru byla oblast Olomouc. Jednání se konalo ve velmi důstojném prostředí společenského sálu historické budovy kláštera Hradisko.

Moravské kraje zastupovali Ing. Jan Březina, hejtmán Olomouckého kraje, pan František Slavík, hejtmán Zlínského kraje, Ing. František Polách, 1. zástupce hejtmána Jihomoravského kraje, Ing. Josef Jalůvka, zástupce hejtmána Moravskoslezského kraje a Ing. Josef Kodet, náměstek primátora města Jihlavy. Ministerstvo dopravy a spojů zastupoval Ing. Jan Jeřábek, ministerský rada odboru pozemních komunikací. Ministerstvo pro místní rozvoj zastupoval RNDr. Karel Ráb.

Setkání iniciovala Regionální sekce moravských oblastí komory Brno, Jihlava, Olomouc, Ostrava a Zlín. Českou komoru autorizovaných inženýrů a techniků zastupoval předseda Ing. Václav Mach a 1. místopředseda Ing. Miroslav Čermák, CSc. Účastníky jednání byli místopředseda ČKAIT Ing. Jindřich Pater, přednostové oblastí Brno, Jihlava, Olomouc, Ostrava a Zlín a delegovaní členové výborů ČKAIT těchto oblastí.

V úvodních vystoupeních zazněla nabídka komory, navazující na tradici spolupráce při

Záběr na auditorium při vystoupení 1. zástupce hejtmána Jihomoravského kraje Ing. Františka Polácha dokumentuje krásné prostředí jednacího sálu

Průběh a obsah jednání zcela zaujal pozornost oblastních zástupců regionální sekce ČKAIT

Představitelé krajů a ČKAIT u předsednického stolu. Zleva: Ing. Miroslav Čermák, CSc., předseda Regionální sekce Brno, 1. místopředseda ČKAIT, František Slavík, hejtmán Zlínského kraje, Ing. Jan Březina, hejtmán Olomouckého kraje, Ing. František Polách, 1. zástupce hejtmána Jihomoravského kraje, a Ing. Josef Jalůvka, zástupce hejtmána Moravskoslezského kraje

odstraňování následků povodní v roce 1997 a na tradici spolupráce nezávislých odborníků při řešení složitých inženýrských projektů. Hlavními nástroji krajů budou programy rozvoje krajů, jejichž dokončení leží v horizontu roku 2001. Následovat bude příprava projektů, zahájená v roce 2002, a příprava realizace od roku 2006 a dalších roků. V zásadních úkolech týkajících se dopravy, životního prostředí a ochrany před povodněmi budou kraje spolupracovat navzájem k dosažení dohod o prioritách realizovatelných společných projektů. Vysokou podporu získal záměr na výstavbu dálniční trasy sever – jih, Polsko – Ostrava – Brno – Vídeň – Rakousko, která bude protínat Centrální středoevropský prostor a připojovat Zlín a Olomouc. Krajská města plánují rekonstrukce letišť k zajištění operativnější dopravní dostupnosti jako doplnění pozemních komunikací s cílem posílit podnikatelské prostředí. Předmětem zájmu krajských samospráv je také vodní cesta Dunaj – Morava – Odra. Nezávisle na meziregionálních aktivitách zazněl záměr na postupné zdokonalování dopravní obslužnosti uvnitř krajů, včetně podpory mikroregionů, spojený s oslovením komory ke spolupráci na zdokonalování a realizaci tohoto zadání.

Přednesená stanoviska krajských představitelů a Komory obsáhla i možnosti spolupráce v oblasti legislativní. Schvalování programů rozvoje na úrovni vlády je nepraktické, po schválení rozvojových záměrů a priorit má náležet další schvalovací proces krajům. Komora upozorňuje na nutnost legislativní úpravy sdružování veřejných a privátních finančních zdrojů pro podporu vstupu privátního kapitálu do krajských a rovněž dalších investičních

záměrů. Větší pravomoci krajů nejsou definovány v novém stavebním zákonu, i v této oblasti nabízí komora svou pomoc. V širších souvislostech je pocítována absence zákona o veřejných pracích, jehož nastolení a řešení může být také oblastí společného zájmu krajů a komory.

Olomoucké jednání přispělo k přiblížení spolupráce odborníků ČKAIT s politiky. Vyšší kvalitu spolupráce by prospělo definování způsobu spolupráce se samosprávou a státní správou uvnitř komory, přímo v oblastech. Na postupných etapách společných zájmů zaujmají čelné místo programy rozvoje krajů, jejichž dokončení a oponentura v inženýrských oblastech může být nejbližším předmětem spolupráce s komorou. Realizace tohoto úkolu je možná v krajských komisích nebo sekcích. Iniciativa vstupu do tohoto úkolu leží na oblastních výborech komory. Odborníci mohou rozpracovat konkrétní záměry, kterým bude předcházet tříbení a formulace politického zadání, které leží plně v rukou krajské samosprávy.

Teze, vyslovená v závěru jednání, charakterizuje obsah olomouckých rozhovorů: Prokažte schopnost napojení odborníků ČKAIT na krajské rozvojové programy a krajské samosprávy přijmou ochotně nabízenou spolupráci a pomoc.

K závěru náleží poděkování všem politickým představitelům, kteří si našli prostor uvnitř svého přetíženého programu pro toto jednání. Díky uznání náleží také olomoucké oblasti komory, která zajistila pro jednání velmi důstojné prostředí a řízení programu.

Ing. Miroslav Loutocký
člen představenstva ČKAIT

INFORMACE STAVOVSKÉHO SOUDU

Zbytečná pochybení a provinění

Ze souhrnu kauz, projednávaných stavovským soudem, můžeme vyčlenit několik, nejčastěji se vyskytujících pochybení členů komory. Proto považujeme za potřebné zveřejnit pro potřebu autorizovaných osob informaci, jejímž smyslem je předcházet výskytu dalších podobných provinění, ke kterým často dochází nikoliv ze špatného úmyslu, ale z neznalosti, nebo z nedostatku zkušeností v problematice technicko právní. Z hlediska profesního je pochopitelné, že se autorizovaná osoba plně soustředí na splnění požadavků klienta a na technickou kvalitu svého díla, ať už se jedná o projekt, realizaci stavby, či technický dozor. Dochází však k situacím, že se autorizovaná osoba dostane do závažných problémů, dokonce i v případě, kdy svoje povinnosti řádně splnila a to jen proto, že podcenila nezbytnou znalost souvisejících předpisů právních přesto, že i tato znalost byla předmětem autorizačního procesu.

Smlouva o dílo podáním ruky

Je až překvapující, jak často i velmi zkušené praktici ve svém oboru podcení zásadní význam smluv o dílo a jejich právní závažnost. A jak často se dokonce někdy až u trestního soudu objeví argumentace typu: „Já jsem té smlouvě nevěnoval tak velkou pozornost, vždyť je to kamarád“, nebo nějaký příbuzný apod. Už stará zásada našich předků zněla, že dobré účty dělají dobré přátele. Chápu, že se někomu nejeví příliš vhodné trvat na řádné a úplné smlouvě třeba s tetičkou nebo nějakým dlouhodobým známým. Všechno jde, je to jen otázka určité taktiky, či diplomacie v jednání, jak eticky a společensky vhodně přesvědčit svého smluvního partnera o nezbytnosti řádné smlouvy, která musí vždy obsahovat alespoň přesně a podrobně vymezený předmět díla, cenu díla vč. DPH, vliv inflace, platební kalendář a termín plnění včetně přesné definice, kdy je dílo ve smyslu smlouvy dokončeno a samozřejmě také veškerá potřebná zvláštní ujednání.

Samozřejmost? Bohužel nikoliv

Jsem přesvědčen, že teď si naprostá většina z Vás, kteří toto čtete, řekne, proč zde takové samozřejmosti uvádím, ale je nás autorizovaných osob cca 20 000, a když tyto technicko právní nezbytnosti podcení třeba jen 2 % našich členů, je to 400 potencionálních obviněných a souzených osob, ať už z jakéhokoliv soudu. Proto

stavovský soud považuje za svoji povinnost nejen soudit, ale též na tato nebezpečí preventivně upozornit.

Špatně uzavřená písemná nebo dokonce jen ústní smlouva končí zpravidla nejen u stavovského soudu, ale i u obecného soudu dohadováním, kterému říkáme tvrzení proti tvrzení a z kterého se jen obtížně hledá východisko. Jediným, téměř zaručeným výsledkem bývá narušení nebo ukončení dříve dobrých příbuzenských nebo přátelských vztahů. Je to zbytečné, uvědomíme-li si, jak jednoduché je tomu předcházet.

Neetické jednání

Stavovský soud však projednává, bohužel, i případy, kdy se autorizovaná osoba dopustí závažného pochybení profesního a na reklamace klienta reaguje neadekvátním způsobem, tedy ve smyslu řádů komory neeticky. Podá-li pak klient stížnost, končí to u stavovského soudu a je-li stížnost oprávněná, její podstata prověřená a neuplynula-li marně některá ze lhůt, uvedených v § 21 odst. 2 zákona 360/1992 Sb., končí taková kauza disciplinárním opatřením.

Rozhoduje podpis klienta

Samostatnou problematikou je profesní vztah mezi projektantem a klientem a mezi zhotovitelem stavby a klientem. Chceme-li se vyvarovat nepříjemností, měl by každý projekt začít koncepcí (studií), kterou klient na všech stránkách a výkresech potvrdí svým podpisem a datem tohoto souhlasu. Totéž platí o každé změně, kterou klient dodatečně uplatňuje. Rozsah projektu je vhodné již předem projednat, vzájemně schválit a smluvně potvrdit, nejlépe např. dle příloh sazebníku UNIKA s vymezením, co se provede a co je možno vynechat. Text tohoto sazebníku vychází v podstatě z bývalých detailních vyhlášek o dokumentaci staveb, takže ostatní už závisí jen na vzájemné dohodě, co z toho bude smluvním předmětem díla.

*Ing. Miloslav Drda
předseda Stavovského soudu ČKAIT*

SETKÁNÍ ČKAIT S OÚ HODONÍN

OKRESNÍ INSTITUTE A MĚSTSKÉ
ÚŘADY V OKRESE HODONÍN MAJÍ
VÝHRADY K SOUČASNÉMU STAVU
STAVEBNÍ LEGISLATIVY A K VÝKONŮM
AUTORIZOVANÝCH INŽENÝRŮ
A TECHNIKŮ

Ve čtvrtek 11. října 2001 na Okresním úřadu v Hodoníně se uskutečnilo společné projednání zkušeností s praxí členů komory. Jednání řídil výbor oblasti ČKAIT Brno za účasti představitelů Referátu regionálního rozvoje, Referátu životního prostředí, Živnostenského úřadu, Okresní hygienické stanice, Hasičského záchranného sboru, městských úřadů v okrese Hodonín a členů komory. Scénář jednání se příliš nelišil od obdobných pravidelných setkání s Okresními úřady v brněnské oblasti.

Společným jmenovatelem námitek k činnosti autorizovaných inženýrů a techniků je patrný nedostatek času na kvalitní zpracování dokumentace, plynoucí z nepřiměřených termínových požadavků nejen klientů, ale zejména zprostředkovatelských firem. Naším členům lze v některých případech vytknout nekomplexní přístup k dokumentaci pro územní a stavební řízení, způsobený nedostatkem času, ale i nízkými honoráři. Oba důvody jsou nepřijatelné, bohužel se opakují. Reakce našich členů jsou obtížně obhajitelné. Jedná se o negativní společenský jev při stále se snižujících cenách za přípravné a projektové práce a často i za vlastní realizaci. Tímto jevem je snaha o zachování vlastní existence, při které je pozice projektantů nesrovnatelně obtížnější nežli pozice zhotovitelů staveb.

Další příčinou snižující se úroveň výstavby je skutečnost, že se z objednávky ztrácejí důležité fáze přípravy - průzkum a studie, bohužel k příčinám nedostatků staveb náleží kromě nedostatečného stavebního dozoru téměř úplná absence dozoru autorského.

K negativnímu hodnocení přispívají jednak výkony nositelů starých oprávnění zvláštní způsobilosti ve výstavbě, jednak neznalost stavebního zákona, zejména při projektování staveb jednoduchých. Úskalím v této oblasti jsou rodinné domy, jejichž projekty i realizace jeví řadu závad. Pomineme-li skutečnost, že se u nás dosud minimálně nebo vůbec neuplatnily nové směry v projektování a stavbě energeticky úsporných, pasivních solárních domů, je podstatou problému

nerespektování technických podmínek pro použití stavebních materiálů a dílců, absence statických výpočtů a nekomplexnost dokumentace pro územní a stavební řízení. Bez spoluúčasti na vadách nejsou ani zhotovitelé, kteří opomíjí kvalitní zakládání staveb, často jako by neznali základní požadavky pro nakládání se zeminami (hutnění) a někdy používají materiál bez dodržování technických podmínek. Klient u pozemních staveb často nadřazuje formalismus nad funkcí a zprostředkovatel se zpravidla chová tak, že nadřazuje zisk nad profesionalitu a etiku. Šetří se na obstarání a zaplacení kvalitního a důsledného stavebního dozoru a opomíjí se požární bezpečnost staveb. Některé argumenty příslušných úřadů jsou znepokojivé a není možné, aby se citovanými selhání dopouštěli autorizovaní odborníci z neznalosti. Je nutno zásadně odlišit prohřešky členů komory od ostatních účastníků (nečlenů komory) procesu investiční výstavby a zejména nositelů starých průkazů zvláštní způsobilosti ve výstavbě, kteří participují na zpracování dokumentace staveb.

Poslední jednání na půdě komory rakouských architektů a konzultačních inženýrů signalizují, že Evropská unie a její pověřené orgány budou požadovat záruky kvality výkonů našich členů. Jaké má komora východiska? Ukazuje se, že velmi prozíravým rozhodnutím Shromáždění delegátů 2001 bylo přijetí programu celoživotního vzdělávání autorizovaných členů komory. Komora bohužel nemůže změnit hospodářskou situaci na českém stavebním trhu. Dalším nástrojem je dozorcí rada a stavovský soud komory. Tyto orgány neumí však řešit všeobecné námitky, ke svému rozhodování potřebují konkrétní případy a označení konkrétních osob. V tomto smyslu jsou úřady na všech okresech informovány. Z konkrétních, ovšem neadresných námitek zazněly následující:

- Formální opatřování dokumentace zpracované jinou osobou a opatřené autorizačním razítkem bez náležité kontroly.
- Nízká úroveň zpráv o požární bezpečnosti stavby.
- Nízká úroveň projektů rodinných domů. Byly zaznamenány případy, kdy autorizačním razítkem byly opatřeny katalogové listy různých firemních nabídek na rodinné domy.
- Rodinné domy, někdy stavěné i svépomocí, nemají při stavbě stavební dozor, který je sjednán jen formálně. Často staví zedník a laik rodinný dům „na klíč“. Situaci dokresluje skutečnost, že podle zákona obdrží zedník 3 roky po vyučení živnostenský list na zednické práce a s tímto oprávněním staví rodinný dům.
- Vlastníci živnostenských listů na řemeslnické práce překračují svá oprávnění. Potom nepřítomnost

stavebního dozoru vede k řadě selhání, na která doplatí klient.

- Samospráva je někdy nedůsledná a neprofesionální při zadávání a kontrole staveb.

Za tohoto stavu jsou úvahy o liberalizaci stavebního zákona nebezpečnou iluzí, a přitom liberalizace stojí před námi. Není přípustné, aby jakákoli forma liberalizace poškodila kvalitu dokumentace k územnímu a stavebnímu řízení a proces realizace. Oprávněnou otázkou je, „kde končí zodpovědnost za stavbu, je-li v tezi nového stavebního zákona zrušení institutu kolaudace stavby“. Komoře se ukládá úkol na profesionální ošetření nově zřizované funkce „autorizovaný inspektor“, který má převzít část pravomocí stavebních úřadů.

Další úvahy směřovaly ke kompetencím, které souvisejí se vznikem krajů. Byly vysloveny obavy, že pověřené úřady nebudou disponovat odborníky všech potřebných oborů a proces stavebního řízení může trpět formálností.

Jednání v Hodoníně bylo velmi otevřené a přineslo řadu cenných námětů k zamyšlení a řešení nejen členům komory, ale i jejímu představenstvu, autorizační a dozorčí radě a státnímu soudu a současně i stavebním úřadům.

Ing. Miroslav Loutocký
Kancelář komory Brno

DVĚ STOLETÍ INŽENÝRSKÉ PRÁCE V NÁRODNÍM TECHNICKÉM MUZEU V PRAZE

Dlouholetý záměr pracovníků Národního technického muzea v Praze vytvořit pro obor stavitelství, architektury a průmyslového designu důstojné prostředí a historicky prvou trvalou expozici nabývá reálných podob. Důležitým krokem bylo uvolnění a navrácení 3. patra historické budovy Národního technického muzea v Praze na Letné ve prospěch muzea v roce 2000. Vedení muzea oslovilo nejvýznamnější nevládní organizace působící ve výstavbě a stavebnictví k vytvoření přípravného výboru, a to nejen pro vytvoření Expozice stavitelství, architektury a průmyslového designu, ale v dlouhodobější perspektivě i k vytvoření samostatného muzea. Mezi oslovenými organizacemi byla pochopitelně i Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků. Představenstvo komory jmenovalo do

přípravného pracovního výboru jako své zástupce pana předsedu Ing. Václava Macha a představitele Kolegia pro technické památky ČKAIT a ČSSI Ing. Svatopluka Zídka.

Dle našeho neskromného názoru je zřejmě oceněním naší spolupráce při přípravě a realizaci 1. Bienále technických památek a konverze průmyslové architektury, že se nám podařilo získat do časopisu Z + I článek z počítače jednoho z nejrenomovanějších a v současné době pracovní nejvytíženějších autorů, jakým beze sporu je pan Ing. Zdeněk Rasl, náměstek generálního ředitele Národního technického muzea v Praze.

Ing. Svatopluk Zídek
člen Kolegia pro technické památky

Národní technické muzeum, založené r. 1908 jako Technické muzeum pro Království české, bylo ustaveno s cílem dokumentovat vývoj vědy a techniky na našem území a zprostředkovat jejich historii i současnost nejširší veřejnosti. Tento cíl naplňuje dodnes, jakkoliv se podmínky pro sbírkotvornou a prezentační práci změnily.

K mnoha oblastem, jež jsou zde pozorně sledovány a dokumentovány, patří od samých počátků muzea architektura a stavitelství jako klíčové obory technické práce, formující výrazně okolní prostředí a vypovídající o lidské tvořivosti a schopnosti zhmotňovat měnící se požadavky doby. Za více než devadesát let byly v Národním technickém muzeu vybudovány jedinečné sbírky, jejichž rozsáhlost i hodnota jsou i v evropském měřítku výjimečné. Obsahují především výkresovou dokumentaci, množství skic a plánů velké historické ceny z díla nejvýznamnějších českých architektů a inženýrů 2. poloviny 19. a 1. poloviny 20. století a ovšem i trojrozměrné exponáty. Z těch zde připomeňme alespoň precizní dobové modely význačných budov, např. Národního divadla, Národního muzea, Rudolfiny, Obecního domu s Pražnou bránou, katedrály sv. Víta aj., sbírky modelů pozoruhodných mostních a vodních staveb převzaté z Výstavy architektury a stavitelství v r. 1989, nejsložitějších konstrukcí a architektonických článků předurčených pro svou názornost především k didaktickému expozičnímu využití.

Toto dokumentární bohatství – především jeho dvojrozměrná část – je v podobě archivu architektury a stavitelství zpřístupněno odborníkům a badatelům a je rovněž zdrojem poznatků při opravách a rekonstrukcích významných staveb. Archiv je i vyhledávaným pramenem četných výstav a publikací, pořádaných a vydávaných nejrozličnějšími subjekty. Jako celek však není a vlastně nikdy nebyl tento zdroj poznání odpovídajícím způsobem širší veřejnosti představen, i když dílčí expozice oboru stavitelství a architektury v průběhu času v Národním technickém muzeu prezentovány byly. Změnit tuto situaci se muzeum rozhodlo nyní a hodlá vybudovat

velkou syntetickou expozici architektury a stavitelství, obohacenou ještě o oblast průmyslového designu. Výhledem je zřízení samostatného muzea těchto oborů, situovaného do vlastního objektu adaptovaného pouze pro tyto účely.

Bezprostředním podnětem k rozpracování těchto zájmů se stalo uvolnění hlavní budovy Národního technického muzea v Praze na Letné od posledních nájemníků, a pak i příslib dotace Ministerstva kultury ČR k investičním akcím v budově muzea, kompenzujícím restituční ztráty. Ty jsou určeny především k náhradě ztracených depozitářů, dovolují však i stavební přípravu prostor budoucí expozice, jež v přílehlých prostorách budov i své archivní a studijní zázemí, přizpůsobené nejmodernějším požadavkům. Investiční prostředky však nekryjí náklady na vytvoření vlastní expozice ze scénářistického hlediska. Proto byl ustaven přípravný výbor expozice sdružující externí odborníky, zástupce podnikatelských kruhů a muzejníky, kteří se pokusí společným úsilím projekt v celém rozsahu naplnit.

Samostatná expozice s pracovním názvem Dvě století inženýrské práce, pro níž je vyčleněno 800 m², představí vývoj architektonického a stavitelského umění a navazující tvarové průmyslové kultury v českých zemích na autentických trojrozměrných exponátech i vybraných archivních materiálech v časovém rozpětí od počátku 19. století (kdy bylo zřízeno stavitelské oddělení pražské polytechniky) až do konce 20. století. Souběžné chronologické linie všech tří oborů se budou protínat v konkrétních časových bodech, dílech a událostech na pozadí dějin střeoevropského prostoru, s důrazem na technologické a konstrukční systémy a stylová období při představení nejvýznamnějších osobností oboru. Expozice nebude členěna mechanicky, ať už po stránce materiálové nebo chronologické. Bude složena ze samostatných dílčích celků, věnovaných klíčovým projevům v interdisciplinárním pojetí. Bude rovněž interaktivní, doplněná multimediálními informačními prvky.

Atmosféra míst v pražské Invalidovně, kde v současné době sídlí archiv architektury a stavitelství NTM

Libreto, podklad budoucího scénáře, které je nyní v odborných kruzích diskutováno, předpokládá zhruba tyto prostupující se části expozice: počátky průmyslu a technického vzdělávání (1800 - 1848), dopravní stezky, cesty a prostředky (1800 - 1880), veřejný prostor a městský mobiliář (2. polovina 19. století), bydlení a každodenní život (2. polovina 19. století), slohové proudy (od poloviny 19. století), inženýrská architektura (průmyslové stavby 1850 - 1918), velké výstavy na přelomu století (1891 - 1908), vodní stavby (1860 - 1930), secese, moderna a kubismus (1900 - 1918), betonové stavitelství (1890 - 1945), rondokubismus, art-deco, purismus, klasicizující tendence (1918 - 1938), období typizace a socialistické velkovýroby (1945 - 1989), novodobé velkorozponové konstrukce, mosty a dopravní stavby, základy nového stylu (racionalismus 70. a 80. let*). Naplnění záměru nezávisí jen na práci scénáristů či připomínkách oponentů, které budou do díla ještě zapracovány, ale – a to ve značné míře – na finančních prostředcích, které bude možné do vlastního expozičního ztvárnění scénáře vložit. Na síle výrazu, který se podaří expozici vtisknout, záleží, jak bude tato prezentace inženýrské práce sdělná, jak široký okruh návštěvníků osloví a jak naplní své proponované racionální, emoční a výchovně vzdělávací poslání. Proto je účast externích spolupracovníků, zvláště sponzorů, tak důležitá.

Vytvoření syntetické expozice má být předstupněm ke zřízení Českého muzea architektury, stavitelství a průmyslového designu (ASD), koncipovaného jako složka NTM. Tendence na ustavení takové instituce jsou dlouhodobé, sahají až do 1. poloviny minulého století, avšak teprve v současnosti nabývají tyto myšlenky reálnějších kontur. Diskusi na toto téma, vyvolané přípravným výběrem pro zřízení expozice ASD v NTM,

bylo věnováno 3. (monotematické) číslo časopisu Fórum architektury a stavitelství, které vyšlo v květnu 2001.

Muzeum architektury, stavitelství a průmyslového designu, jakkoliv se jeho realizace zdá dlouhodobá, by se mělo stát celonárodním centrem uchovávajícím, zpracovávajícím a zpřístupňujícím základní prameny materiál v oboru a reflektujícím jeho vývoj na našem území od jeho počátků až do současnosti. Vedle dokumentace inženýrské tvorby a její prezentace by mělo převzít roli diskusního a komunikačního střediska nejen mezi odborníky, ale i ve styku s širší veřejností, a tím naplňovat úlohu moderního muzea pro moderní návštěvníky.

Ing. Zdeněk Rasl

**) Se souhlasem autorů Petra Krajčího, Vladěny Valchářové a Jany Pauly citováno z libreta expozice architektury, stavitelství a průmyslového designu Národního technického muzea.*

NOVÁ ADRESA KANCELÁŘE ČKAIT V PRAZE

Upozorňujeme členy, že kancelář ČKAIT v Praze na Legerově ulici č. 52 bude včetně telefonů, telefaxu a e-mailu pouze v částečném, velmi omezeném provozu od 1. prosince 2001 do konce prosince 2001. Důvodem je stěhování na novou adresu v Sokolské ulici č. 15 (paralelní s ulicí Legerovou). Pro Vaši lepší orientaci připojujeme schematický plánec. Na nové

adrese bude zahájen provoz po 1. lednu 2002. Nové telefonické spojení zveřejní komora na internetu na adrese: www.ckait.cz.

V uvedeném mezidobí budou vyřizovány jen velmi naléhavé případy. Žádáme Vás zdvořile o pochopení, své dotazy směřujte na oblastní kanceláře komory. Děkujeme.

Ing. Lenka Zimová
Kancelář komory Praha

TERMÍNY VALNÝCH HROMAD OBLASTÍ ČKAIT

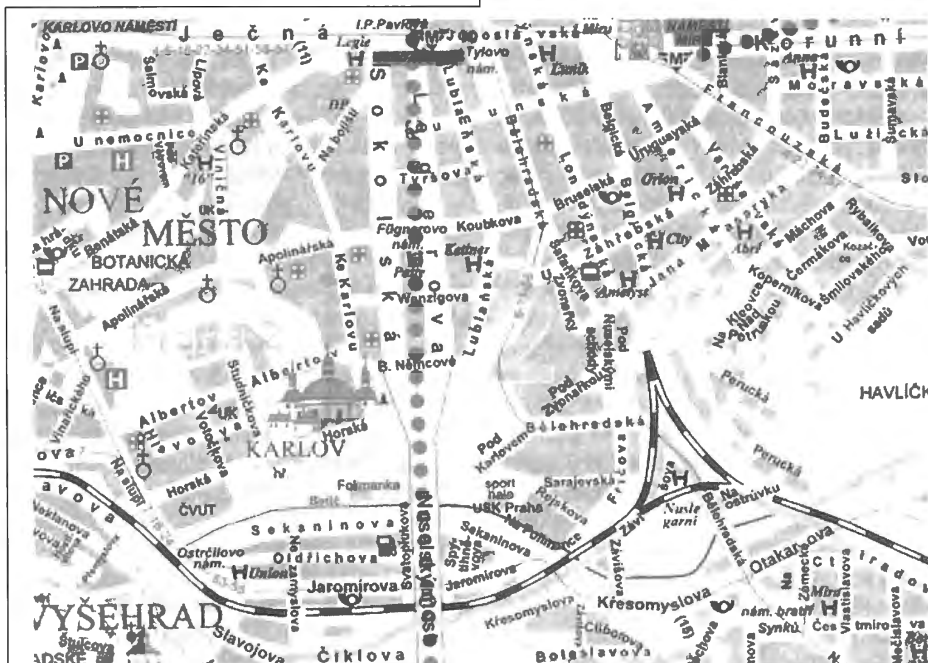
Všichni členové komory obdrží od svých oblastních kanceláří pozvánky na valné hromady oblastí, konané v lednu a v únoru 2002. Pro vaše plánování uveřejňujeme termíny konání valných hromad:

Oblast	Datum
Ostrava	PO 14. 1. 2002
Jihlava	ST 16. 1. 2002
Plzeň	ČT 17. 1. 2002
Olomouc	ÚT 22. 1. 2002
Zlín	ST 23. 1. 2002
Brno	ČT 24. 1. 2002
České Budějovice	ÚT 29. 1. 2002
Ústí nad Labem	ST 30. 1. 2002
Liberec	ČT 31. 1. 2002
Pardubice	PO 4. 2. 2002
Hradec Králové	ÚT 5. 2. 2002
Praha	ST 6. 2. 2002
Karlovy Vary	PÁ 8. 2. 2002

Redakce Z + i

ZÁŠTITA ČKAIT NAD OBCHODNÍMI AKTIVITAMI A JEJÍ ZNEUŽÍVÁNÍ

Komora považuje za součást své publicity poskytování záštity nebo spoluúčasti na odborných akcích, pořádaných veřejnými i privátními subjekty. Účast a podíl se na takových akcích jsou představiteli komory pečlivě zvažovány a formálně projednávány. Přesto se stává, že je této formy spolupráce využíváno neoprávněně, bez svolení představitelů komory.

Představitelé komory sdělují svým členům a technické veřejnosti, že záštita komory nad odbornými akcemi musí být předem dohodnuta.

Redakce Z + i

INFORMACE O UVEŘEJNĚNÍ ČASOPISU Z + I ČKAIT NA INTERNETU

V zájmu zlepšení kontaktů redakční rady Z + i s členskou základnou České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě jsme přistoupili ke zveřejnění časopisu na internetu.

Z + i má svou vlastní webovou stránku, kterou naleznete na adrese:

www.zpravy-ckait.cz

Na této stránce jsou uveřejněna čísla 1, 2, 3 a 4, která vyšla v roce 2001.

Články v jednotlivých číslech jsou uspořádány stejně jako v časopise, jsou rozčleněny do pravidelných rubrik:

1. Z našeho pohledu
2. Názozy a stanoviska
3. Z činnosti komory
4. Právo
5. Ze zahraničí
6. Odborné akce
7. Odborné publikace

Uvedené rubriky lze otevřít kliknutím přímo v hlavní nabídce, kde se zobrazí články. Kliknutím na titul článku se otevře vlastní text.

Ing. Miroslav Loutocký
předseda redakční rady ČKAIT

RUBRIKA VĚNOVANÁ PRACOVNĚ-PRÁVNÍM VZTAHŮM

Pracovně-právní vztahy, resp. jejich rubrika mají tímto příspěvkem svoji premiéru. Díky prohlubující se spolupráci vedení České komory autorizovaných inženýrů a techniků s vedením odborového svazu Stavba došlo k dohodě o založení této rubriky, kterou za

OS Stavba garantuje jeho místopředseda Bc. Otakar Bureš.

Na Vaše dotazy, které můžete zasílat na adresu redakce uvedené v tiráži tohoto časopisu, případně na adresu: OK ČKAIT, Stará Kysibelská 45, 360 09 Karlovy Vary, fax: 017/32 34 634 nebo elektronickou poštou na adresu ckait@iol.cz, odpoví renomovaný právní odborník OS Stavba.

K založení rubriky věnované pracovně-právním vztahům nás přiměl dotaz Ing. Kvasničky z Chebu, týkající se délky pracovní doby a způsobu výpočtu mzdy projektantů, kteří pracují jako zaměstnanci.

Ing. Svatopluk Zídek
člen představenstva ČKAIT
viceprezident ČSSI

Dotaz:

Vážení,

v informačním zpravodaji č. 130 jsem si přečetl komentář k par. 83a – Délka pracovní doby k novele ZP. V souvislosti s tím se domnívám, že můj zaměstnavatel nepostupuje správně. Prosím o potvrzení nebo nepotvrzení mého názoru, resp. výkladu aplikace předmětného paragrafu. Za poskytnutou službu předem děkuji.

Před účinností novely Zákoníku práce – tj. do 31. 12. 2000 jsem měl v pracovní smlouvě a dodnes mám smlouvenou pracovní dobu 8 hodin. Žádný dodatek pracovní smlouvy, kterým by se mi pracovní doba zvyšovala před 1. 1. 2001, jsem neobdržel, ani nepodepisoval. Zákon výslovně stanoví, že všechny pracovně-právní vztahy musí být řešeny písemnou formou. Smyslem novely Zákoníku práce bylo snížit smlouvenou pracovní dobu před 1. 1. 2001 o půl hodiny na takzvanou čistou pracovní dobu. Tedy nikoliv zprůměrovat jakoukoliv pracovní dobu na maximálně možnou čistou osmihodinovou pracovní dobu. Přitom pracovník zůstává na pracovišti stejnou dobu jako před účinností zákona, protože půl hodiny, kterou mu zákon snížil, spotřebuje na přestávku v práci. V podstatě se nic nezměnilo a nic se nemění. Nedošlo k faktické, ale optické úpravě pracovní doby. Před účinností zákona i potom zůstávám na pracovišti 8 hodin.

Přitom zákon výslovně stanoví, že mzda, kterou zaměstnavatel s pracovníkem sjednal v pracovní smlouvě před 1. 1. 2001, nesmí být v důsledku zkrácení pracovní doby snížena. Jestliže mám ve staré pracovní smlouvě osmihodinovou pracovní dobu a žádná změna do 1. 1. 2001 neproběhla, nevidím žádný důvod, proč bych měl na pracovišti setrvalat o půl hodiny déle.

Podle novely zákona je povinen zaměstnavatel přepočítat hodinovou mzdu na nově stanovenou čistou pracovní dobu. To znamená, že smlouvenou mzdu i za

osmihodinovou pracovní dobu před účinností zákona přepočítat na 7,5 hodiny čistého pracovního času, přičemž celková výše mzdy se nemění.

Pokud dělníci ústně souhlasili s tím, že na pracovišti budou 8,5 hodiny a stejnou úkolovou mzdu budou dostávat za 8 hodin čisté práce, pak s tím patrně souhlasili, protože za více práce mají více peněz. Při 7,5 hodinové čisté pracovní době by samozřejmě měli v úkole nižší výdělek. Ovšem u pracovníků THP, kteří nejsou placeni v úkole, není možné postupovat stejným způsobem, protože za více práce by měli stejně peněz jako předtím – snížil by se jim hodinový průměr.

Pokud se vyžaduje u pracovníka THP, aby setrval na pracovišti 8,5 hodiny, ačkoliv ve smlouvě má 8 hodin, je nutné sepsat dodatek k pracovní smlouvě a úměrně zvýšeným hodinám navýšit i plat.

Dne 14. 5. 2001

Ing. Jan Kvasnička

DÉLKA PRACOVNÍ DOBY A ZPŮSOB PŘEPOČTU MZDY

Stanovená týdenní pracovní doba byla do konce roku 2000 určena Zákoníkem práce a prováděcími právními předpisy – vyhláškami Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Zákonná pracovní doba činila nejvýše 43 hodin (§ 83 odst. 2 ZP). Další úprava pracovní doby byla provedena ve vyhláškách a činila v závislosti na charakteru práce a pracovních režimech 40, 41,25 a 42,5 hodin týdně. Do pracovní doby se započítávala pracovní přestávka na jídlo a oddech v trvání nejméně 30 minut. Pojem pracovní doba nebyl v Zákoníku práce vymezen.

S účinností od 1. 1. 2001 byla v § 83a Zákoníku práce upravena délka pracovní doby. Délka pracovní doby v podstatě vychází z délky pracovní doby upravené vyhláškou č. 63/1968 Sb., s tím rozdílem, že v počtu hodin týdenní pracovní doby v jednosměnném, vícesměnném a nepřetržitěm provozu a zaměstnanců pracujících v podzemí došlo ke změně z důvodů, že přestávky se nezapočítávají do pracovní doby. Takto upravená doba je dobou zákonnou a jedná se o tzv. „čistou pracovní dobu“, kdy přítomnost zaměstnance na pracovišti je o půl hodiny delší. Zákoník práce stanoví v § 83 odst. 1 pracovní dobu jako dobu, v níž je zaměstnanec povinen vykonávat práci pro zaměstnavatele.

Dle dotazu měl zaměstnanec před účinností novely ZP v pracovní smlouvě sjednanou pracovní dobu na 8 hodin (předpokládáme, že se jedná o pětidenní pracovní týden, takže týdenní pracovní doba činila 40 hodin včetně přestávek na jídlo a oddech). Zaměstnanec se domnívá, že po účinnosti novely Zákoníku

práce nemůže po něm zaměstnavatel požadovat, aby na pracovišti setrval o 2,5 hodiny týdně déle bez úměrného navýšení mzdy za tuto dobu.

Podle ZP, který platil do 31. 12. 2000, činila stanovená týdenní pracovní doba 42,5 hodiny (pro jednosměnný pracovní režim). Od 1. 1. 2001 byla týdenní pracovní doba upravena z titulu přestávek na 40 hodin, aby v souladu s článkem 6 Směrnice ES č. 93/104/EC nepřesahovala stanovená týdenní pracovní doba 48 hodin týdně včetně práce přesčas.

V případě, že zaměstnavatel v souladu s ustanovením § 83 odst. 5 ZP platného do konce roku 2000, na základě dohody v kolektivní smlouvě či stanovením ve vnitřním předpisu zkrátí pracovní dobu bez snížení mzdy např. na 40 hodin týdně, jednalo se o stanovenou týdenní pracovní dobu včetně přestávek na jídlo a oddech. Z toho vyplývá, že zaměstnanec vykonával pro zaměstnavatele práci 37,5 hodiny týdně, avšak celková týdenní pracovní doba činila 40 hodin, neboť přestávky v práci na jídlo a oddech byly součástí pracovní doby. Podotýkáme, že k takovému stanovení pracovní doby mohlo dojít pouze po dohodě odborové organizace se zaměstnavatelem (tj. ujednáním v kolektivní smlouvě) nebo z rozhodnutí zaměstnavatele stanovením délky týdenní pracovní doby ve vnitřním předpisu.

Novelou ZP nedošlo ke zkrácení, ale ke změně pracovní doby ze stanovených 42,5 hodiny týdně (u jednosměnného pracovního režimu) na 40 hodin týdně s tím, že přestávky na jídlo a oddech se do pracovní doby nezapočítávají.

Vzhledem ke změně stanovené pracovní doby bylo do ZP začleněno přechodné ustanovení, podle něhož nemůže být v důsledku této změny mzda snížena. To řeší článek II Přechodných ustanovení novely ZP.

I když i nadále ZP umožňuje zkrácení pracovní doby bez snížení mzdy dle § 83a odst. 4 pod rozsah stanovený v § 83a odst. 1, 2, 3, stanoví dále, že je to možné pouze u zaměstnavatelů provozujících podnikatelskou činnost (§ 20 odst. 2) na základě dohody uzavřené při kolektivním vyjednávání mezi odborovou organizací a zaměstnavatelem (tj. v kolektivní smlouvě) nebo na základě jednostranného stanovení zaměstnavatelem (ve vnitřním předpisu). Zde je nutné zdůraznit, že ke zkrácení pracovní doby pod limit stanovený ZP ve smyslu § 83a odst. 4 nelze zaměstnavatele žádným způsobem nutit.

Proto byla-li pracovní doba tazatele před novelou ZP zkrácena pod stanovenou týdenní pracovní dobu dle dřívějšího § 83 odst. 5 ZP na základě rozhodnutí zaměstnavatele (tj. stanovením ve vnitřním předpisu), mělo po účinnosti novely ZP dojít k opětovnému zkrácení pracovní doby na 37,5 hodiny, aby zaměstnanci i nadále setrvali na pracovišti

40 hodin týdně. Pokud však k tomuto dalšímu zkrácení pracovní doby stanovením ve vnitřním předpisu nedošlo, musí zaměstnavatel poskytnout přestávku na jídlo a oddech a o tuto přestávku prodloužit přítomnost zaměstnance na pracovišti.

Současně se neztotožňuji s názorem tazatele, že za předpokladu, že zaměstnanci budou v zaměstnání o půl hodiny déle, tzn. 42,5 hodiny týdně, musí jim být navýšena mzda o 2,5 hodiny týdně. Tazatel dosud pracoval 40 hodin týdně včetně přestávek na jídlo, které byly do konce roku 2000 nedílnou součástí pracovní doby. Za tuto dobu (tj. 40 hod. týdně) mu byla stanovena a vyplácena určitá mzda. Jelikož od 1. 1. 2001 je maximální stanovená týdenní pracovní doba 40 hodin (avšak bez přestávek na jídlo a oddech), nebude se fakticky jeho mzda snižovat, neboť byla stanovena na 40 hodin, a 40 hodin bude fakticky vykonávat pro zaměstnavatele práci a o 2,5 hodiny bude na pracovišti déle z důvodu čerpání přestávek na jídlo a oddech, avšak v těchto hodinách pro zaměstnavatele práci nevykonává a tudíž mu za tuto dobu mzda nenáleží, neboť není součástí pracovní doby.

Jiná situace nastává v případě, že zaměstnanec pracoval dříve 42,5 hodiny (včetně přestávek na jídlo a oddech, které však byly součástí pracovní doby) a za tuto dobu mu byla stanovena mzda. Po novele ZP mu byla upravena pracovní doba na 40 hodin týdně a tudíž na délce skutečně odpracované pracovní doby se nic neměnilo.

Zákonodárce, jak je vidno z doslovného textu Přechodných ustanovení čl. II odst. 4, stanovil, že mzda nesmí být snížena ve vztahu ke změně pracovní doby dle ZP platného do 31. 12. 2000 (42,5, 41,25 a 40 hodin), nikoliv však z pracovní doby dále zkrácené dle § 83 odst. 5 ZP, který platil do 31. 12. 2000. Z tohoto důvodu není možno akceptovat názor tazatele na zvýšení platu, protože není možné zvyšovat maximální hranici pracovní doby, jinými slovy platit přestávky na jídlo a oddech, které nejsou částí pracovní doby.

I v současnosti je však možné dle § 83a odst. 4 ZP zkrátit pracovní dobu bez snížení mzdy, a to buď v kolektivní smlouvě, nebo stanovit vnitřním předpisem. Zkrácení pracovní doby bez snížení mzdy však nelze vynutit.

Pokud jde o kratší pracovní dobu podle § 86 ZP, která byla sjednána mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem (jedná se o jinou délku pracovní doby, než jak je stanoveno v § 83a ZP), mohou nastat v souvislosti s nezapočítáváním přestávky na jídlo a oddech dvě situace. V některých případech může dojít k prodloužení pobytu zaměstnance na pracovišti (např. týdenní pracovní doba zaměstnance činila 30 hodin, od 1. 1. 2001 bude činit týdenní pracovní doba 30 hodin plus 2,5 hodiny přestávek na jídlo a oddech). Za předpokladu, že se zaměstnavatel nedohodne se zaměstnancem

na přítomnosti zaměstnance na pracovišti o dobu trvání přestávek na jídlo a oddech, dojde ke zkrácení mzdy. V případech kratší pracovní doby sjednané podle § 86 ZP je třeba postupovat individuálně případ od případu a bude vhodné sjednat novou dohodu, v níž bude vymezena jak délka kratší pracovní doby, tak mzda zaměstnance.

*Bc. Otakar Bureš
OS Stavba*

MEZINÁRODNÍ DISKUSE O PŘIPRAVOVANÝCH NOVÝCH ČESKÝCH ZÁKONECH TÝKAJÍCÍCH SE VÝSTAVBY A STAVEBNICTVÍ

Dne 11. září se v Karlových Varech uskutečnilo pracovní setkání představitelů ministerstva vnitra a ministerstva práce a hospodářství Saské zemské vlády s představiteli Ministerstva pro místního rozvoj ČR a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, které zprostředkovala SIA reprezentovaná členy Společnosti pro stavební právo, Svazu podnikatelů ve stavebnictví ČR, Českého svazu stavebních inženýrů a České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Jednání se zúčastnili dále pracovníci Odborového svazu Stavba a krajského úřadu Karlovarského kraje. Jednání řídil prezident Společnosti pro stavební právo JUDr. Miroslav Hegenbart.

Zájem účastníků z české strany byl především o zkušenosti německých kolegů z období po sjednocení Německa s územním a stavebním řízením v Sasku a dále o zkušenosti se zaváděním funkce koordinátora bezpečnosti a zdraví při práci ve stavebnictví.

Územní a stavební řízení ve spolkové zemi Sasko je poněkud odlišné od zkušeností, které jsme získali v Bavorsku. Povolovací řízení se za posledních 10 let změnilo. Stavebním zákonem jsou určeny stavby, u kterých se vyžaduje pouze ohlašovací povinnost a stavby, které musí mít vždy stavební povolení. Ve zjednodušeném stavebním řízení jsou povolovány jednoduché stavby až do úrovně rodinného domu. Stavba ovšem musí splňovat požadavky územního

V Karlových Varech se setkaly delegace Saské a České inženýrské komory, ČSSI, Společnosti pro stavební právo, Svazu podnikatelů ve stavebnictví, saských a českých ministerstev vnitra, místního rozvoje a dopravy.

Saskou delegaci vedl Prof. Dr-techn. Reinhardt Erfurt, prezident Saské inženýrské komory (druhý zleva).

plánu. U veřejných staveb a staveb s náročnou konstrukcí probíhá normální stavební řízení. Činnost autorizovaných inspektorů se v Sasku omezuje na posouzení statické části projektové dokumentace a požární bezpečnosti navržené stavby. Cenné byly informace o zavádění koordinátora bezpečnosti a zdraví při práci ve stavebnictví, které vyžaduje evropská legislativa. Tato právní úprava se připravuje i v naší legislativě, a proto zkušenosti německých přátel byly pozorně vyslechnuty všemi českými zástupci.

Setkání bylo hodnoceno jak představiteli státní správy, tak zástupci profesních organizací jako velmi poučné a podnětné.

*Ing. Bohumil Rusek
místopředseda ČKAIT
garant legislativy*

bezpečnosti a zdraví při práci je pro mnoho členů komory absolutní novinkou a týká se současně jak projektantů, tak realizátorů staveb, byl doplněn informační článek Ing. Ruska o karlovarském setkání i o zkušenosti Dr. Ing. Vladimíra Sklenáře, CSc., který se setkání rovněž účastnil a sám je prvním, a zatím jediným českým inženýrem, který absolvoval kurz k získání kvalifikace koordinátora bezpečnosti práce, zpracoval povinnou závěrečnou práci a úspěšně ji v bavorském Mnichově i obhájil.

Článek Dr. Ing. Vladimíra Sklenáře byl uveřejněn ve Stavebních listech č. 11, str. 5 a 6

*Ing. Svatopluk Zídek
člen představenstva ČKAIT
viceprezident ČSSI*

Vzhledem ke skutečnosti, že problematika nově připravovaného zákona o koordinátorovi

8. ZASEDÁNÍ PŘEDSTAVITELŮ INŽENÝRSKÝCH ORGANIZACÍ ZEMÍ VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY

Ve dnech 4. - 7. října se uskutečnila v Českém Krumlově jedna z nejprestižnějších a nejdůležitějších akcí českých stavebních inženýrských organizací v letošním roce. Česká republika již podruhé hostila vrcholné zasedání představitelů inženýrských organizací zemí Visegrádské čtyřky, které se koná střídavě vždy v jedné z členských zemí. Poprvé v ČR se zasedání konalo v Olomouci. Vzhledem k blízkému se vstupu našich zemí do EU převažovala v jednáních problematika společné koordinace přípravy na tento proces. K tématům, které jsou i předmětem závěrečné deklarace, jejíž znění přikládáme v plné verzi, připojil svůj komentář v samostatném článku Ing. Miroslav Čermák, CSc., první místopředseda ČKAIT, který na jednání vedl delegaci komory. Jsme velice rádi, že prestiž celého jednání podpořili svojí osobní účastí náměstek ministra pro místní rozvoj Ing. Karel Havlíček, který účastníky setkání pozdravil v předvečer jednání jménem ministra pro místní rozvoj, a pan Antonín Princ, starosta města Český Krumlov. Za výjimečně přínosnou pro projednávanou problematiku pokládáme i účast děkana Stavební fakulty ČVUT Praha doc. Ing. Ladislava Lamboje, CSc., který přednesl úvodní příspěvek k problematice profesního vzdělávání stavebních inženýrů.

Dopoledne obou pracovních dnů byla plně věnována ne vždy jednoduchému jednání. Páteční odpoledne pak seznámení se alespoň s částí krás jižních Čech. Do plánů organizátorů, kteří chtěli ukázat účastníkům setkání výstavbu atomové elektrárny v Temelíně, zasáhla tragická událost ve Spojených státech, která způsobila pochopitelnou změnu programu. Osobně se domnívám, že „náhradní“ program jednoznačně překonal původně plánovaný. Účastníci setkání navštívili pod vedením chodícího a mluvícího jihočeského lexikonu, jak si dovořím nazvat pana Ing. Jiřího Schandla, nejzajímavější památky Českých Budějovic, podrobně si prohlédli zrekonstruovanou a dostavěnou radnici a navštívili i novou, den předtím zkolaudovanou prodejní galerii Dvořák na centrálním náměstí (dříve hotel Slunce). Dalším bodem programu byla návštěva Lipenské přehrady, kde výklad zajistil ředitel

Delegace Slovenské, České a Maďarské inženýrské komory a Polského, Slovenského a Českého svazu stavebních inženýrů na setkání inženýrských organizací zemí Visegrádské čtyřky v Českém Krumlově.

Podpis závěrečné deklarace za setkání V4.

zleva Doc. Pavlík - prezident ČSSI, Ing. Čermák - místopředseda ČKAIT, Prof. Medelská - prezidentka Slovenského svazu stavebních inženýrů, Ing. Ján Kysel - předseda Slovenské komory stavebních inženýrů, Prof. Kuš - prezident Polského svazu stavebních inženýrů a techniků, (poslední ze signatářů Ing. Kovats - prezident maďarské inženýrské komory se reportérovi na obrázek nevešel.)

povodí Vltavy Ing. Hladík a s provozem vodního díla nás seznámil vedoucí místního lipenského pracoviště povodí Ing. Zdeněk Zídek (opravdu to není příbuzný), jinak též starosta obce Lipna, který nás přímo ohromil investiční aktivitou nazvanou Marina I. Investice, do níž se pustili Lipenští v tomto zčásti pořád zapomenutém kraji, je vskutku investice s velkým I a zaslouží si samostatný článek v Z + I, o který pana starostu a našeho kolegu požádáme.

Den byl zakončen v hotelu Jestřábí v Černé v Pošumaví setkáním s představiteli státní správy a samosprávy a jihočeské stavební podnikatelské sféry. Účastníky setkání přivítal zástupce hejtmána Jihočeského kraje Ing. arch. Robin Schinko a jménem podnikatelů je pozdravil ředitel firmy STRABAG Ing. Vladimír Boršek. Setkání se účastnili zástupci firem

Wienerberger České Budějovice, SSŽ a.s. České Budějovice, Lasselsberger s.r.o., Calofrig a.s. Borovany, Building ČB České Budějovice a SSŽ a.s. Praha.

Oficiální část jednání byla zakončena v sobotu slavnostním podpisem Deklarace ze setkání. Při jejím zformulování bylo nutno překonat pod vedením prezidenta ČSSI doc. Pavlíka některé technické, ale i věcné překážky.

Za významnou finanční podporu děkujeme představitelům Visegrádského fondu IVF, kteří naše pracovní setkání zařadili mezi akce probíhající s finanční podporou fondu.

*Ing. Svatopluk Zídek
člen představenstva ČKAIT
viceprezident ČSSI*

JEDNÁNÍ PŘEDSTAVITELŮ INŽENÝRSKÝCH ORGANIZACÍ

Jednání představitelů inženýrských organizací Visegrádské čtyřky se konalo za účelem společné koordinace přípravy pro vstup zemí do EU. Mezi hlavní témata tohoto jednání patřilo strukturované vzdělávání a „Směrnice č. 85/384/EHS o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a jiných průkazů kvalifikace v architektuře vč. opatření pro usnadnění účinného výkonu práva zřizovat a svobodně poskytovat služby“. Tato směrnice se týká „architektů“, tj. projektantů pozemních staveb.

Zástupci inženýrských organizací jednotlivých zemí podali informaci o obsahu a délce studia v členění na studium bakalářské, inženýrské, doktorandské a o perspektivách působení absolventů všech studijních oborů vysokých škol na budoucím trhu práce v EU. Dalším důležitým tématem jednání byly honorářové řády komor v jednotlivých zemích, jejich metodika a využívání v praxi. Uplatnění honorářových řádů v Polsku, Maďarsku, Slovensku a České republice není povinné. Metodika honorářových řádů je rozdílná. Zástupci inženýrských organizací konstatovali, že dochází při využívání honorářových řádů velmi často k podceňování inženýrských činností. Jednu z příčin tohoto stavu lze hledat ve všech zemích ve značné nabídce inženýrských prací a omezené poptávce investorů. Přes různost názorů na problematiku honorářových řádů byl přijat společný postup inženýrských organizací, který povede k návrhu honorářových řádů akceptovatelných v jednotlivých zemích i v rámci EU.

Za účelem koordinace společného postupu inženýrských organizací bylo projednáváno zřízení a financování společné kanceláře v Praze se zahájením činnosti v roce 2002. Na závěr jednání byla zástupci inženýrských organizací přijata deklarace, která je zde citována v plném rozsahu.

*Ing. Miroslav Čermák, CSc.
1. místopředseda ČKAIT*

10. VÝROČÍ ZALOŽENÍ INŽENÝRSKÉ KOMORY SASKA- ANHALTSKA

Dne 20. září 2001 vyvrcholily oslavy 10. výročí činnosti Inženýrské komory Saska-Anhaltska v hlavním městě této spolkové země Magdeburku. Oslav se zúčastnili významní odborníci i politici ze Spolkové republiky Německo a zástupci inženýrských komor ze zahraničí. Řada inženýrů obdržela při této příležitosti vyznamenání i ocenění jejich úspěšné práce.

Zásadní projev pronesl prezident Inženýrské komory Prof. Dr. Ing. Klaus Hoppe. Z něj uvádíme.

Již 23. 4. 1991 jako první z pěti nových spolkových zemí SRN založilo Sasko-Anhaltsko inženýrskou komoru, která vstoupila do Spolkové inženýrské komory opět jako první z nových zemí a celkově jako sedmá - dokonce ještě před Bavorskem. Spolková komora sdružuje v současné době 16 zemských inženýrských komor.

S třemi tisíci členy se saskoanhaltská komora řadí mezi členy Spolkové komory na 4. místo za Porýní-Westfálsko, Dolní Sasko a Bavorsko.

Při bilancování desetileté činnosti komory bylo konstatováno, že vždy hájila zájmy svých členů. Renomé, které si vybudovala, napomáhá k tomu, že spolupráce komory s poslanci zemského sněmu i členy vlády se stala zcela běžnou. To samozřejmě zvyšuje postavení komory v politické a ekonomické oblasti. Inženýrská komora byla rovněž iniciátorem založení Inženýrské rady, v níž jsou zástupci 16 inženýrských spolků.

Bilancování bývá obvykle výčet úspěchů. Nelze ale zavírat oči před obtížemi rozvoje nových zemí SRN a problémy ve stavebnictví, které postihují rovněž členy komory. Komora k problémům přistupuje aktivně, v rámci programu Vlastní iniciativou proti nářkům bylo vytvořeno více než 3 800 pracovních míst v oblasti regenerace panelových domů. Nelze než konstatovat, že rozvoj národní a evropské ekonomiky, rozšíření EU a rostoucí globalizace trhu vyžadují nejen v zájmu svých členů silnou inženýrskou komoru.

*Ing. Jiří Plíčka, CSc.
člen představenstva ČKAIT*

EVROPA JDE DÁL – SETKÁNÍ SOUSEDŮ

Dne 1. září 2001 se konalo v Plauen ve spolkové zemi Sasko neformální setkání sousedů. Vůdčí myšlenka setkání by se dala vyjádřit heslem „Sousedé se setkávají, Evropa se utváří“.

Hlavním organizátorem české účasti byl Ing. Zídek z Karlových Varů, který jako zástupce ČKAIT a Svazu podnikatelů ve stavebnictví navázal v minulosti již několikrát kontakty se saskými kolegy. Návštěvy u sousedů se rovněž zúčastnili Ing. Mandík, přednosta ČKAIT v Ústí nad Labem, Ing. Jakl, Ministerstvo průmyslu a obchodu, tlumočnice Ing. M. Kolářová a Ing. Rod ze SPS.

Program setkání pod záštitou Tiskového a informačního úřadu spolkové vlády byl našimi sousedy pečlivě připraven a velmi neformálně realizován. Sousedské setkání začalo ve 14.00 hodin a trvalo až do pozdních večerních hodin. Organizačně bylo rozčleněno do několika tematických celků:

- 1) Bezpečnost – Rozšíření EU – riziko, nebo odvážný čin?
- 2) Ekonomika – První priorita – spolupráce s ČR
- 3) Turistika – Lázeňské srdce Evropy
- 4) Ekonomika – Co přinese rozšíření EU příhraničním oblastem
- 5) Ekonomika – Inženýři Saska a Čech a rozšíření EU
- 6) Žurnalistika – Reportéři bez hranic

K jednotlivým jednacím tématům byla vždy k dispozici skupina kompetentních osob, často z obou stran společné hranice.

Celá akce měla naprosto neformální ráz, pro nás velmi neobvyklý. Projednání každého bodu předcházela moderovaná diskuse na pódiu na náměstí Altmarkt, kde byli diskutující k dispozici občanům, a kde odpovídali na jejich dotazy. Po stranách náměstí byly informační stánky Tiskového a informačního úřadu spolkové vlády, polské turistické informační kanceláře, rovněž tak české, Průmyslové a obchodní komory Plauen, Inženýrské komory Sasko a další. Návštěvník tak mohl poslouchat moderovanou diskusi k tématu a poté navštívit příslušný informační stánek nebo si počkat s dotazy na osobní rozmluvu s diskutujícím po skončení jeho vystoupení na pódiu. Místem jednání se tak stalo celé historické náměstí Plavna. Po staletích se tak mimoděk obnovila funkce

náměstí jako živého místa určeného k setkání a řešení problémů.

Naše výprava přijela před začátkem celého programu. Ihned jsme se kontaktovali s kolegy z Inženýrské komory Saska, kteří nás provedli obnovovanými částmi historického centra – často to byla ukázka jejich práce. V krátké neformální diskusi na jedné vyhlídce na město jsme pohovořili o možnostech spolupráce, diskutována byla i eventuelní účast na brněnském stavebním veletrhu.

Do diskuse na pódiu na téma „Inženýři Saska

Prezident Saské komory Prof. Erfurt (2. zleva) představuje ministru vlády Spolkové republiky Německo panu Rolfu Schwanitzovi (1. zleva) člena české delegace – Ing. Zídka (1. zprava).

a Čech a rozšíření EU“ vstoupil i viceprezident ČKAIT pro zahraničí Ing. Plíčka. V následné debatě ve stánku Inženýrské komory Saska došlo i k neformální přátelské rozmluvě některých našich účastníků s panem R. Schwanitzem, ministrem pro záležitosti nových spolkových zemí. Nosná myšlenka „Sousedé se setkávají, Evropa se utváří“ byla jistě i touto pro nás neobvyklou formou naplněna.

Spolupráce se saskými kolegy má díky tomuto i předchozím setkáním konkrétní výstup v nejbližší budoucnosti. Uskuteční se dotovaný zájezd na podzimní Stavební veletrh v Lipsku. Autobusy budou vypraveny z Karlových Varů, Českých Budějovic, Hradce Králové a Prahy. Bližší podrobnosti se zájemci dozví v kancelářích spolupořadatelů – ČKAIT, SPS, ČSSI.

*Ing. Karel Rod
Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR*

34. ZASEDÁNÍ ECCE V LUBLANI

Ve dnech 19. - 20. října 2001 se konalo pravidelné podzimní zasedání Evropské rady stavebních inženýrů ve slovinské Lublani.

DEKLARACE ZE SETKÁNÍ NEVLÁDNÍCH ORGANIZACÍ ZEMÍ VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY KONANÉHO VE DNECH 5. - 6. 10. 2001 V ČESKÉM KRUMLOVĚ

Na základě dvoustranných smluvních dohod mezi jednotlivými profesními organizacemi států V4 proběhlo oficiální setkání, jehož pořadatelskou zemí byla Česká republika. Podle předem stanoveného programu byla projednána témata, která reagovala na závěry 2. evropského setkání inženýrských svazů a komor v Budapešti v r. 2000. Vzájemně byly prodiskutovány následující problémy, ke kterým zúčastnění přijali tyto závěry:

I. Forma profesního vysokoškolského vzdělávání stavebních inženýrů

V rámci jednání byl analyzován současný systém vzdělávání v zemích V4 a jejich reakce na výzvu Boloňské deklarace zemí EU formou úpravy strukturovaného studia, které by mělo umožnit studentskou mobilitu v rámci EU a vytvořit volný prostor všem zájemcům o dosažení vzájemně uznávané úrovně jednotlivých stupňů vzdělání.

II. Honoráře a profesní výkony stavebních inženýrů

Byly specifikovány jednotlivé metodiky odměňování autorizovaných osob zúčastněných zemí s cílem je navzájem sjednotit tak, aby bylo možné minimálně sjednotit hodinovou sazbu za jednotlivé profesní výkony. Toto koordinační úsilí má být příspěvkem zúčastněných organizací k postupnému narovnávání disparit v odměňování mezi stávajícími a kandidátskými zeměmi EU. Jednotlivé země stanoví kontaktní pracovníky a sdělí je na sekretariátě ČSSI v Praze, který zorganizuje koordinaci.

III. Problematika Směrnice EU č. 85/384 o vzájemném uznávání vzdělávání v oblasti architektury

Zástupci profesních organizací se vzájemně informovali o záměrech státní správy jednotlivých zemí k této problematice. Bylo dosaženo shody v názoru na působení stávajících absolventů vysokých škol stavebního zaměření podle uvedené směrnice. Problematika nastupující generace je řešena v úzké návaznosti na projednávanou formu strukturovaného vzdělávání. Bylo dohodnuto, že jednotlivé země stanoví své zástupce do pracovní komise, jejíž činnost bude zaměřena na právo užívat titul architekt při výkonu činností v rámci zemí EU pro autorizované inženýry v oboru pozemní stavby. Tato činnost bude zahrnuta do programu středoevropské kanceláře.

IV. Zřízení středoevropské kanceláře zemí V4 zastupující profesní nevládní organizace ve vztahu k centrále EU v Bruselu

Česká strana informovala o naplnění závěrů z 2. evropského setkání inženýrských svazů a komor. Kancelář bude zřízena v objektu ČKAIT Praha. Jednotliví partneři byli seznámeni s návrhem provozu a funkce tohoto zařízení. Byla diskutována forma finanční spoluúčasti jednotlivých zemí. Bylo dohodnuto, že konečná verze bude prodiskutována v době, kdy budou ustanoveny oficiální orgány Polské inženýrské komory. Ing. J. Plíčka (ČKAIT), Ing. S. Zídek (ČSSI) jsou pověřeni jednáním s dalšími zeměmi středoevropského regionu o jejich přistoupení k tomuto projektu za rovnocenných podmínek platných pro země V4.

V. Vytvoření středoevropské databáze „stavitelství, architektura a průmyslový design“

Účastníci jednání byli seznámeni s návrhem na vytvoření výše uvedené databáze. Koordinačním pracovištěm je Národní technické muzeum v Praze.

VI. Technické památky a průmyslová architektura

Druhý díl knihy Technické památky zemí V4, redakční porada zástupců jednotlivých zemí se uskuteční pod patronací Maďarské inženýrské komory ve dnech 2. – 3. 11. 2001, jednotlivé země vyšlou své zástupce na tuto schůzku. Předpokládaný termín vydání publikace je květen 2002.

Konference „Návrat do města“ s tématem využití opuštěných průmyslových areálů objektů pro bydlení a občanskou vybavenost se uskuteční jako doprovodná akce veletrhu IBF 25. 4. 2002. Členské země V4 se zúčastní jako spolupořadatelé. Spolupořadatelé konference „Balneologové a stavební inženýři“ v Luhačovicích v září 2002 budou regionální pobočky (Zlín, Karlovy Vary, Košice, Bardejov, Miškolc a Kraków).

VII. Příští setkání inženýrských organizací V4

Slovenská strana pozvala všechny účastníky na příští pracovní setkání, které se uskuteční v říjnu 2002 ve Vysokých Tatrách.

Český Krumlov, 6. 10. 2001

Prof. Dr. Hab. Inz. Stanislaw Kus
Przewodniczący
Polský svaz stavebních inženýrů a techniků

Dr. Kovács Gábor
Prezident
Maďarská inženýrská komora

Prof. Ing. Viera Medelská, DrSc.
Prezident
Slovenský svaz stavebních inženýrů

Doc. Ing. Miloslav PAVLÍK, CSc.
Prezident ČSSI
Český svaz stavebních inženýrů

Ján Kysel', M.Sc., C.Eng.
Prezident
Slovenská komora stavebních inženýrů

Miroslav Čermák, CSc.
Viceprezident
Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě

Došlo ke změnám ve složení sekretariátu ECCE. Dosavadní generální sekretář John Whitwell odešel k 30. červnu po mnoha letech činnosti jak v ECCE, tak i v ICE do důchodu. Plenární zasedání zvolilo do svého čela jeho zástupkyni Dianu E. Maxwell a funkci zástupce zrušilo.

Za řádné členy ECCE byli přijati Slovensko a Chorvatsko, obě země jsou reprezentované svými komorami. Zasedání se za Slovensko zúčastnil Ing. Vladimír Kohút, CSc., místopředseda pro evropskou integraci.

Ve skupině I – Vzdělávání – informoval prof. Manoliu o konferenci EUCET 2001 v Rumunsku. Skupina II – Uznávání kvalifikací – zůstala odchodem p. Whitwella bez předsedy. Prozatímním vedením byl pověřen Carsten Ahrens spolu s Ing. Plíčkou. Do příštího zasedání je jejich úkolem připravit nový základní materiál a po jeho projednání se rozhodne o dalším postupu.

Ve skupině III – Výzkum a vývoj – se rovněž změnil její předseda. Stal se jím Olavi Tupamaeki. Jeho činnost jako zástupce Finska v Bruselu by měla být přínosem pro větší efektivitu této skupiny.

Ve skupině IV – Životní prostředí – nebyla projednávána žádná nová problematika.

Skupina V – Informační technologie – připraví nové podrobnější webové stránky ECCE.

Ve skupině VI – Veřejná zakázka – byla podána informace prezidenta ECCE o snaze o společný postup s ACE (Architect Council of Europe) a EFCA (European Federation of Engineering Consultancy Association) v prosazování odlišného hlediska při vyhodnocování intelektuální práce v oblasti projektů prováděného vlastního stavebního díla. Výsledkem by mělo být společné prohlášení, jehož draft je připraven.

Účastníci zasedání obdrželi brožuru Stavebnictví ČR 2000 v číslech v anglické verzi. Zástupci pořadatelské země prezentovali ukázky výstavby dálnic, mostů i jejich rekonstrukcí.

Příští zasedání se uskuteční 7. - 8. června 2002.

Ing. Jiří Plíčka, CSc.

člen představenstva ČKAIT

práce z hlediska techniky vyšetřování. O pomoci při poškození staveb informuje Dietlinde Schumy.

„Každá stavba je bojem proti vodě.“ Pod tímto motem pořádal německý stavební inženýr, senátor a bývalý univerzitní profesor Raimund Probst své semináře o poškozeních staveb, které se již staly pojmem. A věří, že našel příčinu mnoha problémů s vlhkostí u staveb: „Kvůli rychlému stavění naší doby již stavby nemohou vyschnout. Zbytková voda je ve zdivu zadržována po léta. Heslem každého stavění by proto mělo být: „Vodu především vůbec ke stavbě nepustím.“

Analýza škod způsobených vodou

Analýza poškození staveb se musí chápat jako nepřetržitý proces, protože okolí staveb se stále mění. „Nejsou špatné stavební hmoty“, prohlašuje Probst. „Jsou pracovníci, zodpovědní za stavby a provádějící stavby, kteří z dobrých stavebních hmot někdy vyrábí špatné stavební dílce.“ A říká: „Poškození vodou jsou ta nejnepotřebnější poškození staveb, které existují, jsou však bohužel i nejčastější.“ Líčí stavební opatření, která dokazují, jak se člověk vydává vodě na pospas, aniž by k tomu byl nucen. Tak se například sklepy totálně přežily. Dříve byly důležitým prostorem pro konzervaci zásob. Později se do sklepa sypal otop jako uhlí. V případě válek sloužily sklepy jako ochrana lidem z okolí. „Dnes je každá stavba sklepa považována za nesmysl, protože tam stojíme v přední frontové linii v boji proti vodě“, míní Probst. Považuje se za stavebního kriminalistu: „Ze stop na místech činu, které správně vidíme, hodnotíme a přiřazujeme pachatelům, můžeme zjistit původce škod.“

Společné a nedílné ručení

„Když moje stavba zůstane bez vad a následných škod, splním tím velký závazek“, je přesvědčen Probst. „Moje duševní dílo předchází realizované řemeslo.“ Proto mají všichni ti, co staví, také povinnost výstrahy. Povinné obavy jsou vyvolávány, když stavějícímu je ze strany takzvaného duševního díla něco vnucováno, čímž jeho řemeslo může utrpět škodu. Poukazování na toto patří k vedlejším povinnostem smlouvy o stavební dílo. Porušení vedlejší povinnosti spadá pod společné a nedílné ručení konkurzního dlužníka a podléhá době odpovědnosti třiceti let. Probst míní: „Řemeslo má na stavbě něco jako funkci kopilota. Povinnosti informovat objednavatele, když hrozí nebezpečí vad, řemeslníka nikdo nezbaví, protože on je partnerem na stavbě. „*Stavět levně je dražší než stavět správně*“, zní vůdčí zásada německého profesora, odborníka na poškození staveb. Dříve než dojde k odstraňování vad, musí být odhalena,

prozkoumána, posouzena a nalezena jejich příčina. Teprve pak může dojít k cílené sanaci.

„Podniknout něco, aniž bychom věděli, zda to bude mít úspěch, nic nepřináší“, to ví i vídeňský inženýr konzultant Michael Balak.

„Dodělavky spolykají několikrát sobek nákladů na řádnou sanaci.“ Poukazuje na to, že poškození staveb je možno se vyhnout,

- když již ve fázi projekce dbáme na kritické oblasti,

- když se od počátku používá rakouská norma 3355 pro vysoušení vlhkého zdiva,

- když místní stavební dozor, tedy architekt nebo pověřený zvláštní odborník zajistí, aby opatření byla také realizována.

Linka naděje

Michael Balak je certifikovaný soudní znalec v oboru poškození staveb a vedoucí rakouského Výzkumného ústavu pro chemii a techniku ve vídeňském Arsenalu, akreditovaném zkušebním a výzkumném ústavu s celkem devíti sekcemi. Jeho ústav, který byl založen v roce 1946 z iniciativy Odborného svazu chemického průmyslu, se od roku 1991 kromě stavební chemie zaměřil na druhý hlavní směr, a to sanaci starých staveb s nosnými sloupy, analýzu staveb, diagnostiku fasád a údržbu betonu. Snížením poškození staveb bylo možno snížit i náklady na záruky, to se domníval Spojený ústav pro pojištění zákonné odpovědnosti v Hannoveru (Vereingte Haftpflichtversicherungsanstalt Hannover), a založil v 80. letech spolu s německými svazy stavební ekonomiky Ústav pro výzkum poškození staveb. Nyní bude takový ústav jako všeobecně prospěšný spolek existovat i v Rakousku pod vedením Michaela Balaka.

První poradenství

Spolek by chtěl vydávat informace k eliminaci škod, nabízet celková řešení při seminářích, školeních a v odborných diskusích, podporovat výzkumné projekty a publikace na toto téma. Plánuje se zavedení celostátní linky naděje pro stavitele a vlastníky bytů jako SOS v případě poškození vodou. První telefonické poradenství jako základní informace je zdarma. Momentálně je Michael Balak při stavebních problémech k dosažení kdykoliv na čísle +43 1/798 16 01-600 a na čísle mobilního telefonu +43 664/33 633 89, fax +43 1/798 16 01-8. Plánuje bohatou pracovní budoucnost: „Cílem tohoto nově založeného spolku je stát se centrem v oblasti poškození staveb pro celé Rakousko.“

Dietlinde Schumy

svobodná žurnalistka ve Vídni

Převzato z časopisu Rakouské komory architektů a konzultačních inženýrů Konstruktiv č. 227, září/říjen 2001.

KDYŽ STAVEBNÍ KRIMINALISTÉ VYŠETŘUJÍ

Poškozením staveb vodou vzniká vysoký národohospodářský deficit. Analýza takových škod na stavbách se často jeví jako drobná

SETKÁNÍ INŽENÝRŮ NA NEJvyšší ÚROVNI

Vybudování celoevropské komory inženýrů bylo ústředním bodem setkání zástupců německých a rakouských inženýrských komor v létě ve Vídni. Účastníci si vyměnili názory a myšlenky ohledně dlouhodobého rozvoje a perspektivy.

Budoucnost celoevropského zastoupení inženýrů je hlavní snahou jak německé, tak rakouské komory inženýrů. Proto bylo i toto téma v centru pozornosti bilaterálního setkání, které se konalo v létě ve Vídni. K výměně myšlenek se se svými delegacemi sešli Karl Heinrich Schwinn, prezident německé Spolkové komory inženýrů, a Josef Robl, viceprezident Spolkové komory architektů a konzultačních inženýrů (BAIK) a předseda Spolkové sekce inženýrů-konzultantů. Témata pro německo-rakouské setkání ve Vídni byla dohodnuta vzhledem ke značným společným zájmům při 2. evropském fóru inženýrů v Budapešti.

Rakousko je na základě dlouhodobého členství a spolupráce rakouských inženýrů-konzultantů v EFCA (European Federation of Engineering Consultancy Associations) s prací této organizace do značné míry spokojeno, vysvětlil Robl. Jsou dobré zkušenosti s rozsáhlým a účinným zastoupením inženýrů a s kompetentním lobbingem v Bruselu v Radě, v Komisi a konečně i v Evropském parlamentu. „I pro menší země a jejich členské organizace je možné – jak v posledních letech dokázali Rakušané – spolurozhodovat díky odpovídající angažovanosti v Task Forces a také v předsednictvu,“ říká Robl. EFCA se zabývá tématy, která jsou právě tak důležitá pro evropské inženýry jako např. aktuální novelizace zadávacích práv.

Proto Rakousko předložilo návrh na využití nynější efektivní struktury EFCA a na úvahy, zda je v rámci stávající členské organizace možná integrace německé a východo-evropských komor inženýrů. Byla dosažena shoda v tom, že možné přistoupení německé Spolkové komory inženýrů by mělo signální účinek pro jiné skupiny v Evropě.

„Pokud by k tomuto ‚otevření‘ EFCA nedošlo, budeme muset diskutovat o vybudování ‚Evropské komory inženýrů‘, nahlíží Robl do blízké budoucnosti.

Mag. Gisela Gary
redaktorka časopisu „Konstruktiv“.

Převzato z časopisu Rakouské komory architektů a konzultačních inženýrů Konstruktiv č. 227, září/říjen 2001.

MRAKODRAPY NA MUŠCE

Útok na Světové obchodní centrum v New Yorku otřásl světem. 411 metrů vysoká budova dvojčat byla dominantou města a symbolem moci. S jakými důsledky nyní počítají rakouští experti na výškové budovy, zjišťovali Gisela Gary a Paul Vécsei.

„Byl jsem u sebe na střeše. Viděl jsem, jak se hroutí,“ říká „vybraný Američan“, architekt Raimund Abraham, projektant rakouského kulturního institutu v New Yorku. Hrozný zážitek související se zřícením obou věží Světového obchodního centra (WTC) a s tím spojená lidská katastrofa jej neopouští. Bezpečnostní experti jsou přesvědčeni, že scénáře toho, jak letadlo narazí do výškového domu, jsou stěží vypočitatelné. Výstavba bezpečná proti zemětřesení je možná pomocí vypracovaných statických koncepcí – při ničivém útoku na WTC nemá podle Wolfriedricha Ziesela, experta na statiku a stavebního inženýra, „ani ta nejlepší statická koncepce šanci, stačí poškození tří nebo čtyř podlaží nad sebou, aby dům již nebylo možno zachránit, jeden strop spadne na druhý. Dosud také nejsou žádné teoretické konstrukce, které by takovým útokům odolaly.“

Architekt Roland Rainer byl vždy odpůrcem výškových staveb. Svě mínění formuluje jako citát z bible: „Postavili věž, protože si chtěli udělat jméno. Dnes platí: a chtěli také udělat dobrý obchod. Neměli bychom hloubat nad zničením WTC, nýbrž nad objekty, které jsou symboly moci, ješitnosti. Ve Vídni se výškové domy s určitostí staví také jen proto. Doufám, že nyní lidé začnou přemýšlet.“ Raimund Abraham se v New Yorku obává: „Za rok bude všechno zapomenuto. Bude se stavět za ještě větší peníze do ještě větší výšky.“

Ziesel je přesvědčen, že trend k výškovým budovám nepřestane. Architekt Boris Podrecca, jeden z projektantů nejvyššího

mrakodrapu v Rakousku, věže Milénium ve Vídni, je jiného názoru: „Nyní jsem spolu s architektem Gerkanem členem poroty ve Stuttgartu, musíme rozhodnout, jak a kde se budou stavět mrakodrapy. Diskuse o tom bude nyní určitě probíhat jinak – pokud se vůbec bude stavět. Ve výstavbě výškových budov jistě nastane útlum. Přijdou nová kritéria. To spatřuji i pro Rakousko. Čistě z psychologického hlediska se jistě bude přemýšlet.“ Architektka Silja Tillnerová, autorka mezinárodní studie o výškových budovách a expertka na Ameriku, zná koncepci Leslee F. Robertsona, statika WTC, a architektů Minoru Yamasakiho a Emery Rotha. Je přesvědčena, že obě věže se současně nezřítily z důvodů speciální statiky. Pro Rakousko proto neuvažuje o změnách: „V případě katastrofy v New Yorku nebylo jistě možno ze strany statiků učinit více. Situace únikových cest v budovách byla v pořádku.“ Tillnerová je ovšem přesvědčena, že katastrofa bude mít výrazný vliv v psychologické oblasti – ne však v oblasti projektantské. Městský radní pro plánování ve Vídni Rudolf Schicker potvrzuje: „Nevidím žádné důsledky pro náš stavební řád. Není přece možné nestavět žádné domy. Celý obraz města nemůžeme zaměřit na katastrofy. To bychom také mohli stavět jen bunkry.“

Také Abraham varuje před bezpečnostní hysterií: „Pokud takto začneme, budeme stavět pro válku. To by pak byla architektura bunkrů.“ Poukazuje na demokraticko-politický konflikt: „Budeme-li stále posilovat jen bezpečnost, bude se stále více omezovat osobní svoboda.“

„Proti mimořádným, nepředvídatelným událostem jsme bezmocní“, míní i Ziesel: „Jak jsme viděli při útoku na WTC v roce 1993, statika obou věží odolala dobře i explozi v garáži.“ Při posledním aktu teroru nalétlo první letadlo do nejcitlivějšího místa obou věží. Z hlediska statiky zde podle Ziesela konstrukce nemohla vydržet: „Stropy nad místem nárazu spadly, požárem změkla ocelová konstrukce.“ Pro Ziesela je jasné, že únikové cesty je třeba promyslet: „Z hlediska statiky máme u takové výškové budovy málo šancí, lze jen uvažovat, jak budovu rychleji vyklidit.“

Konzultační inženýr Oskar Graf byl Spolkovou komorou vyslán jako expert do pracovní skupiny, kterou sestavila vláda po teroristických útocích. Expert na výškové budovy, lektor Technické univerzity a specialista na konstrukce inženýrských staveb nevidí ve staticce WTC téměř žádné nedostatky: „Ještě nikdy nebylo napácháno tolik zla leteckým benzinem!“ Pro něj „jsou

statická nebezpečí u výškových budov mnohem menší, protože jsou konstruovány mnohem rafinovaněji." Bezmocnost udává i Wolfgang Vasko, expert na statiku a stavení inženýr. Momentálně projektuje s architektem Harry Seidlerem výškovou budovu Nový Dunaj, podílel se také na renovaci kruhové věže (Ringturm) ve Vídni. Vasko: „Upevnit vnější plášť výškové budovy tak, aby na něm náraz letadla o váze několika tun nenapáchal žádné škody, je nemožné. Uvnitř letadlo nevyhnutelně exploduje, takový požár nemůže uhasit žádné skrápěcí zařízení. Ocel ztrácí při relativně nízkých teplotách svoji pevnost – horní část věže nehořela, nýbrž zřítla se na dolní část, pro spadnutí není zatížení staticky samozřejmě počítáno. WTC nespadlo, nýbrž zřítlo se. Příčinou toho byl požár.“ Podrecca shrnuje: „Terorista nenapadne sídlo jedné rodiny. S WTC byl zničen symbol moci. Na druhé straně jako architekt vidím, jak málo bezpečné všechno je, jak málo pravidel existuje, když se celý pohyb nové ekonomiky převálí přes architekturu.“ Architekt Gustav Peichl, rovněž jeden z projektantů věže Milénium: „Výškové budovy jsou nejdůležitějším novým prvkem našeho století, i Vídeň se v budoucnosti bez výškových budov neobejde. Závisí to ovšem na tom, kde a jak se staví. Důležité je zvolit místa s dobrým veřejným provozem, která neuráží vnitřní město.“ I pro architekta Markuse Ostertaga, který se jako spoluprojektant podílel na výstavbě výškové budovy IZD a SEG ve Vídni Donaustadt, je i nadále lákavé projektovat výškové budovy, „a když již máme možnost, máme ji využít tak, aby to architektonicky také něco přineslo.“ Rainer se naproti tomu ptá: „Musí být výšková budova symbolem? Čeho?“

Převzato z časopisu Rakouské komory architektů a konzultačních inženýrů Konstruktiv č. 227, září/říjen 2001.

Z ČINNOSTI ZAHRANIČNÍCH INŽENÝRSKÝCH KOMOR

POŽADAVKY NA STUDIUM STAVEBNÍCH INŽENÝRŮ V USA

Pro vedoucí role ve stavebnictví požaduje Americká společnost civilních inženýrů

zvýšení úrovně studia, zejména zavedení vysokoškolského stupně „master“ místo současně rozšířeného stupně „bachelor“. Příslušná zpráva k tomuto požadavku také požaduje zaměření studia více na praktické předměty, které umožní studentům lépe zvládat úkoly na staveništích, projednávat problematiku s dalšími účastníky výstavby a lépe přijímat rozhodnutí.

Z ČINNOSTI AMERICKÉHO SVAZU ARCHITEKTŮ

Ve městě Denver se shromáždilo na 16 500 architektů, členů Amerického svazu architektů, kteří projednali některé členské záležitosti svazu, dále pak otázky vzdělávání členů a studentů architektonických škol a otázky poskytování licencí pro výkon povolání ve dvou stupních zkoušek: zkouška akademických znalostí pro graduované a zkouška odborných znalostí pro ty, kteří se rozhodnou pro individuální program rozvoje. Shromáždění se také kladně vyslovilo ke všem iniciativám na poli energetických úspor a zlepšení životního prostředí. Byl jmenován výbor pro spolupráci s vládními orgány při zpracování programů národní energetické politiky v rámci stavebního zákona a norem US.

Podle Engineering News-Record 2. 7. 2001, str. 22

Z NĚMECKÉ VÝSTAVBY

Inženýrská komora spolkové země Hessensko pořádá ve spolupráci s protipožárními orgány a stavebním dozorem školení pro zájemce o certifikát „projektanta protipožární ochrany“. Školení obsahuje stati o profylaxi cílené protipožární ochrany, o kvalifikovaných návrzích projektů na tomto poli a o spolupráci projektanta s ostatními odborníky na ochraně investic proti požáru. Zemský pracovní soud v Hammu vynesl rozsudek, že ve vysvědčeních oprávněnosti pro vedení pracovních kolektivů musí být přesně popsán předmět vedení. Důvodem je skutečnost, že pojem „vedoucí pracovník“ nevystihuje značný rozsah možností a stupeň důležitosti, které vedoucí pozice obsahuje. Mezi neopominutelné kvality vedoucího pracovníka musí patřit i schopnost prosazení se u podřízených pracovníků.

Vrchní zemský soud v Brandenburku stanovil, že již pouhé riziko možné budoucí škody

zakládá nárok na odškodnění, pokud se při výstavbě použily materiály nebo technologie, které neodpovídají současným pravidlům. Komory inženýrů a architektů připomínají při té příležitosti, že projektant musí dbát ve svém návrhu na to, aby byly vždy dodrženy příslušné normy a aby dodavatelé písemně potvrdili vhodnost navržených materiálů a postupů pro projektovanou výstavbu.

V přípravě na Evropské inženýrské forum v Dubrovniku v roce 2002 se objevuje také iniciativa pro vznik evropské „Aliance inženýrských komor“ v roce 2004, tedy v roce přistoupení nových států do Evropské unie. Iniciativa vyvolává širokou spolupráci s inženýrskými komorami ve státech střední Evropy. V Dubrovniku se očekává, že nová aliance dostane již pevné obrysy a že se zúčastněné inženýrské komory závazně přihlásí k práci na jejím společném ustavení.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, č. 6/2001, str. 6 – 15

KRÁTCE Z NĚMECKA

Ve spolkové zemi Sasko-Anhaltsko probíhaly současně práce na novelizaci zemského stavebního řádu a zákona o inženýrské činnosti. Parlament země požádal vládu, aby v těchto zákonných předpisech a zejména při předkládání stavebních oprávnění zohlednila více „konkrétní ochranu spotřebitelů“. Tím dala země podnět k celoněmecké akci, směřující k tomu, aby konečně měli inženýři, kteří jsou oprávněni k předkládání stavebních návrhů, jednotný zákonný předpis platný pro celý stát. Konference zemských vlád se však kloní k řešení, které by vydávání oprávnění vymezovalo a terminovalo. U nového zákona o inženýrské činnosti se dosáhne toho, že konzultační inženýři budou moci v případě takového požadavku spolupracovat s jinými profesemi na výkonu povolání.

Připravovaný přechod německé měny na EURO měl pro některé německé odborníky znamenat ztráty v přepočtu honorářů z marek na EURO. Skutečnost je taková, že se s přesností jednoho centu bude honorář stanovovat v přesném poměru, daném přechodem na evropskou měnu. Od 1. ledna 2002 budou všechny honoráře podle předpisu HOAI, ale také podle dalších předpisů (zákony o poštách, o minerálních olejích, živnostenský, o pohostinství aj.; celkem 52 předpisů) přepočítány v poměru 1 EUR = 1,95583 DM.

Drážďanské výukové středisko pořádá dva hlavní studijní běhy pro odbornosti, které souvisejí s hodnocením škod na budovách.

Absolvent studia, které potrvá od listopadu 2001 do června 2002, obdrží certifikát znalce v oboru: znalec pro škody na fasádách a znalec pro škody na budovách. Další nabídky na dlouhodobou (půl až dvouletou výuku) v uvedeném výukovém středisku se týkají: ekonomika nemovitostí (1 rok); postgraduální Master Facility Management (2 roky); stanovení cen a stavebních nákladů ve dvou stupních (každý půl roku); znalectví pro ochranu dřeva a staveb (1 rok); znalec pro požární ochranu (půl roku); projektování protipožární ochrany (4 měsíce).

Nový zákon o vysokých školách v Německu přinesl možnost studovat v různých stupních vzdělání. Nyní lze získat stupeň „bakalář“ nebo „master“, vykonat státní zkoušku. Podniky však neznají rámec, podle kterého by se měly jednotlivé dosažené stupně vzdělání odrazit na platech absolventů. Bakalář by měl mít vymezený rozsah nástupního platu mezi 4 až 5 tis. DM měsíčně, master asi o 1 tis. DM více. Avšak podniky jsou v zájmu získání dobrého a pokud možno stálého pracovníka ochotny platit 7 tis. DM měsíčně (každý druhý podnik) i více (každý čtvrtý podnik).

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, č. 7-8/2001, str. 40, 41, 47 a 58

NOVINKY Z ČASOPISU BAVORSKÉ INŽENÝRSKÉ KOMORY

Druhá široká dohoda o poskytování kreditu (Basel II) rozhodla o financování svobodných povolání středního stavu. S dohodou se zvýší nejprve v roce 2004 v Evropské směrnici a potom v národních předpisech možná rizika neplacení při poskytování úvěru než dosud. Inženýrské kanceláře, které se nemohou samy na kapitálových trzích financovat, budou více postiženy. Bavorská inženýrská komora se obává, že změněná pravidla pro zdražení úvěrů pro svobodné projektové kanceláře mohou zcela vyloučit tyto subjekty z úvěrových obchodů. Východiskem z toho je dokonale zvládnutá vlastní hospodářská situace kanceláře, optimalizace všech prováděných postupů a vytváření příznivé základny pro bonitní ohodnocení podniku, a tím i dosažení lepších úvěrových podmínek. Dobrá finanční struktura je pak i dobrým počinem pro účast na mezinárodním poli. Věc věru nebude snadná.

Norsko hledá více architektů a inženýrů pro práci na projektech i při provádění staveb.

Bavorská komora nabízí touto cestou možnost práce v Norsku těm, kteří na německém trhu práce nemohou najít uplatnění. Norské organizace nejsou velké, mají do 20 zaměstnanců, a proto jsou vhodné i pro odborníky z malých německých podniků. Na překážku by nebyl ani rozdíl ve stavebních předpisech, vhodná je znalost angličtiny.

Bavorská inženýrská komora uvítala v červenci 2001 svého 5 000. člena. Komora má nyní mnoho mladých inženýrů, kteří v komoře hledají ochranu při trvalé stagnaci německého stavebnictví. Komora má 2 084 konzultačních inženýrů a 2 920 inženýrů v zaměstnaneckém poměru. Dále má i 376 znalců a je předpoklad překročení plánovaného počtu 400 koncem roku 2002.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, č. 9/2001, příloha str. 1 – 5

Spolková inženýrská komora definovala své požadavky na vysokoškolské stupně vzdělání „bakalář“ a „master“ na základě připomínek zemských inženýrských komor.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, č. 9/2001, str. 8

NOVINKY Z ČASOPISU DEUTSCHES INGENIEUR BLATT

Pracovní skupina odborníků při německé Průmyslové a obchodní komoře zpracovala zásady pro objednávání prací znalců v oblasti „voda – odvodnění“ a „škody na budovách“. Konkretizace předpokladů umožní také vytvořit lepší profil předběžného vzdělání a vědomostí znalce.

Západoevropská veřejnost stále méně vnímá důležitost povolání stavebního inženýra. Na stupnici zajímavých profesí zaujímá stavební inženýr 11. místo. Jen 22 % populace má o něm velmi dobré mínění. Ve východních spolkových zemích vzrostl tento údaj na 25 %. Obecně není v hledáčku mladých lidí zájem o technické obory.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, č. 9/2001, str. 6, 8 a 10

MODERNÍ VÝUKA TECHNICKÝCH KRESLIČŮ V NĚMECKU

Dosud platné směrnice o výuce technických kresliců a konstruktérů pocházejí z roku

1986. Tyto směrnice již neodpovídají současnému stavu techniky a potřeb, neboť nezahrnují nové možnosti grafického znázornění jednotlivých částí projektu, dále nové požadavky na rychlost, přesnost a grafickou úroveň zhotovené dokumentace. Proto byl německým ministerstvem hospodářství vypracován nový předpis, který zahrnuje modernizaci výuky technických kresliců. Avšak mezi stavebníky i dodavateli nepanují na věc jednotné názory. Kontroverzní je délka výuky (tři roky), jsou pochyby o znalostech všech použitelných stavebních hmot, výrobků a kompletů, diskutovány jsou dosti vysoké náklady na výuku, problémy jsou kolem specializace jednotlivých stavebních oborů. Vlastníci projektových kanceláří jsou ochotni podílet se na výuce pracovníků, jestliže ti budou v období studia plnohodnotnými produktivními členy kolektivů.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, č. 6/2001, str. 44 – 45

HONORÁŘE PRO SVOBODNÁ POVOLÁNÍ V EU

Důležitým problémem, který se v současné době řeší, je otázka, zda jsou v Německu platné honoráře za poskytnuté služby a činnosti v rámci svobodných povolání přijatelné pro všechny země Evropské unie. V podstatě šlo o to, aby Evropský parlament dal k tomu souhlas. V dubnu roku 2001 dal tento orgán kladné stanovisko k závazným honorářům, a tím byl položen základ pro další rozpracování celé záležitosti. Dříve se honoráře pro svobodná povolání pokládaly za součást obchodních smluv v rámci zákonů; ani na úrovni Evropské komise nebyla chuť tuto věc řešit jako samostatný problém (názor italského komisaře Montiho, že svazy svobodných povolání používají otázku honorářů a poplatků za zbraň při boji v nabídkovém řízení). Naproti tomu zastánci honorářů tvrdí, že pořádek v honorářích přináší zisk a bezpečnost především spotřebitelům. Stanovisko Evropského parlamentu lze pokládat za úspěch tohoto názoru, neboť tím byla zvláštnost pozice svobodných povolání v podstatě zohledněna. I když toto stanovisko nemá legislativní váhu, jedná se o jasný signál do budoucna (v podstatě proti názoru Evropské komise).

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, č. 6/2001, str. 48 – 51

POSTAVENÍ STAVEBNÍCH INŽENÝRŮ VE SPOLEČNOSTI

Řada tematických konferencí německých stavebních inženýrů se zabývá problematikou místa stavebního inženýra v současné společnosti. V podstatě ve všech příspěvcích, přednesených na těchto konferencích, se požaduje zvýšení vážnosti postavení stavebního inženýra v národním hospodářství i ve společnosti a rozšíření jeho působnosti do jiných oborů lidské činnosti (estetika, umění, stavební kultura obecně). Do technických oborů je nutno zavádět také určité filozofické prvky myšlení.

Podle Deutsches Baublatt 284, VII/2001

NOVELA SASKÉHO ZÁKONA O INŽENÝRECH A INŽENÝRSKÝCH KOMORÁCH

Zákon o inženýrech platí v německé spolkové zemi Sasko již osm let a stejnou dobu platí i zákon o inženýrských komorách. Za tu dobu pomohly oba zákony inženýrům a komorám k zlepšení názorů veřejnosti na profesi a jejich pomocí se zvýšila i kvalita v inženýrských oborech; nastávající rozšíření Evropské unie však vyžaduje provést novelizaci obou zákonů. Zpracovaný návrh této novely obsahuje řadu nových ustanovení, která vyjadřují příští vývoj problematiky. Jde především o vyjádření rovnosti mezi inženýry a architekty v přístupu na trhy bez výhodných výjimek v honorářích architektů, vlastní oprávnění u veřejných zakázek pro znalce v inženýrských oborech, ve druhé fázi pak inženýrská komora předloží návrh zákona (v polovině roku 2002) o rámcovém pojetí profese, zahrnující výchovu inženýra s vazbou na kvalifikaci, což usnadní přístup k zahraničním partnerům. S otevřením Evropské unie dozná i současný německý stavební zákon zetřihlení, a řada zakázek bude zadávána cizím partnerům. **Stoupne však odpovědnost profesních organizací v duchu spotřebitelské ochrany.** Zákon o inženýrské komoře taková nová ustanovení

musí obsahovat. K tomu požaduje inženýrská komora, aby byly zákonem stanoveny profesní tituly „inženýr“, „konzultační inženýr“, „znalec“, „zkušební inženýr“ a „inženýr – zeměměřič“, vyjadřující kvalifikaci a odpovědnost odborníků ve vedeném úředním seznamu inženýrské komory. Dále komora požaduje pro výkon profese zabezpečení rámcových podmínek pro adekvátní právní rámec (zákony, honoráře, marketing), dále pak iniciaci výchovy (zřízení „Akademie inženýrů“ pro celoživotní výuku) a zabezpečení – pojištění rizik spojených s výkonem profese.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, příl. č. 7-8 2001, str. 1

Z NĚMECKÝCH PŘIPRAVOVANÝCH PŘEDPISŮ

Pro harmonizaci příštích předpisů v rámci Německa byl zřízen Spolkový výbor pro svobodná povolání, který má za úkol zabezpečit zpracování a předložení návrhu vzorového spolkového zákona, jímž by se harmonizovaly zákony o inženýrech a architektech všech spolkových zemí. Výboru již byly předloženy návrhy jednotlivých zemských komor. Postup ve zpracování návrhu zákona by měl být obdobný, jak tomu bylo při přípravě spolkového vzorového stavebního řádu, který sjednotil všechny zemské stavební řády do jednoho harmonizovaného předpisu. Německý spolkový svaz svobodných povolání zmapoval podle představ Evropské komise strategii německého vnitřního trhu pro výkony ve službách. Tato představa zachycuje klasické služby velkých a středních dodavatelských podniků i oprávněných profesí v jednom rámci. Na německé strategii spolupracovala také Spolková inženýrská komora. Bylo zdůrazněno, že profese inženýr a architekt jsou před dumpingem chráněny existencí honorářového řádu pro architekty a inženýry, a tím je také zabezpečena kvalita poskytnuté služby. **Honorářové řády garantují nezávislost svobodných odborníků a ochranu spotřebitelů.**

Německý svaz konzultačních inženýrů se nejpozději v roce 2003 sloučí se Svazem nezávislých konzultačních inženýrů a konzultantů. Vyjádření obou partnerů zdůrazňuje, že účelem

sloučení je posílení pozice konzultačních inženýrů na veřejnosti a v odborných kruzích. Jejich úloha vůči stavebníku jako zaměstnavateli musí být vedena snahou poskytnout mu radu jako laiku v otázkách spojených s odbornými, ekonomickými a právními aspekty stavebního záměru. S tím je spojena i vysoká zodpovědnost konzultačního inženýra.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, č. 7-8/2001, str. 7, 9

POHYBY V NĚMECKÝCH INŽENÝRSKÝCH KOMORÁCH

V inženýrských komorách Bavorska a Durynska nastaly v létě 2001 určité změny, které ovlivnily život jejich členů. V Bavorsku nastal spor mezi vedením komory a Svazem konzultačních inženýrů v rozdílnosti výkladu výsledků výroku soudu ve věci nesrovnalostí ve financování a účetnictví. Jednalo se v podstatě o osobní spor mezi předsedy obou organizací. V něm hlasy shromáždění zástupců členů vyhrál předseda inženýrské komory Prof. Dipl.-Ing. Kling. Jiný základ měl případ v Durynsku. Zde odstoupil ze své funkce předseda komory Dr. Dieter Brose pro „pochybení vůči zákonům, stanovám a řádům“. Svým postupem způsobil finanční i morální škody inženýrské komoře. Novým předsedou byl urychleně zvolen Dipl.-Ing. Eckard Brock.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, č. 7-8/2001, str. 39

BUDOUCNOST KONZULTAČNÍCH INŽENÝRŮ

Článek P. Boswella z Mezinárodní federace konzultačních inženýrů (FIDIC) se zabývá budoucností odborného potenciálu konzultačních inženýrů, kteří dnes již existují ve všech odvětvích národního hospodářství vyspělých zemí. Bez jejich práce si již nelze představit řešení složitých technických, technologických, ekonomických a environmentálních problémů rozvoje společnosti. Mnoho firem již zahrnuje do svých rozvojových plánů činnost konzultačních poradců, mnoho těchto služeb využívá zakázkou u nezávislých odborníků. U velkých firem je důležitým faktorem

spolupráce s konzultačními inženýry vlastní mezinárodní expanze a účast na velmi složitých a velmi speciálních projektech, zejména při jejich kompletních dodávkách. Znalost lokálních podmínek včetně sociálních a ekologických předpokladů té které země vytváří nutnost spolupráce s odborníky, kteří mohou rozhodujícím způsobem promluvit do úspěchu zakázky. Federace FIDIC sdružuje konzultační inženýry z více než 60 zemí, jejich podíl na ročních investicích v odhadu za 6 600 mld. dolarů činí 550 mld. dolarů v celosvětovém měřítku při ceně služeb ve výši 8,5 %. Zhruba polovina počtu konzultačních inženýrů pracuje v průmyslových oborech, asi 20 % ve stavebnictví a architektuře a stejný počet v projektových službách pro průmysl a výstavbu. Budoucnost konzultačních inženýrů je tedy velmi příznivá a význam jejich činnosti se bude dále ještě zvyšovat. Podrobné informace o FIDIC lze získat na International Federation of Consulting Engineers, BP 86, Lausanne 12, Switzerland. Podle publikace *New World Water*, 2001, str. 36, 38, 40

ze všech činných osob. Sníží se podíl výrobních činností a zvýší naopak podíl různých služeb, poskytovaných v rámci výstavby. Základním hlediskem nové strategie stavebnictví v roce 2010 bude tento soubor úkolů:

- uvést do souladu ekonomická a environmentální hlediska,
- zohlednit ve výstavbě potřeby turistiky, kultury, zábavy a komunikací,
- integrovat nové technologie a nové stavební materiály do oborů vytápění, větrání, izolací,
- privatizovat a deregulovat monopoly v oblasti energie, telekomunikací a dopravy,
- zvýšit podíl soukromého kapitálu ve významných směrech infrastruktury.

Značným problémem splnění řady těchto a dalších úkolů bude vyrovnání se s různými úrovněmi stavebnictví v členských zemích EU a v zemích nově přijatých, včetně úrovně odměňování za provedené práce. Musí se dále zvýšit kontrolní činnost ve všech oblastech, spojených s výstavbou, s jejím navrhováním, financováním, kvalitou práce a s celkovým hospodařením. Nově se budou projednávat všechny otázky, spojené s úvěrováním staveb, s riziky a s výslednými efekty stavění. Nezbytnou součástí všech opatření bude dokonalá harmonizace všech předpisů, norem a pravidel v rámci všech zemí rozšířené EU. Nové možnosti v informačních oborech poskytnou dosud neznámé příležitosti hlubší spolupráce všech partnerů, zvýší se řídicí potenciál podniků a podstatně se zkvalitní organizace všech podnikových činností. Závěr úvahy vyznívá v přesvědčení, že pokud se podnik bude zodpovědně starat o svůj celkový rozvoj, nemusí mít ani v roce 2010 v novém uspořádání celého odvětví stavebnictví obavy o svou prosperitu.

Podle *Bauwirtschaft* 5/2001, str. 26 – 28

VÝSLEDKY SOUTĚŽÍ VE VÝSTAVBĚ V ANGLII

Soutěž o nejlepší stavební firmy roku pořádá každoročně známý britský časopis *Building* pro nejlepší dodavatele a subdodavatele. Tato soutěž byla pro rok 2000 rozšířena a soutěžilo se tak v těchto kategoriích:

- Nejlepší dodavatel roku (subkategorie

podle velikosti a umístění podniku),

- Nejlepší realizace stavby z hlediska trvalého udržování,
- Nejlepší firma roku z hlediska e-commerce,
- Nejlepší dodavatel bytů (subkategorie podle rozsahu dodávky 500 až 2000 bytů),
- Architektonický čin roku,
- Cena mladého architekta,
- Inženýrská cena roku,
- Multiservisní dodávka roku,
- Osobnost roku (hlasy od čtenářů časopisu *Building*).

Jednotlivé kategorie jsou sponzorovány velkými britskými společnostmi (na příklad Marley, Lafarge, Schuco Inter.). Výsledky soutěže se rok od roku stávají významnějším oceněním práce jednotlivých partnerů výstavby a jsou odbornou veřejností stále více uznávány.

Cena britské královny (Queen's Award) byla za rok 2000 udělena třem firmám ve výstavbě: Engineer Buro Happold za řešení návrhů zohledňujících trvalou udržitelnost staveb, firmě Forticrete Roofing Products za vývoj revoluční krytinové tašky pro bytové domy a firmě Leeds Environmental Design Associates za návrh vytápěcího slunečního panelu pro dům v Bradfordu.

Podle *Building* 17/2001, zvláštní příloha

PRÁVNÍ PROSTŘEDÍ A SPOLUPRÁCE ZEMÍ EVROPSKÉ UNIE

NĚMECKÝ POHLED NA EVROPSKÉ STAVEBNICTVÍ V ROCE 2010

Uvažovat o výhledu stavebnictví do roku 2010 v novém evropském měřítku je vždy obtížné. V tomto časovém horizontu přibudou do Evropské unie nové země, které mohou veškeré prognózy změnit. Podle odhadů, provedených Ifo (německý národohospodářský a prognostický ústav), bude stavebnictví jedním z mála velkých odvětví hospodářství, které bude zaměstnávat 7 – 8 % pracovníků

KRÁTCE Z VELKÉ BRITÁNIE

Evropská komise obžalovala firmy: britskou BPB, německou Knauf, francouzskou Lafarge a belgickou Gyproc z nekalé soutěže na základě víceletého šetření kvůli podezření z monopolní dohody o cenách. Podrobnosti žaloby jsou důvěrné. Firmy dostaly tři měsíce na vypracování stanoviska k žalobě. Zdá se však, že Evropská komise nebude schopná dosáhnout jakéhokoli rozhodnutí před koncem roku 2001.

David Adamson je v současné době odpovědným ředitelem pro investice University of Cambridge. Podléhá mu 228 pracovníků, majících na starost majetek za 870 mil. liber a řídících investiční programy za dalších 528 mil. liber. Jedná se tak o největšího britského investora. Pan Adamson věří, že za své úspěchy vděčí především svému dřívějšímu působení v armádě, která mu dala „dobrý základ týmové práce“.

Další osud stavby Millenium Dome v Londýně je nejistý. Stavba, otevřená 31. 12. 1999 k nástupu nového tisíciletí, vzbudila od počátku kontroverzní reakce a byla po jediném roce provozu uzavřena jako nefunkční, nákladná a nezajímavá. Náklady na její výstavbu přesáhly 760 mil. liber. Jednání s bankou Nomura, s Legacy Consortium a zámci o koupi nevedly dosud k žádnému výsledku. Vláda prohlásila, že demolice stavby nepřichází v úvahu.

Úvahy o zlepšení situace v britském hospodářství se týkají až druhé poloviny roku 2001.

Podle Building 17/2001, str. 8, 18, 21 a 34

Na období od dubna 2000 do března 2001 bylo na britských stavbách již 106 smrtelných úrazů, což jsou průměrně dva úrazy týdně. Tato otřesná skutečnost byla příčinou tvrdého vystoupení ministra pro zdraví a bezpečnost vůči stavebním dodavatelům, že jejich školení pracovníků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví není dostatečné. Od zavedení předpisů v roce 1995, týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví na staveništích, se sice nejdříve počet smrtelných úrazů výrazně snížil (až na 65 případů v letech 1998/1999), nyní však tento počet strmě roste (80 případů v letech 1999/2000, 106 případů 2000/2001). U odborných pracovníků na staveništi lze očekávat lepší přístup k plnění všech nařízení, pomocné síly však jsou i po provedeném školení neopatrné, riskují a zanedbávají i nošení ochranných pomůcek (přilby, rukavice, pevná obuv).

Jeden ze smrtelných případů se udál na staveništi v Londýně při výstavbě skladištní budovy. Přes přítomnost dvou inspektorů pro bezpečnost a ochranu zdraví zemřel pracovník tím, že byl zachycen strojem, který byl v činnosti. Případ byl 106. takovým úrazem za posledních sledovaných 12 měsíců.

Na bývalém vojenském letišti u Cambridge bylo postaveno v roce 1997 Americké letecké muzeum (autor Foster and Partners). Projekt, který získal v roce 1998 cenu za architekturu, stál 8,4 mil. liber (1 300 liber/m²). Po 5 letech provozu bylo muzeum vyhodnoceno v těchto bodech: Připravenost pro účel – známka výborně ze všech hledisek; komfort – známka dostatečně, neboť objekt je v létě přehřátý, v zimě je velmi chladný, velký dozvuk uvnitř; estetický dojem – známka výborně, jedná se o krásný prostor, zvenčí malý, uvnitř velký, krásné jsou detaily

(zábradlí, ochrana sloupů atd.); údržba – známka velmi dobře, malá potřeba údržby, čištění povrchů z ušlechtilých materiálů vyžaduje trvalou pozornost. Celkem je hodnocení objektu velmi příznivé.

Platy některých odborných funkcí ve stavebnictví se podle nabídek v inzerci pohybují takto:

Stavební dozor:

25 – 26 tisíc liber ročně + vozidlo/přídavky

Technický manažer:

32 – 37 tisíc liber ročně

Manager projektu:

až 43 tisíc liber ročně, pevná smlouva na dva roky, místo ve Skotsku – velká praxe

Koordinátor projektu a výstavby:

35 – 37 tisíc liber ročně (mimo Londýna)

Vedoucí kontroly rozpočtu:

40 – 43 tisíc liber ročně

Stavbyvedoucí:

27 tisíc liber ročně + vozidlo/přídavky

Podle Building 31, 3. 8. 2001, str. 15, 32, 61 – 7

Zpracovaná zpráva Výkonné správy pro zdraví a bezpečnost uvedla, že na 30 britských vysokoškolských zařízení má malou bezpečnost konstrukce a velké nedostatky ve zdravotní úrovni. Zpráva doporučuje těmto školám, aby ihned provedly potřebná opatření pro zlepšení tohoto stavu.

Příručku, obsahující poučení o boji proti žhářství a požárům ve školách má vydat pojišťovací skupina Zurich Municipal. Podle jejích údajů stály požáry a žhářství ve školách v roce 2000 cca 87 mil. liber. V příručce se doporučuje, aby projektanti provedli v konstrukcích prověrku stavu protipožárních izolací a požárních dilatací a věnovali také pozornost osvětlení a skladování odpadu. Do škol se mají zavést také sprinklery. Tato opatření budou základem pro snížení pojistných částek podle rozsahu opatření.

Firma Skanska Kontor z Londýna provedla rekonstrukci střechy na objektu Kensington Roof Gardens, při čemž použila nové stavební materiály, na příklad podlahoviny tlumící kroky, nátěry odpuzující kouř atd. Na střeše byla zřízena restaurace s akváriem pro ryby, snížená hala, zvětšila se okna s výhledem na Londýn. Práce trvaly šest měsíců.

Strategický Úřad pro železnice byl dotázán stavebními dodavateli na rozložení plánovaných 29 mld. liber veřejných investic do železniční sítě v příštích deseti letech. Odpověď nebyla jednoduchá ani konečná, neboť vedená jednání se soukromým

sektorem o dílčí účasti na celém projektu nebyla úspěšná. Pravděpodobný model investování PPP – veřejno-soukromé společenství se v tomto případě neuskuteční.

Britská společnost, zabývající se odborným dohledem nad prováděním staveb, byla objednána vykonávat tento dozor na výstavbě hotelu Intercontinental ve Varšavě o 45 podlažích. Dodavatelem stavby bude firma Skanska, hotel bude stát 43,3 mil. liber. Zájem o dozory ze západní Evropy pro výstavbu ve střední a východní Evropě vzrůstá.

Podle Building 35/2001, str. 11, 15 a 54

Prefabrikace není rychlým a levným řešením pro vyrovnání nedostatku odborných pracovníků na stavbách. Toto varování obsahuje výzkumná zpráva University of Westminster, jež porovnávala situace v prefabrikaci v Německu, Dánsku a Nizozemsku.

Podle Building 23/2001, str. 13, 15 a 39

Znepokojení nad malým zájmem o kurzy v technických oborech ve Velké Británii, které pořádají vysoké školy pro neakademické posluchače, vedlo k jednání zástupců průmyslových podniků a trustů s ministrem pro školství Brianem Wilsonem. Bylo konstatováno, že je ohroženo konání okolo 40 ucelených kurzů v inženýrských oborech. Průmysl plánuje potřebu 74 000 nových odborníků v nejbližších pěti letech a univerzitní kurzy jsou zárukou dobré kvality výuky. Na jednání se dohodla užší spolupráce mezi univerzitami a praxí, avšak pokles, který je podrobněji vykazován u stavebních profesí (40 %), asi nebude snadné zastavit.

Po kolapsu Nezávislé pojišťovny přišlo mnoho podniků stavebního průmyslu o několik set miliónů liber nároků na odškodné, které si řádně v pojistkách smluvily a zaplatily. Akční skupina zástupců podniků připravuje žalobu na vládu a auditora, který zanedbal svou funkci při prověřování hospodaření Nezávislé pojišťovny. Výsledek této akce bude znám až za velmi dlouhou dobu.

Skupina inspektorů Zdravotního a bezpečnostního úřadu v Londýně provedla nečekanou prověrku stavenišť uvnitř vybraných okrsků Londýna. V období mezi měsíci duben – září 2000 tu došlo k 10 smrtelným úrazům na stavbách, zejména při zřícení lešení, při pádech z výšky, při zvedání břemen a při požárech. Prověrka ukázala značné nedostatky v dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Budoucí výstavba na územích, kterým hrozí záplavy, bude ve Velké Británii mnohem obtížnější, neboť pojišťovny budou za postavené stavební objekty požadovat mnohem vyšší pojistné částky, případně pojištění zcela odmítnou. Na těchto územích se plánuje výstavba až 350 000 bytů. Odhaduje se, že až 7 % současného britského bytového fondu leží v územích s rizikem záplav. Vláda hodlá prověřit stavební řád s ohledem na tuto změnu podmínek k výstavbě.

Podle Building 28/2001, str. 8 – 20

NOVINKY

Z FRANCOUZSKÉ VÝSTAVBY A STAVEBNICTVÍ

Francouzský architekt Jean Nouvel, autor souboru Zlatý anděl v Praze, získal mezinárodní cenu Francesca Borrominiho za návrh koncertního sálu v Lucernu. V dubnu 2001 byl položen základní kámen ke stavbě výškové budovy v Barceloně (147 m, 47 500 m²) pro společnost Aguas podle jeho návrhu. Tvar věže je nezvyklý a podobá se velkému doutníku.

V září 2001 měl být uveden do provozu rekonstruovaný silniční tunel pod Mont Blancem, v němž bude omezen průjezd nákladních vozidel oproti roku 1999 o 30 – 40 %. Rychlost vozidel v počtu 2 000 denně nesmí překročit 70 km/h a jejich vzájemná vzdálenost musí být alespoň 150 m.

Známý technický ústav v Paříži CSTB zcela změnil svou organizační strukturu. Mimo jiné bude zřízeno nové oddělení pro trvale udržitelné stavby, v jehož pracovní náplni bude technická problematika v oboru energií, klimatizace a životního prostředí (životnost materiálů, jejich hodnocení, vztah zdraví a stavby). Ústav se bude také zabývat certifikací výrobků pro stavební výrobu, převezme agendu systémů jakosti (ISO 9000) a environmentálního řízení (ISO 14001).

Nový zákon o spolupráci mezi obcemi a městy a zákon o solidaritě a obnově měst (SRU) umožnil vznik informačního systému Imagis, který je speciálním programem pro geografické informace pro obecní a městské rady, zejména pro celky s méně než 100 tisíci obyvateli. Zahrnuje všechna potřebná data prvků veřejného majetku (katastr,

kommunikace, sítě, zeleň atd.).

Rozvoj turistiky na Korsice přináší značné zisky stavebním firmám při výstavbě nových rekreačních zařízení (hotelů, rekreačních středisek, infrastruktury). Jedná se již o období tří turistických sezon, ve kterých se počet návštěvníků ostrova trvale zvyšoval. Pouze výstavba bytů stagnuje.

Překlady z angličtiny do francouzštiny a naopak nabízí specializovaná firma v Paříži, při čemž si účtuje zhruba necelý jeden francouzský frank (asi 5,30 Kč) za jedno přeložené slovo s tím, že překlad bude pořízen v rekordním čase (na příklad do rána). *Podle Moniteur 5081, str. 8, 9, 17, 25, 52 a 99*

Atlantické Fórum pro stavebnictví se sešlo v květnu 2001 v Nantes, aby projednalo další vyhlídky stavebnictví v Evropě v podmínkách rozšíření Evropské unie. Fórum konstatovalo, že zatím neexistuje skutečný stavební trh v Evropě, neboť země chrání své trhy. Ani ve Francii není jiný přístup k otevření trhu po vzoru Anglie. Kdo chce proniknout na zahraniční trhy, musí vedle znalostí o celních pravidlech, o místních zvyklostech a o celkové kultuře země také ovládat jazyk země a velmi naléhavě také všechny předpisy, týkající se obchodní stránky věci.

Na severovýchodě Francie vznikají další dvě Eurozóny (vedle Forbach-Saarbrücken a Štrasburk-Kehl). První v hraniční oblasti s Německem – Creutzwald-Uberherm, druhá na hranicích s Lucemburskem. U obou případů bude nutné vyřešit přístupové komunikace, dosavadní by novému poslání oblasti nevyhověly.

Majitelé stavebních firem s méně než 20 zaměstnanci se dožadují úpravy zákona o 35 hodinovém pracovním týdnu. Jako důvod uvádějí, že nejsou schopni uhradit zvýšené mzdové náklady (o 8 %), které jim tím vznikly. Požadují, aby existovala možnost zvýšit počet povinných pracovních hodin, „pokud pracovník souhlasí a chce“.

Podle statistik francouzských úřadů existuje na 300 tisíc míst v zemi, které byly spojeny s průmyslovou výrobou a ačkoli již nejsou z environmentálního hlediska nebezpečné, musí být vedeny jako sledované v případě, že by se na jejich pozemcích měly stavět stavby, vyžadující naprostou environmentální nezávadnost. Naproti tomu je v zemi 3 058 míst, která jsou z environmentálního hlediska aktuálně nebezpečná (sever země, pařížská oblast, oblast okolo Grenoblu). Tato místa

podléhají trvalému dozoru nad stavem zamoření půdy a podzemních vod a ze zákona vyžadující okamžité odstraňování vyskytujících se závad pod hrozbou přísných pokut majitelům těchto míst.

Podle Moniteur 5089, str. 17, 34, 36, 43, 46 a 83; Moniteur 5090, str. 21

Francouzská stavební výroba doznala v roce 2000 celkového vzestupu o 10,45 %, přičemž hlavní stavební výroba o 9,6 % dokončovací práce o 10,8 % a inženýrské stavitelství o 10,7 %. O 5,8 % se zvýšila cena stavebních prací v roce 2000 oproti roku 1999.

V době uveřejnění tohoto článku není jisté, zda Evropská komise dokončila práce na zásadním předpisu pro jednotlivé druhy dopravy v rámci Evropy, který slibovala již od podzimu 2000. Tento předpis má upravit situaci v evropské dopravě na příštích deset let. Výstavba tunelu pro Rail Link do Londýna pod kanálem La Manche má zpoždění asi šest měsíců. Důvodem jsou špatné klimatické podmínky v uplynulé zimě a také stanovisko britského National Audit Office, který tvrdí, že zisk z dokončení tunelu je mnohem menší, než jsou výdaje na jeho investici. Dokončení tunelu je tedy spíš otázkou britské prestiže.

Podle Moniteur 5082, str. 15, 17, 22 a 27

Trh s nemovitostmi ve Francii dosáhl v roce 2000 kolem 618 tisíc případů, což je nejvíc od konce druhé světové války. Po krizi, která trvala ve stavebnictví 6 let (1991 až 1997) a po znovuzískání důvěry v peníze se vrátila i důvěra v nakupování nemovitostí. Některé nabízené nemovitosti se prodaly do osmi dnů, což je nebyvalým jevem v porovnání s jinými vyspělými zeměmi. Stabilizovaly se totiž ceny (zvýšení nepřesáhlo ročně 5 %), což přispělo k jistotám o dobře uložených penězích. Zákon o solidaritě a obnově měst (SRU) pravděpodobně přispěje k příznivému prostředí pro nákup starších domů.

Obyvatelé sociálních bytů ve Francii (HLM) se v roce 2000 méně stěhovali než dříve. Počet těchto bytů je 1,6 mil. a změny nastaly asi u 12,4 %. Prázdných sociálních bytů je trvale asi 2,6 % (43 334). Třetina z nich je prázdná víc než tři měsíce.

Počet úrazů ve stavebnictví dosáhl za leden až září 2000 počtu cca 93 700, což je nárůst o 3,2 % oproti stejnému období 1999.

Nový zákon o ekonomických předpisech vstoupil v platnost 15. května 2001. Jeho

součástí je i opatření, které řeší vznik protikonkurenčních snah v hospodářství. Rada pro konkurenci dostala zvýšené pravomoci pokutovat provinilé podniky, které brání konkurenci (sankce jsou až do 10 % hodnoty dotčené akce).

Jedno z velkých pařížských nádraží Gare Saint-Lazare bude modernizováno za 152 mil. EUR. Nádraží je zapsáno do seznamu historicky cenných objektů. Náklady bude hradit partnerská spolupráce mezi SNCF (veřejný sektor) a Ségécé a Spie Citra (soukromé společnosti). Na provoz bude poskytnuta 40letá koncese. Modernizace se dotkne v podstatě všech částí nádraží včetně podzemí spolu s novým řešením provozu autobusů, taxi, zásobování a soukromých vozidel.

Podle Moniteur 5087, str. 14, 15, 21 a 28

PŘÍPRAVA ATÉN NA KONÁNÍ OLYMPIJSKÝCH HER 2004

Hlavní město Řecka bude hostit v roce 2004 Olympijské hry a na tuto událost se intenzivně připravuje. V současné době jsou přípravné práce v jistém skluzu, který však lze dohonit. Celkové náklady na výstavbu komplexů pro sportovní utkání dosáhnou 3,5 mld. EUR a budou pokryty z veřejných zdrojů, z podpory evropských fondů a z prodeje televizních práv. Jde o pět velkých celků staveb: olympijská vesnice (316 000 m²), zařízení pro sporty: baseball, beach volejbal a softbal, dále halové sporty (basketbal, box, vzpírání, zápas), jezdecké středisko, a středisko pro vodní sporty a pro plachtění. V rámci těchto příprav bude zkvalitněna dopravní síť (okruh okolo Atén, metro, a rozšíření mezinárodní letiště). Značný rozsah účasti na výstavbě mají francouzské firmy, neboť Řecko je silně orientováno na Francii.

Podle Moniteur 5081, str. 26

PODÍL ŽEN V SEKTORU STAVEBNICTVÍ

Francouzské stavebnictví zaměstnává vedle převahy mužů také řadu žen, které tvoří

celkem 8,42 % všech zaměstnanců ve stavebnictví. Z nich je podle oborů 10 000 dělnic, 76 000 administrativních a technických pracovníků a 9 000 vedoucích pracovníků. Mezi architekty je 15,6 % žen a 18 % mezi učiteli všech stupňů a vzdělávacími pracovníky. V podstatě lze říci, že se za poslední období postavení žen ve stavebnictví nijak nezměnilo. Jsou pro to následující hlavní důvody: poměrně náročné povolání co do fyzické námahy, značný podíl pohyblivého způsobu života a také menší společenský význam stavebnictví oproti jiným oborům hospodářství. Ústřední orgány však mají zájem na zvýšení podílu žen ve stavebních aktivitách, a proto zahájily kampaň pro zatraktivnění tohoto povolání. Na předváděcích aktivech byly zájemkyně podrobně seznámeny se všemi aspekty stavebnictví a řada podniků přednesla své koncepty zaměstnanosti žen ve svých provozech. V ostatních zemích Evropské unie je situace obdobná (zaměstnanost žen ve stavebnictví je poněkud vyšší, kolem 10 – 12 %) a snahy všech vlád jsou stejné jako ve Francii.

Podle Moniteur 5081, str. 59 – 64

VÝCHOVA BUDOUČÍCH MANAŽERŮ

Francouzské stavební firmy získávají každoročně nové mladé odborníky ze škol. Tito mladí inženýři nebo absolventi střední odborné školy se často mohou dostat na vedoucí místa, pokud souhlasí s potřebami podniků a jdou tam, kam je pošlou. Již při přijímacích pohovorech se dává přednost těm, u kterých se zdá, že budou schopni a ochotni plnit požadované úkoly kdekoli. Pokud lze přidělit nového mladého pracovníka ke zkušenému vedoucímu jako asistenta, situace se zjednoduší, neboť takový asistent provádí uložené úkoly za přímého dohledu odpovědného vedoucího, učí se jeho způsoby projednávání a řešení často obtížných každodenních úkolů. V některých případech je však nutné pověřit začínajícího pracovníka funkcí poměrně daleko od působíště firmy nebo regionálního vedení firmy. Pak je nutné svěřit mladému kádru veškerou pravomoc a vyžadovat také veškerou odpovědnost za skutky, konané v rámci dané funkce. Své ostruhy si mladý odborník může vysloužit zejména

u inženýrských staveb, na výstavbě přehrad, mostů, silnic v poměrně velké vzdálenosti od centra firmy. Pro jiné přichází mladé lidi si firmy provádějí trvalý test schopností a spolehlivosti uvnitř širšího pracovního kolektivu, sledují jejich odborný růst a pořádají různé školení a kurzy v rámci zvyšování jejich kvalifikace. Není výjimkou, že se osvědčení mladí odborníci záhy dostanou do zahraničí, a v tom případě se Francouzi musí, jakkoli to nedělají s nadšením, naučit alespoň anglicky, v případě práce v jinak mluvících zemích i jiné jazyky (španělsky, německy, arabsky apod.). I v tomto případě pořádají větší a perspektivní firmy jazykovou výuku svých budoucích zahraničních kadrů. Donedávna podceňovaný a nahodile prováděný nábor mladých lidí se mění na promyšlenou, trvalou výchovnou činnost.

Podle Moniteur 5081, str. 96 – 97

ZE SVĚTA VÝSTAVBY

Na univerzitě ve Výmaru byl otevřen nový studijní obor, jehož náplní je studium v oborech stavebních investic, nemovitostí a infrastruktury. Studium trvá šest semestrů a je ukončeno bakalářským stupněm vysokoškolského vzdělání. Vedle již uvedených hlavních oborů zaměření mohou absolventi s úspěchem pracovat ve finančním poradenství, v pojišťovnictví, bankovníctví a jako poradci v blízkých oblastech, souvisejících s investiční výstavbou.

Značného úspěchu dosáhla mezinárodní konference International Construction Project Management na jaře v Cannes. Jednotlivé státy uvedly své koncepty řízení stavebních projektů. Německo zdůraznilo svou organizační strukturu a kooperaci mezi projektantem a dodavatelem a jejich rozdělenou odpovědnost ve výstavbě, založené na nařízeních o stavebních pracích a honorářovém řádu. Velká Británie uvedla své dvě formy „Management Contracting“ a „Construction Management“. Ve Švýcarsku dosud není pevný legislativní rámec pro uvedené aktivity. Totéž bylo na konferenci sděleno zástupcem z České republiky (chybí právní předpis o stavebních pracích i pro honoráře za výkony). V ČR chybí i adekvátní výuka pro management stavebního projektu.

(Tato situace se mění, počínaje 1. pololetím 2001 – viz vzdělávací programy pro členy ČKAIT.) Ve Spojených státech se problematice managementu stavebního projektu věnuje stále větší pozornost.

Španělské stavebnictví dosáhlo v roce 2000 nového rekordu ve výsledcích své výstavby, zejména u bytů i nebytových občanských staveb. Vedle toho zaznamenaly velký rozvoj přidružené výrobní obory, dřevovýroba, izolace, vytápění a klimatizace.

Podle Bauwirtschaft 6/37, str. 34 a 59; Bauwirtschaft 7/37, str. 1 a 7

Komisařka pro životní prostředí Evropské unie, Margot Wallström, vydala zprávu o situaci ve snižování množství skleníkových plynů podle požadavku protokolu z Kyota. Ve zprávě uvádí, že snížit toto množství o 8 % do roku 2010 v porovnání s rokem 1990 je možné při rozumném vynaložení finančních prostředků.

Málo nových bytů bude zřejmě jednou z příčin malého přírůstku populace v Německu. Oproti 423 tis. bytů, postavených v roce 2000, bude podle všeho postaveno v roce 2010 jen 300 tisíc bytových jednotek. Nové byty při tom sníží svůj podíl jen na 33 % všech bytů.

Nizozemské úřady pracují na výnosu, který nově uspořádá poplatky za užívání silnic a za zamoření ovzduší výfukovými plyny. Tento poplatek by se platil v průměrné výši asi 2 000 guldenů ročně. Záležitost bude projednávat nizozemský parlament.

Podle Moniteur 5090, str. 9, 17 a 25

Maďarsko-dánské sdružení získalo zakázku na vyčištění srbského úseku Dunaje od zbytků po bombardování města Novi Sad. Akce má hodnotu 23,2 mil. dolarů. Zbytky jsou zejména částmi tří zničených mostů přes Dunaj. Uvolnění plavby se předpokládá až koncem roku 2001.

Evropská investiční banka poskytla Polsku půjčku 30 mil. dolarů na dobu 20 let pro město Lodž, v němž se má postavit zařízení na úpravu a čištění vody a na výstavbu kolektorů. Odpadní vody dosud tekly do řeky Ner, přítoku Odry, která teče do Baltského moře.

Podle World Water, 24 5/6-2001, str. 7, 8, 10

PROFESNÍ PŘÍPRAVA ARCHITEKTŮ VE VELKÉ BRITÁNII

Silná kritika z ústředních britských míst zazněla na úroveň výchovy architektů, která prý nesleduje nové trendy v konstrukcích a technologiích a zůstává v názorové úrovni let po druhé světové válce. Na budovy nelze pohlížet jako na artefakty, nýbrž jako na živý příklad optimálních hledisek architektonických, konstrukčních, technologických, nákladových, tedy jako na výsledek týmové práce.

Podle Building 18/2001, str. 11, 15, 46 a 67

ZPOMALENÍ TEMPA IRSKÉ VÝSTAVBY

Velký stavební boom, který trval v Irské republice řadu let, se postupně zmenšuje. V poslední době byl snížen odhad dalšího růstu ze 7 % na 2 %. V soukromých investicích se očekává snížení o 5 % a v bytové výstavbě dokonce o 11 % proti předchozímu období. Veřejný sektor však asi vykáže růst kolem 12 %. „Keltský tygr není mrtev, ale jeho řev je o něco tišší.“ Poptávka po bytech je však stále značná. Podnikatelé kritizují vládu, že otálí s uvedením již připraveného Národního plánu rozvoje do života. Problém však prý není v obstarání práce pro 20 000 nově vytvořených pracovních míst v průmyslu a ve stavebnictví.

Podle Building 25/2001, str. 21

ODŠKODNĚNÍ PODNIKU V PŘÍPADĚ POTÍŽÍ PŘI PROVÁDĚNÍ STAVBY

Francouzské právní předpisy pamatují na případy, kdy se může dostat do nepředvídaných potíží stavební dodavatel, určený pro veřejnou zakázku. Potíže mohou nastat při provádění prací z důvodů nenadálých okolností včetně technických nebo ekonomických a v případech dokázané svévole proti firmě. Náhradu zjištěné škody může dostat podnik tehdy,

pokud nepřeruší jednostranně prováděcí práce a pokud by zjištěné potíže změnily původně stanovené podmínky smlouvy, uzavřené na veřejnou zakázku.

Podle Moniteur 5082, str. 80 – 81

CENTRUM PRO ZÁJEMCE O NOVÉ TECHNOLOGIE

V šesti tematických okruzích je připraven program výměny informací o nových technologiích na internetu. Jeho zavedení do praxe předpokládá obchodní praktiky, které budou běžné v budoucnosti, multimediální prostředky, webovou analýzu (strategie a řízení obchodů), řízení toku výrobků. Do výměnného centra posílají svá data velké francouzské firmy operující na stavebním trhu, mnohé firmy již školí své pracovníky pro ovládání internetu v zájmu získávání znalostí o novinkách v uvedeném oboru. Centra vznikla již nejméně ve dvanácti oblastech Francie a jsou různě vybavena; na příklad v Marseille se jedná o dodávky pro stavebnictví, ve Villeneuve o prodej na dálku a v Alenconu o telefonické vyřizování záležitostí.

Podle Moniteur 5082, str. 91

SPOLUPRÁCE NĚMECKA S RUSKEM

Vyšší tempo spolupráce mezi Německem a Ruskem požadují německé firmy po projednání těsnějších styků mezi oběma státy na poli politickém, kulturním a hospodářském. Svaz německého průmyslu uvažuje v rámci východoevropské aktivity příslušného výboru o podpoře angažovanosti firem na lukrativním ruském trhu. Příručka o možnostech exportu do Ruska byla vydána v 20 000 exemplářích a zaměřena na hlavní oblasti možného průniku německých stavebních firem.

Podle Deutsches Baublatt 284, VII/2001

VÝHODNOST INVESTOVÁNÍ DO SILNIČNÍ SÍTĚ

V Paříži se konal začátkem léta 2001 v pořadí 14. světový silniční kongres, první v tomto tisíciletí. Od doby 1. kongresu, konaného v roce 1908 rovněž v Paříži, doznala silniční doprava velkého rozmachu díky obrovskému nárůstu počtu automobilů ve světě. Francie zaujímá v této oblasti přední místo. Se stálým vysokým tempem automobilové dopravy se trvale řeší otázky spojené s rentabilitou investic do silniční sítě. Lze říci, že investovat do silnic znamená zároveň vytvářet vyšší hrubý národní produkt. Výnosy z těchto investic jsou v rozvinutých zemích obecně vyšší, než z prostředků, vkládaných do jiných sektorů jejich národních hospodářství. Přirozeně jejich výše kolísá podle místních podmínek, podle hustoty provozu na silnicích a podle nákladů na stavbu a údržbu silnic. Studie prokazují, že zisky z údržby jsou vyšší než zisky z výstavby silnic, zejména u méně rozvinutých zemí.

Podle Moniteur 5089, str. 61

RŮST OBLIBY SOUKROMÉHO FINANCOVÁNÍ SILNIC V EVROPĚ

Evropská unie se má v blízké budoucnosti rozšiřovat o nové členy. Financování velkých dopravních sítí, zejména silnic a dálnic, bude problematické. Brusel požaduje na členech a budoucích členech striktní dodržování vyrovnaného státního rozpočtu. Pouze tak je možné splnit víceletý program (jak ukazuje příklad ze Spojených států) ve výši kolem 160 mld. EURO. Francouzský model z let 80., budovat síť na úvěr, není již použitelný a většina odborníků se přiklání k anglickému modelu, známého pod označením PPP (Public-Private Partnership – veřejně-soukromé společenství). Španělsko a Portugalsko jdou již touto cestou. V Německu se uplatňuje na severní dálnici Vorfinanzierungsmodell, ve Velké Británii je Shadow-Toll (mýtné-fantom).

V tomto posledním případě neplatí mýtné uživatel, nýbrž veřejná moc, a to podnikatelům výstavby jako nájem za „službu“. Vyhodnocení této služby spočívá ve vyčíslení globální ceny za služby (za dobu 25 až 30 let) a v transpozici Best Value of Money – nejlepší zhodnocení peněz. I tento model má svá omezení, neboť tím, kdo financuje celý systém, je poplatník daní a nikoli jeho uživatel. Podle společnosti Euroconstruct zůstane státní rozpočet silným partnerem ve financování dopravních sítí tím spíše, že jejich nárůst zůstane kolem +3 % ročně.

Podle Moniteur 5089, str. 61

TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ KVALITY DÁLNIC A JEJICH VYBAVENÍ

Nový plán rozvoje dálnic ve Francii předpokládá značné zlepšení kvality vozovek dálnic a jejich technického vybavení. Nosná vrstva vozovky bude prováděna pomocí strojů, jejichž přesnost práce na niveletě bude 1 cm, což umožní přesné provedení i povrchového krytu vozovky. Povrch bude opatřen drenážní obalovanou směsí v zájmu lepší sjízdnosti v zimním období s hydraulickým pojivem pro zamezení tvorby kolejí, vkládáním vláken nebo polymerů se sníží hluchost provozu, uplatní se nové zrnité materiály pro zlepšení přilnavosti. Přilnavý povrch bude prováděn mimo jiné i aplikací epoxidové živice a žíhaného bauxitu pro snížení brzdné dráhy vozidla. Značení na povrchu vozovky bude provedeno středovými známými odrazovými prvky. Mezi jízdními pruhy obou směrů budou osazeny bezpečnostní betonové nebo kovové odrazné konstrukce a na nich ochranné stěny proti oslnění protijedoucích řidičů. Pro měření provozu budou v povrchové vrstvě instalována kruhová čidla, spojená s ústředním počítačem. Na důležitých místech trasy budou umístěny kamery kontroly provozu, na stanovených místech se zřídí stabilní objekty silniční kontroly, vybavené vším, co je nezbytné pro kontrolu hladkého provozu (na příklad počítačem, grafickým zobrazením střeženého úseku, vysílačkou, přijímačkou atd.). Systémy, instalované v nových vozidlech, se budou moci napojit na vysílané signály z kontrolních stanic, dále budou instalovány omezovače rychlosti v případech

jejího překročení, automatické hlídače vzdálenosti od vpředu jedoucího vozidla, později i čidla pro dohled nad boční vzdáleností od sousedního vozidla a automatický systém řízení při malých rychlostech nebo za jízdy v koloně. Nad vozovkou kolmo ke směru jízdy budou umístěny velké panely s optickými údaji o provozu, které řidič potřebuje.

Podle Moniteur 5089, str. 65

BUDOUCNOST KOMBINOVANÉHO FINANCOVÁNÍ INVESTIC V EVROPĚ

Kombinovaný způsob investování známý anglickým výrazem Public-Private Partnership (PPP) – veřejno-soukromé společenství, je velmi podporován Evropskou investiční bankou EIB jako hlavní model investování v Evropě pro příští dlouhé období. Konference v Paříži v květnu 2001 konstatovala, že za posledních deset let bylo tímto způsobem profinancováno kolem 47 mld. EUR. Vznikající roli PPP má dokladovat očekávané rozšíření Evropské unie do střední a východní Evropy. Tyto země však musí dodržovat ročně vyrovnaný státní rozpočet a své státní zájmy především orientovat do sociálních a ekonomických programů. Musí také dokázat vyhledat potřebné soukromé finanční prostředky. Velká Británie je již řadu let v čele kombinovaného způsobu financování investic a v posledních letech se celkem s nadšením přidalo i Španělsko a Portugalsko. Příkladem toho byla výstavba mostu Vasco de Gama v Lisabonu. Významné projekty v Řecku jsou také financovány tímto modelem – letiště v Aténách a ve Spartě, most Rion-Antirion a řada objektů pro Olympijské hry 2004. Francie má dlouhou historii s udělováním koncesí soukromým firmám; ve vodárenství se uplatňují firmy Vivendi a Suez-Lyonnaise. Ve Španělsku se financují železniční trati. PPP v tomto modelu rozděluje rizika, spojená s výstavbou, avšak také zisky z ní. Veřejný sektor požaduje nejlepší hodnotu vložených peněz (Best Value of Money), soukromý sektor sleduje vztah mezi náklady a efektivností a vyhodnocení rizika. Projekt PPP nesmí umožnit veřejnému sektoru, aby opustil tři základní odpovědnosti: definování přesného

předmětu investice, definování jasné a stabilní legislativy nebo rámce předpisů a rámec pojištění, které zabezpečí harmonické dlouhodobé relace mezi veřejným a soukromým sektorem. Podle *Building 24/2001*, str. 80 – 81

Z EVROPSKÉ VÝSTAVBY

Polsko modernizuje svou silniční síť a plánuje do roku 2015 uvedení 4 800 km silnic na úroveň evropské kvality. Celkové náklady by měly dosáhnout 14,8 mld. EUR, z toho dvě třetiny poskytne Evropská unie a třetinu stát. Dosud má Polsko jen 300 km dálnic ve špatném stavu. Chybí osa Berlín – Varšava i osa sever – jih Gdaňsk – Katowice. Nejlépe je na tom město Krakov, kde se staví více mostů a rekonstruují se hlavní městské tepny. Výstavba metra ve Varšavě nemá dost finančních prostředků.

Italský projekt výstavby železnic bude potřebovat do roku 2005 25 mld. EUR. Mezi akcemi je také trať pro vlaky o vysokých rychlostech, modernizace trati Neapol – Bari a zdvojení trati Janov – Ventimilia (na francouzskou hranici).

Americký miliardář Trump bude stavět mrakodrap v německém Stuttgartu. Budova bude 200 m vysoká a bude zahrnovat hotel, kanceláře, byty a panoramatickou restauraci. Projekt schválila městská rada v červnu 2001. Po několika let byly akcie stavebních podniků na burze špatně obchodovatelné. V roce 2000 tomu bylo obecně jinak, neboť díky zaváděným technologiím se zvýšila důvěra v hodnotu akcií těch stavebních podniků, které nové technologie používají. Zvýšení hodnoty činí až 40 %. Ještě lepší výsledky dosahují podniky, které slučují stavební dodávky se službami, poskytovanými po uvedení stavby do provozu.

V květnu 2001 byl uveden do provozu rekonstruovaný most v Mitrovici (Kosovo), který byl zničen během bojů. Náklady na rekonstrukci dosáhly 1,5 mil. EUR a hradila je Agence française du développement. Práce trvaly 7 měsíců. Most spojuje srbskou a albánskou městskou část a měří 93 m.

Podle *Moniteur 5087*, str. 24 a 26

Ve Francii se platí daň za neobsazené byty. V roce 2000 se tato daň týkala 146 tisíc bytů a její výše by měla dosáhnout 288 mil. franků. Evropská komise hodlá zavést příznivé daňové podmínky pro ty podniky, které

operují na vnitrostátním trhu. Daňové zvýhodnění by bylo nepřímé.

Německo zavádí daň proti práci na černo a nezaměstnanosti. Příslušné nařízení vstoupí v platnost na jaře roku 2002. Okruh opatření se týká všech případných podniků v Německu, včetně zahraničních, avšak jen v pozemních a inženýrských stavbách, taxa je stanovena na 15 %.

Marseille a Janov vydají společnou emisi obligací ve výši 80 mil. EUR, z toho Marseille bude financovat 30 a Janov 50 mil. EUR s cílem vzájemně kooperovat v rozvojových programech obou měst a v širším měřítku i v rámci Středomoří.

Také pro francouzské podniky se blíží datum, kdy se zavede generálně jako měna EURO místo francouzského franku. Pro usnadnění rychlých odhadů vztahu EURO – frank se zavedl výpočet: základní cena ve francích se vypočítá v EURO tak, že se dělí 6,55957 a zaokrouhlí se dvě místa za desetinnou čárkou na stovky dolů při 0,004, na stovky nahoru od 0,005. Nemotechnickou pomůckou je: zvýšit franky o polovinu a dělit deseti (10 franků je $10 \times 1,5 : 10 = 1,5$ EUR), obráceně pak dvě třetiny EURO násobit deseti, na příklad $90 \text{ EURO} = [(90 - 30) \times 10]$ je 600 franků.

Absolventi francouzských stavebních škol neodcházejí hned do stavebnictví, nýbrž své první místo hledají v informačních technologiích, v poradenství a auditu. Ve svém oboru jich od počátku pracuje jen 62 %. Dívky zabírají ve stavebnictví 13 % a jejich roční příjmy jsou 194 000 franků brutto, u chlapců to je o dva tisíce více.

Podle *Moniteur*, 5088, str. 8, 17, 25, 110 a 112

REFORMA ZÁKONA O ARCHITEKTUŘE VE FRANCI

Od roku 1999 se zpracovává návrh reformy zákona o architektuře z roku 1977. Text návrhu již byl předán k projednání všem profesním organizacím a příslušným úřadům. V příštích týdnech roku 2001 se očekává projednání návrhu na mezirezortní úrovni. Některé dílčí otázky budoucího zákona jsou: všechny stavební záměry, které budou mít větší plochu než 20 m², musí být navrženy architektem, a to včetně soukromých domů

nebo zemědělských staveb; úloha architekta bude posílena také v oblasti stavebního povolení nebo povolení k demolicí. První bude rozděleno do dvou částí: povolení urbanistické a povolení k výstavbě, druhé povolení musí být doplněno architektonickou studií. Bude existovat také povolení k přestavbě, rovněž na podkladě vyjádření architekta. Architekti se budou moci sdružovat do profesních společenství s komerčním zaměřením a stávat se i generálním dodavatelem, na příklad i pro dodávky průmyslových staveb, nebo mít živnost s nemovitostmi. Ekonomická studie, doprovázející konečný návrh reformy zákona o architektuře, ukazuje na hlavní předměty reformy, na sektory soukromého bydlení, zemědělských staveb a na modernizace. Zde jsou dosud architekti méně účastní a zde také vznikají největší prohřešky proti kvalitě staveb. U soukromých domů činí nedostatečná kvalita škody až 5 mld. franků ročně, u zemědělských staveb je to špatná kvalita u 10 mil. m² ročně, u modernizace se již nyní jedná o polovinu rozsahu výstavby vůbec.

Podle *Moniteur 5087*, str. 19

NOVÁ GENERACE NĚMECKÝCH NOREM

V minulých letech se v oblasti norem pro železobeton a předpjatý beton dosáhlo v Německu značného pokroku. Nyní přichází do praxe (v polovině roku 2001) nová německá norma DIN 1045-1. Navrhování a konstruování nosných konstrukcí z betonu, železobetonu a předpjatého betonu a norma DIN 1045-2 Technika betonu a norma DIN 1045-3 Provádění staveb. Nová norma DIN 1045-1 zahrnuje jak pozemní stavby, tak i inženýrské (mosty), avšak ne v plném rozsahu. Při navrhování se zásadně nerozlišuje mezi železobetonovými a předpjatými konstrukcemi. Norma upravuje všechny druhy předpínání, jako je předpínání s dodatečným nebo okamžitým spojením, jakož i předpínání bez spojení pro vnitřně i vně vedené napínací prvky. Norma zahrnuje „nejnovější stav techniky“ a tím daleko přesahuje dosavadní úroveň EC 2 z roku 1992. Norma platí nejen pro běžné betony, nýbrž také pro lehké a vysokopevnostní betony. V budoucnu se

bude volit mezi 15 třídami pevnosti pro běžné betony a 11 třídami pevnosti pro lehké betony. Významné je zavedení součinitelů dílčí bezpečnosti na straně materiálů a působení a jasné oddělení mezních stavů únosnosti a způsobilosti uplatnění. Pro zabezpečení vyšší kvality výpočtu je nová návrhová koncepce normy DIN 1045-1 orientována na přiměřené zohlednění trvalé přilnavosti. V německy hovořících zemích je situace různá. Ve Švýcarsku je Swisscode 2 jako následník normy SIA 162 dosud jen v návrhu, v Rakousku byla již norma Önorm 4700 zavedena v návaznosti na EC 2.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, č. 7-8/ 2001, str. 2, příl.

SMLUVNÍ VZTAHY V NĚMECKÉ VÝSTAVBĚ

Jaká je situace v tak zvaných „férových smlouvách“? Situace vznikla při zjištění, že někteří architekti a inženýři nabízejí své služby odběratelům – stavebníkům a investorům za nižší ceny, než je stanoveno v tak zvaných vzorových smlouvách (férové smlouvy). Tento dumpingový přístup vytvářel možnost lepšího získání zakázky a stavebníkům nebyl takový přístup proti mysli. Proti tomuto zlovyku a nefér jednání bojují všechny inženýrské a architektonické komory v Německu, avšak nemohou nebezpečí takového jednání vyloučit, zejména u soukromých zakázek. Veřejné zakázky, na které je „lépe vidět“, jsou pravděpodobně uzavírány jen na základě férového jednání.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, č. 7-8/ 2001, str. 40, 41, 47 a 58

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY V EU

Evropská komise navrhuje Evropskému parlamentu, aby byl zaveden jednotný klasifikační řád pro veřejné zakázky v rámci EU včetně slovníku (Common Procurement Vocabulary). Dosud je takový slovník jen jednou z více používaných nomenklatur.

Podle Deutsches Ingenieur Blatt, č. 9/2001, příloha str. 1 – 5

Z ČASOPISU DEUTSCHES BAUBLATT

Stavební firma Strabag bilancovala svou činnost za rok 2000, a ačkoli vykázala obrát o 15 % nižší než rok předtím, je firma, specializovaná na silniční stavby, celkem spokojena. Vedení Strabagu se domnívá, že bude nutno odejít z méně zajímavých regionů v nových spolkových zemích, avšak neplánuje stažení z Rakouska a ze střední a východoevropských zemí včetně České republiky. Naopak, firma připravuje expanzi do celé Evropy a chce se stát evropskou akciovou společností, slučující více silných subjektů.

Průmysl stavebnictví a výroby stavebních hmot požadují svolání konference o životním prostředí, kde by se závazně stanovily zásady hospodaření s vytěženou zemínou ze stavebních výkopů a jam. Požaduje se, aby se zemina znovu zhodnotila a ukládání na deponie se omezilo jen na nejnужnější případy. Dosavadní právní úpravy věc zcela neřeší.

Podle Deutsches Baublatt, č. 284/2001, str. 17 až 32

PŘÍZNIVÝ OHLAS Z PODNIKŮ NA PŘEDPISY O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH

Nový text předpisu o veřejných zakázkách vstupuje ve Francii v platnost v září 2001. Jde o mimořádné opatření, neboť rozsah investic, hrazených z veřejných prostředků, dosahuje ročně až 750 mld. franků, rozdělených do 250 tisíc akcí, z toho pro místní správu 198 tisíc. Nový předpis vítají zejména malé a střední podniky, neboť právě ony jsou vysoce zainteresovány na veřejných zakázkách (malý náklad akce často neláká velké podniky). Obsah předpisu tvoří tradiční: definice, udělení zakázky, provedení a kontrola. Z předpisu zmizel rozdíl mezi pravidly pro obecní úroveň a úroveň státní. Rozlišení zakázek se přísně řídí podle objemu ve třech stupních: do 90 tis. EUR, od 90 do 130 tis. EUR (200 tis. pro místní akce) a více. Nebude se přednostně přihlížet k úrovni nabízené ceny. Hlavní zřetel má hledisko

sociální, plnění podmínek a požadavků v zájmu společnosti (na příklad boj proti nezaměstnanosti nebo v zájmu zaměstnání handicapovaných osob). Nový článek 14 předpisu umožňuje obcím stanovit sociální a ekologické požadavky zakázky. Totéž platí o architektonickém pojetí akce. Investiční akce lze rozdělit na několik částí (lotů), což umožní přístup malým podnikům k těmto zakázkám. Pro tyto podniky skýtá veřejná zakázka i jistotu úhrad za provedené práce v dohodnutých podmínkách smlouvy. Některé problémy bude muset řešit nový parlamentní zákon, na příklad otázky řetězce subdodávek (subdodávka pro subdodavatele ...) nebo delegace práv v oblasti veřejné služby z výkonné moci na její složky, práva a povinnosti regionů a okresů ve vztahu na předpisem upravená práva a povinnosti obcí a nakonec i pravidla těch veřejných organizací, které dosud nejsou předpisem řešeny.

Podle Revue générale de l' étanchéité, č. 202 – 2001, str. 22

ROZVOJ TRHU NA POLI ÚPRAVY A ČISTĚNÍ VOD VE STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPĚ

V posledních letech doznal velký rozvoj trh s vybavením pro úpravy a čištění vod ve státech střední a východní Evropy, jmenovitě v Polsku, České republice, Maďarsku, Slovensku, Slovinsku, Bulharsku, Rumunsku a v pobaltských státech – Litvě, Lotyšsku a Estonsku. Velikost tohoto trhu se odhaduje na 54 mld. dolarů (rok 1999). Je to způsobeno zejména očekávaným začleňováním uvedených zemí do Evropské unie a z toho vyplývajících požadavky na vyšší kvalitu pitné vody a čištění odpadních vod. Proto se další rozvoj tohoto odvětví nese ve znamení harmonizace potřebných norem a předpisů s předpisy Evropské unie. Nejlépe se situací vypořádávají Polsko, Česká republika a Maďarsko. Rumunsko představuje sice velký trh, avšak nemá potřebné ekonomické předpoklady k rychlejšímu postupu. Ostatní země se nacházejí uprostřed těchto obou mezí. Prvořadými předpoklady pro dosažení cílů v oboru úpravy a čištění vod

jsou: ekonomické a obchodní prostředí, strategická geografická poloha, existující infrastruktura, zvýšené environmentální povědomí, mezinárodní tlak. Překážky, které rozvoj brzdí, jsou: dosud nedokončená reforma tržního prostředí, omezené finanční prostředky, nedokonalý právní řád. Článek dále rozepisuje stav v zařízení pro jímání a úpravu vod, pro prvotní, druhotné i terciární čištění vod. Uvádějí se data o Polsku a Maďarsku, o České republice nebyla autorům článku data k dispozici. Negativním jevem v těchto zemích je údajně vysoká inflace, změny v ekonomické struktuře státu atd. Závěr vyznívá v tom smyslu, že pro rychlejší rozvoj úpravárenství a čištění vod v zemích střední a východní Evropy je nezbytná účast zahraničních odborných firem.

Podle publikace *New World Water 2001*, str. 88 – 92

-jp-

STAVEBNÍ PORADENSKÉ CENTRUM NA VELETRHU FOR ARCH 2001

Podobně jako na stavebních veletrzích v Brně organizovalo Informační centrum ČKAIT na letošním veletrhu FOR ARCH v Praze Stavební poradenské centrum. Smyslem těchto center je nabídnout bezplatné informační a poradenské služby návštěvníkům stavebního veletrhu – především „laické“ veřejnosti, stavebníkům, majitelům a uživatelům nemovitostí, dále také projektantům, zhotovitelům staveb či studentům odborných škol. Informace a odborné konzultace ve stavebních poradenských centrech, organizovaných Informačním centrem ČKAIT, poskytují nezávislí odborníci z předních expertních, výzkumných, zkušebních a informačních institucí působících ve stavebnictví a v příbuzných oborech. Přestože v Praze bylo stavební poradenské centrum organizováno poprvé, těšilo se

SMLOUVA O VZÁJEMNÉ SPOLUPRÁCI

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT)
zastoupená předsedou

Ing. Václavem Machem

a

Česká geotechnická společnost Českého svazu stavebních inženýrů (ČGtS ČSSI)
zastoupená předsedou

Prof. Ing. Ivanem Vaníčkem, DrSc.

deklarují tímto svoji podporu přípravě a uspořádání

XIII. evropské konferenci mechaniky zemin a geotechnického inženýrství

konané

25. – 28. 8. 2003 v Praze

na téma

Geotechnical problems

with

man-made and man-influenced grounds

Chystaná konference si klade za cíl přispět k řešení aktuálních problémů spojených

- s výstavbou nových objektů či dopravní infrastruktury v centrech měst na již dříve, starší zástavbou, dotčených pozemcích, což s sebou nese mnoho interaktivních problémů s okolním prostředím,
- s výstavbou na dříve znehodnocených, kontaminovaných pozemcích – brownfields – již musí předcházet sanační opatření,
- se zajištěním bezpečnosti míst, kam se ukládá různý odpad (sklárky odpadu, výsypky, odkaliště, úložiště radioaktivního odpadu), a to nejen starých lokalit, ale též nově realizovaných a v případě potřeby i tyto pozemky připravit pro novou zástavbu.

Výběr Prahy a ČGtS ČSSI jako hlavního pořadatele této důležité mezinárodní konference konané jednou za 4 roky se pokládá za významné ocenění dosavadních aktivit široké komunity stavebních inženýrů a techniků a je svým způsobem vhodným propagačním momentem této skutečnosti. Proto jedním z hlavních témat konference, které se zúčastní cca 600 zahraničních kolegů, je i mezinárodní spolupráce ve výše uvedených otázkách, především ta, která je podpořena projekty EU a NATO.

Pro úspěch konference jak na domácí, tak i na zahraniční úrovni se ČKAIT a ČGtS ČSSI dohodly na následujících bodech spolupráce:

- ČGtS ČSSI bude pravidelně připravovat aktuální informace o přípravě konference a tyto publikovat v periodikách ČKAIT,
- ČGtS ČSSI zajistí, aby se logo ČKAIT objevilo v chystaných bulletiních konference i v samotných materiálech při konání akce v Kongresovém centru Praha – místu konference i odborné výstavy s konferencí spojenou,
- ČKAIT zvolí nejvhodnější formu informace pro své členy i profesní organizace na chystané konferenci, podmínkách účasti jak pro přímé účastníky, tak pro vystavovatele,
- ČKAIT svoji podporu konferenci vyjádří i konkrétní formou, a to dle vzájemné dohody smluvních stran i dle svých možností.

Ing. Václav Mach
předseda ČKAIT

Prof. Ing. Ivan Vaníček, DrSc.
předseda ČGtS ČSSI

V Praze, dne 20. 3. 2001

značnému zájmu návštěvníků. Nejčastějším předmětem dotazů a konzultací byla výstavba, přestavba a stavební úpravy rodinných domů, výběr a přednosti jednotlivých stavebních materiálů, cesty k dosahování energetických úspor při provozu domů. Ke složitým případům konzultací patřily problémy právní povahy (územní a stavební řízení) či spory vyplývající ze špatně připravených smluvních vztahů ve výstavbě. Varujícím jevem byla řada případů chybných projektových řešení způsobených zpravidla tím, že autor architektonického návrhu a projektové dokumentace nepřizval ke spolupráci autorizovaného inženýra - statika či specialistu v oboru větrání, vytápění aj. Oficiálními pořadateli stavebního informačního centra byla ČKAIT, Stavební fakulta ČVUT Praha, Magistrát hl. m. Prahy a ABF, a. s., Praha.

Marie Báčová
Informační centrum ČKAIT

ZÁVĚRY Z VI. KONFERENCE O JAKOSTI

6. června 2001 se v Brně konala VI. konference o jakosti, kterou pořádal Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR - expertní skupina pro

jakost, Svaz zkušeben pro výstavbu a Sekurkon s.r.o., pobočka Brno

Konference projednala tři zásadní tematické okruhy, a to:

- 1) **systém jakosti a ochrana životního prostředí** zahrnující referáty Ing. Charvát, CERT Kladno, s.r.o., Ing. Kolka, Qualiform a.s. Bmo a Ing. Richterové, GEOTest Bmo, a.s.
- 2) **jakost ve veřejné zakázce** zahrnující referáty Doc. Mikše, Qualiform a.s. Brno, Ing. Vaindla, MMR ČR, Ing. Gogely, Magistrát m. Brna, Ing. Obořila, DHV CR BRNO s.r.o.
- 3) **jakost při regeneraci panelových domů** zahrnující referáty Ing. Siblíka, MPO ČR, Ing. Dokládlové, USI VUT Brno a Dr. Vrány, CSI a.s. Praha

Po diskusi účastníci přijali následující závěry:

- 1) Doporučuje se, aby stavební firmy, zejména ty, které mají již vybudován systém jakosti, přistoupily k přípravě, vybudování a zavedení systému environmentálního managementu EMS. Přitom je vhodné aplikovat systém EMS na již zavedené kroky systému jakosti a preferovat ochranu životního prostředí na stavbách a staveništích. Považovat certifikát EMS za veřejné přihlášení se k ochraně životního prostředí a zdůraznit zejména pozitivní kroky stavebních aktivit při ochraně a tvorbě životního prostředí. Bylo konstatováno, že takto pojatý systém vede ve svých důsledcích k ekonomickým úsporám.

2) Doporučuje se, aby Svaz podnikatelů ve stavebnictví aktivně spolupracoval s orgány státní správy na přípravě a zavedení systému ověřování kvalifikace stavebních firem ve shodě s přednormou EN 13833. Dále se doporučuje, aby veřejní investoři více využívali odborných kapacit pro supervizi jakosti při realizaci veřejných stavebních zakázek i ve fázi projektování s cílem dosáhnout vyšší kvality a úspor na investičních nákladech. Usilovat o maximální přiblížení zadávacích procedur zvyklostem a pravidlům EU s cílem vytvořit podmínky pro čerpání prostředků z předvstupních a strukturálních fondů EU.

3) Jakost při regeneraci panelových domů je systémově řešena nařízením vlády č. 384/2000 a návaznými prováděcími vyhláškami MPO ČR. Diskuse se zaměřila na realizaci a ekonomické možnosti plnění těchto dokumentů a poukázala na obtížnost dosažení návratnosti vynaložených prostředků při současné právní úpravě regulovaného nájemného. Sborník sylabů přednesených referátů je k dispozici v archivu expertní skupiny nebo u organizace Sekurkon s.r.o., pracoviště Brno.

Doc. Ing. Lubomír Mikš, CSc.
odborný garant

VÝVOJ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ A NESCHOPNOSTI V ČESKÉ REPUBLICE

Počet pojištěnců v České republice v posledních 20 letech trvale klesá. Rychleji se snižoval počet evidovaných pracovních úrazů. Naopak pomaleji klesal počet dnů pracovní neschopnosti. Souvisí to také s tím, že průměrná délka jednoho případu neschopnosti se trvale zvyšuje. Průměrné procento pracovní neschopnosti tak vykazuje tendenci růstu; nejnižší bylo v letech 1988 a 1989 (0,199 %), nejvyšší v roce 1997 (0,237 %).

Bezpečnost a hygiena práce, 9-10/2001

Rok	Prům. počet pojištěnců	Počet pracov. úrazů	Dny pracov. neschopnosti	Prům. délka prac. neschopnosti ve dnech	Průměrné procento pracov. neschop.	Počet smrtelných úrazů
1983	5 484 tis.	154 432	4 169 tis.	27,00	0,208	407
1990	5 488 tis.	153 199	4 310 tis.	28,13	0,215	378
2000	4 518 tis.	92 906	3 781 tis.	40,70	0,229	223
Změna 1983/2000	82,4 %	60,2 %	90,7 %	150,7 %	110,1 %	54,8 %

NOSITELÉ TRADICE LIDOVÝCH ŘEMESEL

Od letošního roku bude ministr kultury ČR udělovat každoročně vynikajícím lidovým tvůrcům titul „Nositel tradice lidových řemesel“. Udělování tohoto titulu má být další formou podpory a ochrany kulturního dědictví, podpory tradiční lidové výroby, jejíž existenci a budoucnost považuje Ministerstvo kultury za ohroženou. Titul může být udělen nanejvýš pěti osobám v průběhu jednoho kalendářního roku. Při výběru se bere v úvahu výjimečnost řemeslné činnosti nebo technologie, kterou kandidát ovládá, estetická hodnota výrobků a návaznost na tradici, pokud se jedná o použité materiály, vzory apod. Návrhy kandidátů se podávají Ústavu lidové kultury ve Strážnici a mohou je předkládat vědecké a odborné instituce, muzea, občanská sdružení, neziskové a zájmové organizace, fyzické osoby působící v daném oboru, orgány veřejné správy. Titul byl letos poprvé slavnostně udělen v Olomouci v rámci slavnostního zahájení Dnů evropského dědictví a získali jej: keramik Antonín Moštěk z Vlčkova, košíkář Stanislav Štěpánek z Morkovic, soustružník dřeva Ladislav Rejent z Proseče u Skutče, výrobce dřevěných hraček Jiří Drhovský z Týnce nad Vltavou a hrnčíř Rudolf Volf z Kolovče. Bohužel se mezi oceněnými řemesly nenašlo místo pro žádné stavební řemeslo, které k ochraně kulturního dědictví bezesporu patří.

Veřejná správa 43/2001

CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ BUDE POVINNOSTÍ I PRÁVEM PRO ÚŘEDNÍKY ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Česká republika má v současné době, podle odhadů Ministerstva vnitra, přibližně 55 tisíc zaměstnanců územních samosprávných celků. Ministerstvo vnitra předložilo vládě 30. září 2001 návrh zákona o úřednících územních samosprávných celků a o změně Zákoníku práce. Hlavním cílem návrhu zákona je zajištění kvalitního, efektivního a nestranného výkonu veřejné správy v území a současně naplnění příslušných požadavků Evropské unie. Předpokladem k tomu je větší profesionalizace úředníků samospráv. Čtvrtá část návrhu zákona upravuje vzdělávání úředníků. Všechny typy vzdělávání jsou zde chápány jako důležitý prvek profesionalizace veřejné správy. Vzdělávání má být nejen povinností každého úředníka, ale i jeho právem. Vzdělávání úředníků se bude členit na vstupní vzdělávání, zvláštní odbornou způsobilost, průběžné vzdělávání a vzdělávání vedoucích úředníků. Vzdělávání by mělo probíhat prostřednictvím Institutu pro místní správu, škol a dalších soukromých subjektů. Zárukou kvality vzdělávání, které budou tyto instituce poskytovat, bude akreditace vzdělávacích programů a těchto institucí. Akreditace bude na základě žádosti vydávat Ministerstvo vnitra. Tento postup má vést k zajištění kvalitní a jednotné úrovně specifických odborných znalostí úředníků.

Veřejná správa 43/2001

ZAHRANIČNÍ PUBLIKACE

● KOLEKTIV:

Erkundung und Untersuchung des Baugrundes

Verlag Ernst u. Sohn, Berlin, 2001, 132 str., 58 DM

ISBN 3 – 433 – 01579 – 1

● KOLEKTIV:

Doppelfassaden

Grundlagen für die Planung und Ausführung

Verlag Ernst u. Sohn, Berlin, 2001, 370 str., 178 DM

ISBN 3 – 433 – 01625 – 9

● KOLEKTIV:

Vorträge Deutscher Beton und Betonstahl – Tag 2001

Vyd. Deutscher Beton – und Betonstahl Verein e.V., 2001, 128 DM

ISBN 3 – 433 – 02536 – 3

● KOLEKTIV:

Verkehr. Strasse, Schiene, Luft

Springer Verlag, Heidelberg, 2001

900 str., 298 DM

ISBN 3 – 433 – 01576 – 7

● K. ZILC – C. J. DIERICH – R. KATZENBACH:
Handbuch für Bauingenieure, Fachwissen in einer Hand

Springer Verlag, Heidelberg, 2001

1400 str., 500 obr., 159 DM

ISBN 3 – 540 – 65760 – 6

● R. SCHACH, W. SPERLING:

Baukosten. Kostensteuerung in Planung und Ausführung

Springer Verlag, Heidelberg, 2001

885 str., 180 obr., 198 DM

ISBN 3 – 540 – 66876 – 4

● JACOB – RING – WOLF:

Freiberger Handbuch zur Bauwesen Anwaltpraxis

Verlag Ernst u. Sohn, Berlin, 2001, 1600 str., 248 DM

Doc. Ing. O. Gartner, CSc.

ČESKÉ ODBORNÉ PUBLIKACE

● J. DOLEŽAL – J. LANČ:

Stavební řád v činnosti obcí, které nejsou stavebními úřady

ABF a.s., Nakladatelství ARCH Praha, 2001

● J. STRACH – F. NOVÁK:

Stavby v oboru telekomunikací

ABF a.s., Nakladatelství ARCH Praha, 2001

● L. REINPRECHT – J. ŠTEFKO:

Dřevěné stropy a krovy (typy, poruchy, průzkumy a rekonstrukce)

ABF a.s., Nakladatelství ARCH Praha, 2001

● S.I.A. ČR – rada výstavby:

Všeobecné obchodní podmínky pro stavby a dokumentaci staveb.

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR 2001

● P. FASTER:

Předpisy o pozemních komunikacích

ABF a.s., Nakladatelství ARCH, sekce Stavební právo Praha, 2001

● M. TUNKA – T. SKLENÁŘ:

Obsah územně plánovací dokumentace

ABF a.s., Nakladatelství ARCH, sekce Stavební právo Praha, 2001

● P. PETRŽÍLEK – J. GUTH – G. TÝCOVÁ:

Nový zákon o posuzování vlivů na životní prostředí s komentářem

ABF a.s., Nakladatelství ARCH, sekce Stavební právo Praha, 2001

● P. ŠPONAR – O. VÍCHA:

Geologické a související předpisy po novele zákona

ABF a.s., Nakladatelství ARCH, sekce Stavební právo Praha, 2001

● J. KRECHT – V. MIKULE:

Voda a stavby v právních předpisech

ABF a.s., Nakladatelství ARCH Praha, sekce Stavební právo Praha, 2001

Doc. Ing. O. Gartner, CSc.

FASÁDA ROKU 2001

Soutěž Fasáda roku 2001 před uzávěrkou

Letošní ročník soutěže o nejlepší povrchovou úpravu stavebního díla, **Fasáda roku 2001**, se blíží k závěru. Do uzávěrky, která je **31. prosince 2001**, už mnoho času nezbývá.

Do soutěže, kterou vyhlásil přední výrobce a dodavatel materiálů pro povrchovou úpravu staveb společnost **Baumit** ve spolupráci s Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků, Českým svazem stavebních inženýrů, Obcí architektů ČR a mediálním partnerem Vydavatelstvím BertelsmannSpringer CZ, mohou být přihlášena díla realizovaná od 1. ledna do 31. prosince roku 2001. Mohou být přihlášeny **novostavby**, při jejichž povrchové úpravě byl použit kompletní Baumit tepelně izolační systém či Baumit omítkový systém, včetně konečných povrchových úprav Baumit, stejně jako **rekonstruované objekty**, při jejichž rekonstrukci byly použity kompletní Baumit tepelně izolační systémy, Baumit omítkové systémy, Baumit sanační omítkové systémy Sanova a konečné povrchové úpravy Baumit.

Účastnit se znamená nabídnout kvalitu

Smyslem soutěže je ocenit díla, jejichž fasáda a povrchová úprava jsou ozdobou staveb, prezentují špičkovou kvalitu použitých materiálů a výjimečným způsobem spojují invenci architekta s technickými možnostmi současné materiálové základny a profesionálním, kvalitním řemeslným provedením díla. Proto může být přihlášeno každé dílo, které splňuje estetická, technická, technologická a realizační kritéria.

Soutěž je vyhlášena v kategoriích **novostavba**, **rekonstrukce** a ve zvláštní kategorii **rekonstrukce obvodového pláště panelového domu**. Ceny jsou vypsány pro každou kategorii. U novostaveb stejně jako u rekonstrukcí je vypsána

1. cena 50.000,- Kč,

2. cena 20.000,- Kč, 3. cena 10.000,- Kč.

U zvláštní kategorie **rekonstrukce panelového domu** je vypsána cena 30.000,- Kč

Dílo může přihlásit jednotlivec (architekt, projektant, investor či realizátor) nebo organizace, která se zásadním podílem zasloužila o návrh nebo realizaci přihlášeného díla, tj. projektová či architektonická kancelář, investorská organizace, stavební firma apod.

Sekretariát soutěže:

Baumit, spol. s r.o., Průmyslová 1841, 250 01 Brandýs nad Labem
Pavla Vinduškova, s označením „Fasáda roku“

tel.: 0202/800 404, 0602/366 245, fax: 0202/800 402

e-mail: p.vinduskova@baumit.cz

www.baumit.cz

Společenské akce

8. reprezentační ples stavebnictví

Praha, Žofín, 14. února 2002
ve 20 hodin.

Vstupenky jsou k dostání
v kanceláři komory v Praze
na základě předchozí
telefonické dohody.

Reprezentační ples ČSSI a ČKAIT

Brno, hotel International,
Husova 16, Brno
23. února 2002
ve 20 hodin.

Ples zahájí polonézou taneč-
ní škola DANZA, k tanci
a poslechu hrají a zpívají:
Vladimír Kerndl se skupinou
Night & Day a cimbálová
skupina Dubravěnka.

Vstupenky budou v prodeji
od 1. února 2002
na sekretariátu ČSSI, Vrchlického sad 2,
602 00 Brno.

Telefonické rezervace na čísle 05/45 21 48 01,
e-mail: cssi@volny.cz

Paris Féliciter 2002

